

Birgit Puolakka-Pöyhtäri

SATA KYSYMYSTÄ JA VASTAUSTA OSAKEYHTIÖSTÄ

Opinnäytetyö

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjelma

Joulukuu 2009

TIIVISTELMÄ

Yksikkö Tekniikan ja liiketalouden yksikkö	Aika 28.11.2009	Tekijä/tekijät Birgit Puolakka-Pöyhtäri
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi Sata kysymystä ja vastausta osakeyhtiöstä		
Työn ohjaaja Pirjo Jacobson KTM, Ulla Järvi KTM		Sivumäärä 83 + liitteitä 4
Työn tarkastaja Helvi Pääkkönen FM		
<p>Opinnäytetyön tarkoitus oli löytää vastauksia kysymyksiin, jotka liittyvät osakeyhtiön toimintaan. Ajatus siitä, että opinnäytetyö olisi eräänlainen kysymysklinikka, perustuu omaan työhöni Verohallinnossa, jossa päivittäin on vastattava nopeasti asiakkaiden esittämiin kysymyksiin. Eri hallinnonaloilla, myös Verohallinnossa, on kiinnitetty entistä enemmän huomiota asiakaspalveluun ja sen saatavuuteen, ja siksi myös Verohallinto tarjoaa asiakkaille valtakunnallista puhelinpalvelua.</p> <p>Verotus on käsitteenä laaja. Osakeyhtiö on yhtiömuotona haasteellinen, varsinkin yhdistettynä verotukseen ja yhtiöoikeudellisiin kysymyksiin. On mahdoton tehtävä yrittää saada yksien kansien väliin kaikki se tieto, minkä voisi yhdeltä istumalta antaa vastauksena kysyjälle. Olen kuitenkin pyrkinyt keräämään opinnäytetyöhöni juuri ne kysymykset, joita toistuvasti esitetään Verohallinnossa työskenteleville. Tietoa on runsaasti saatavissa Verohallinnon omilta kotisivuilta sekä lisäksi mm. lakikirjoista, mutta jatkossa on mahdollista käyttää myös tätä opinnäytetyötä tietolähteenä.</p> <p>Tarkoitus ei ollut kilpailla Verohallinnon oman laajan tarjonnan kanssa, vaan poimia sieltä mielestäni käyttökelpoisimmat asiat. Halusin myös selvittää itselleni monia niitä kysymyksiä, jotka ovat hankalia hahmottaa tai muistaa ulkoa. Moniin kysymyksiin olen vastannut lyhyesti, mutta annetuista lähteistä on mahdollista hakea lisätietoa. Opinnäytetyöni sisältö koostuu hyvin pitkälti lähes suorista lainauksista, jotka otin Verohallinnon omista julkaisuista. Sain työnantajaltani luvan käyttää Verohallinnon materiaalia, koska opinnäytetyöni ensisijainen tarkoitus oli palvella Verohallintoa, mutta myös kaikkia muita, joita osakeyhtiökysymykset kiinnostavat. Käytin työssäni ainoastaan julkista materiaalia, en salassa pidettävää.</p> <p>Lopputuloksena on sata kysymystä vastauksineen, itse asiassa hieman enemmänkin, koska verolomake-osiossa on täydentäviä lisäkysymyksiä. Olen havainnut, että ”Usein kysytyt kysymykset” missä tahansa eri hallintojen, kuten Kelan, Tullin tai Patentti- ja rekisterihallituksen, Internet-sivuilla avaavat parhaiten esitetyn asian lukijalle.</p>		
Asiasanat osakeyhtiön perustaminen, vähennyskelpoinen meno, nettovarallisuus, osinko, tappio, yhtiöjärjestelyt, toiminnan lopettaminen		

ABSTRACT

Department Technology and Business	Date 28 November 2009	Author Birgit Puolakka- Pöyhtäri
Degree programme Business Administration		
Name of thesis One Hundred Questions and Answers about the Joint Stock Company		
Instructors Pirjo Jacobson MSc(Econ), Ulla Järvi MSc(Econ)		Pages 83 + 4 appendices
Supervisor Helvi Pääkkönen MA		
<p>The purpose of this thesis was to find answers to the questions that relate to establishing a joint stock company. The idea of writing the thesis like a clinic of questions derives from my work in the Tax Administration. Different Administrations, like Tax Administration, are paying more attention to customer service and that is the reason why Tax Administration is providing nation-wide telephone service. In that service you must answer preferably quickly and right at once.</p> <p>Taxation is a wide term. A joint stock as a form of company is challenging, especially when combined with taxation and legal questions. It is a mission impossible to try to get all the possible knowledge in one book. However, I have tried to collect in my thesis exactly all those questions, which are repeated frequently. There is a lot of information on the website of the Tax Administration. If for some reason or other the connections do not work, besides of the law books and other useful books there could also be this thesis to help you to go further.</p> <p>My thesis doesn't compete with the extensive supply of the Tax Administration. I simply wanted to make clear for myself all those questions that are complicated and hard to remember by heart. Many of the questions of this thesis have been answered very shortly but with the help of the reference information you can get more facts. I have observed that "The Frequently Asked Questions" anywhere on different Administration's websites open many difficult questions in the best way.</p>		
Key words Establishing, tax-deductible, netto capital, dividend, loss, arrangement of company, termination		

LYHENTEET

ALV	= arvonlisävero
AVL	= Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501
Dnro	= diaarinumero
EPL	= Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118
EVL	= Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360
HaO	= hallinto-oikeus
HE	= Hallituksen esitys
HTM	= tilintarkastaja (kauppakamarin hyväksymä)
KHO	= korkein hallinto-oikeus
KHT	= tilintarkastaja (keskuskauppakamarin hyväksymä)
KPL	= Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336
KVL	= keskusverolautakunta
L	= laki
mom.	= momentti
Oy	= osakeyhtiö
Oyj	= julkinen osakeyhtiö
OYL	= Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624
PRH	= Patentti- ja rekisterihallitus
SVOP	= sijoitettu vapaa oma pääoma
TA	= työnantaja
TVL	= Tuloverolaki 30.12.1992/1535
VAL	= L varojen arvostamisesta verotuksessa
VML	= Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558
YEL	= yrittäjien eläkelaki
YTJ	= Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	1
1.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite sekä aiheen rajaus	1
1.2 Työn rakenne	2
2 OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN	3
2.1 Miten osakeyhtiö perustetaan?	3
2.2 Mitä asiakirjoja tarvitaan perustettaessa osakeyhtiötä?	4
2.3 Kuka voi perustaa osakeyhtiön?	4
2.4..Mitä osakeyhtiön perustaminen maksaa?	4
2.5 Miten toiminimi muutetaan osakeyhtiöksi?	5
2.6 Miten avoin yhtiö muutetaan osakeyhtiöksi?	5
2.7 Miten kommandiittiyhtiö muutetaan osakeyhtiöksi?	7
3 YHTIÖN JA OSAKKAAN VÄLINEN RAHALIIKENNE	8
3.1 Voiko osakas lainata yhtiöltä rahaa?	8
3.2 Voiko yhtiö lainata osakkaalta rahaa?	8
3.3 Milloin laina yhtiöltä voidaan katsoa peitellyksi osingoksi?	9
3.4 Onko pääoman palautus verotonta?	10
3.5 Mitä tarkoittaa SVOP?	10
3.6 Mistä syntyy osakkaalle luontoisetua?	10
3.7 Voiko toimitusjohtajalle kustantaa vapaaehtoisen eläkevakuutuksen?	11
3.8 Mitkä ovat lailliset tavat ottaa varoja yhtiöstä?	11
3.9 Mitä suuri käteiskassa vuodenvaihteessa saattaa tarkoittaa?	12
3.10 Onko yhtiölle annetusta lainasta perittävä korko?	12
4 NETTOVARALLISUUS	13
4.1 Mitä yhtiön nettovarallisuus kertoo?	13
4.2 Jos toiminta alkaa vuonna 2009 ja päätetään jakaa osinkoa jo aloittamisvuonna, niin minkä mukaan huomioidaan nettovarallisuus?	14
4.3 Miten eri tilikausien nettovarallisuus vaikuttaa osingonjakoon?	14
4.4 Miten yhtiön nettovarallisuutta voi kasvattaa?	15
4.5 Miten osakkaan käytössä oleva, yhtiön omistama, kiinteistö vaikuttaa osakkaan nettovarallisuuteen?	15
5 OSINGON JAKAMINEN	17
5.1 Paljonko osakas voi nostaa osinkoa verottomasti yhtiöstä?	17
5.2 Mitä tarkoittaa osakkeen matemaattinen arvo?	18
5.3 Mitä tarkoittaa osakkeen verotusarvo ja mistä sen saa selville?	19
5.4 Mistä saa selville pörssiosakkeiden vertailuarvon?	19
5.5 Miten osakas maksaa veronsa niistä osingoista, jotka ovat veronalaisia?	20
5.6 Jos yhtiö on tehnyt päätöksen osingon maksamisesta eikä kuitenkaan maksa osinkoa, niin miten osakasta verotetaan?	20
5.7 Miten jakamaton osinko käyttäytyy taseessa?	21
5.8 Voiko jo tehdyn päätöksen osingonjakamisesta peruuttaa?	21
5.9 Miten osingonjakopäätös tehdään?	21
5.10 Milloin osingonjakoilmoitus on annettava?	22

6 VÄHENNYSKELPOISET MENOT	24
6.1 Jos työnantaja maksaa työntekijänsä puolesta kuorma-autokortin, niin onko se vähennyskelpoista yhtiön verotuksessa?	24
6.2 Milloin kestitys katsotaan edustamiseksi?	24
6.3 Kuinka paljon työnantaja voi verovapaasti panostaa työntekijänsä kuntoiluun ja kulttuuriin?	25
6.4 Kuinka suuri joulu- tai syntymäpäivälahja työnantajalta on verovapaata?	26
6.5 Onko pakettiautosta maksettava luontoisedun vero, jos se on työntekijän käytössä?	27
6.6 Jos yhtiöllä on mökki esimerkiksi Lapissa, niin ovatko kulut vähennyskelpoisia verotuksessa?	27
6.7 Ovatko yhtiön tekemät lahjoitukset vähennyskelpoisia verotuksessa?	27
6.8 Jos yhtiö ottaa vapaaehtoisen henkivakuutuksen toimitusjohtajalleen, niin onko se vähennyskelpoista verotuksessa?	28
6.9 Mikä varaus on vähennyskelpoista osakeyhtiön verotuksessa?	28
7 VEROVAPAAT TULOT	30
7.1 Mitkä tulot ovat verovapaita osakeyhtiön verotuksessa?	30
7.2 Onko verovapaat tulot ilmoitettava veroilmoituksella?	30
7.3 Miten huomioidaan verovapaaseen tuloon liittyvät kulut?	31
7.4 Onko sukupolvenluovutus verovapaata tuloa?	31
8 TULOLÄHDEJAKO	32
8.1 Mitä tulolähdejako tarkoittaa?	32
8.2 Onko henkilökohtaisessa tulolähteessä korkeampi verokanta?	33
8.3 Voiko yhdessä tulolähteessä vahvistettua tappiota vähentää toisessa tulolähteessä?	34
8.4 Milloin kiinteistön katsotaan kuuluvan EVL:n mukaiseen tulolähteeseen?	34
9 POISTOT	35
9.1 Miksi käyttöomaisuuden hankinta on jaksotettava?	35
9.2 Mitä tarkoittaa ”alle kolmen vuoden kalusto”?	35
9.3 Voiko poistosuunnitelmaa muuttaa?	36
9.4 Miten pienhankinta poistetaan?	36
9.5 Miten perusparannusmenot huomioidaan poistolaskelmalla?	37
9.6 Voiko poiston jättää tekemättä verotuksessa?	38
9.7 Mistä tietää, paljonko vanhoja, verotuksessa poistamattomia poistoja voi myöhemmin poistaa verotuksessa?	39
9.8 Mitä tarkoittaa väliaikaisesti korotettu poisto?	39
9.9 Miten poistot vähennetään yhtiöiden fuusioituessa toisiinsa?	39
10 TAPPION VAHVISTAMINEN	41
10.1 Miten yhtiön tappio vahvistetaan verotuksessa?	41
10.2 Missä järjestyksessä tappiot vähennetään?	41
10.3 Kuinka monta vuotta voi vanhoja tappioita hyödyntää verotuksessa?	41
10.4 Jos yli 50 %:n omistus osakekannasta vaihtuu, niin voiko yhtiö hyödyntää vanhoja tappioitaan verotuksessa?	42

11 VEROILMOITUSLOMAKKEET	43
11.1 Miten lomake 6B (yhteisön päälomake) täytetään?	43
11.1.1 Miten rahoitustuotot merkitään?	44
11.1.2 Mihin merkitään palautetun yhteisöveron verovapaa korko?	44
11.1.3 Mihin kohtaan merkitään kirjanpidossa tuottona oleva varaston muutos?	44
11.1.4 Mihin kohtaan merkitään edellisten vuosien tappiot?	44
11.1.5 Yhtiö myy irtaimen käyttöomaisuuteen kuuluvan auton. Myyntihinta ylittää auton poistamattoman hankintamenon ja syntyy myyntivoittoa, jolloin tuloslaskelmaan kirjataan myyntivoiton lisäksi samansuuruinen poistoeron lisäys. Kirjanpidossa ja verotuksessa myynnillä ei siten ole tulosvaikutusta. Miten myynti merkitään veroilmoituslomakkeille?	45
11.2 Miten lomake 62 (poistot) täytetään?	45
11.3 Miten lomake 12A (hyllypoistot) täytetään?	46
11.4 Mitä liitelomakkeita on liitettävä veroilmoitukseen?	46
11.5 Mitä lomakkeita on lähetettävä kaupparekisteriin?	48
11.6 Milloin yhteisön on annettava veroilmoituksensa?	48
11.7 Milloin yhteisön on maksettava ennakontäydennysveronsa, jotta se säästyisi viivästysseuraamuksilta?	49
11.8 Milloin yhtiölle palautetaan liikaa maksettu ennakkovero?	50
11.9 Voiko yhtiö hakea ennakoitaan palautettavaksi ennen verotuksen päättymistä?	50
12 YHTIÖJÄRJESTELYT	50
12.1 Mitä tarkoittaa sulautuminen?	50
12.2 Purkautuuko sulautuva yhtiö verotuksessa?	51
12.3 Mitä tarkoittaa osakeyhtiön jakautuminen?	52
12.4 Mitä tarkoittaa liiketoimintasiirto?	54
12.5 Mitä tarkoittaa osakevaihto?	55
12.6 Mikä on ennakkotieto?	56
13 TOIMINNAN LOPETTAMINEN VAPAAEHTOISESTI	58
13.1 Miten osakeyhtiö lopetetaan?	58
13.2 Miten osakkaita verotetaan osakeyhtiön purkauduttua?	59
13.3 Miten määritellään osakkeen käypä arvo?	60
13.3.1 Osakkeen substanssiarvo	61
13.3.2 Osakkeen tuottoarvo	62
13.4 Voiko osakeyhtiön muuttaa henkilöyhtiöksi?	62
13.5 Voiko osakeyhtiön muuttaa toiminimeksi?	63
13.6 Miten kauan osakeyhtiö voi ”roikkua” lepävänä?	63
13.7 Mikä on omistajien velkavastuu?	64
14 HYVÄ TIETÄÄ	65
14.1 Mitkä ovat yhteisöveroprosentit vuosina 1995–2009?	65
14.2 Miten yhteisövero jakaantuu eri käyttäjien kesken?	65
14.3 Mitä sähköisiä veropalveluja Verohallinto tarjoaa?	66

14.4	Mitkä tiedot ovat julkisia tietoja?	67
14.5	Mikä on verotili?	68
14.6	Mitä tarkoittaa luottamuksensuoja?	69
14.6.1	Asiakkaan kannalta	70
14.6.2	Veronsaajan kannalta	70
14.6.3	Soveltamisedellytykset	70
14.6.4	Vero jätetään maksuunpanematta	70
14.6.5	Koronluontoisten liitännäisseuraamusten perimättä jättäminen	71
14.6.6	Viranomaisen virheellinen neuvonta	71
14.6.7	Verohallinnon koulutusmateriaali ja kouluttajan omat pohdinnat	72
14.6.8	Yhdenvertaisuusperiaate	72
14.6.9	Virheelliseksi havaitusta tulkinnasta on ilmoitettava asiakkaalle	72
14.6.10	KHO:n vaikutus verotuskohteluun ja aikataulutus	73
14.6.11	Veroseuraamukset ja perimättä jättäminen	73
14.6.12	Taloudellisen aseman vaikutus	73
14.7	Milloin tilintarkastus on pakollinen?	74
14.8	Miten yhtiö voi alentaa omaa pääomaansa?	74
14.9	Mitä tarkoittaa suunnattu osakeanti?	76
14.10	Miten oikeuskäytäntöä hyödynnetään verotuspäätöksissä?	77
14.11	Milloin voi antaa konserniavustusta?	79
14.12	Milloin osakeyhtiö voi päästä velkasaneeraukseen?	80
14.13	Mitä tarkoittaa liiketoimintakielto?	80
15	LOPUKSI	81
	LÄHTEET	82
	LIITTEET	86

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite sekä aiheen rajaus

Omassa työssäni työskentelen yhteisöverotuksen parissa eli käsittelen asiakkaiden osakeyhtiöveroilmoituksia sekä vastaan heidän esittämiinsä kysymyksiin valtakunnallisessa puhelinpalvelussa. Juuri puhelinpalvelussa odotetaan nopeaa reagointia asiakkaiden esittämiin kysymyksiin. Pääsääntö on, että Verohallinnon valtakunnallisessa puhelinpalvelussa annetaan vastaukset yleisluonnollisiin kysymyksiin, eli suoranainen konsultointi ei kuulu puhelinpalvelun periaatteeseen. Vuosien myötä palvelun käyttö on huomattavasti lisääntynyt. Asiakkaiden esittämät kysymykset ovat usein laajoja verotuksen suunnitteluun liittyviä tapauskohtaisia kysymyksiä.

Opinnäytetyöni tarkoitus on olla työkalu ensisijaisesti Verohallinnon yhteisöverotuksen puhelinpalvelussa, mutta myös apuväline päivittäisessä käytössä kaikille niille, jotka haluavat saada nopeasti vastauksen siihen mikä on osakeyhtiö ja miten sitä ja sen osakkaita verotetaan. Verohallinnolla on kattava Internet-sivusto, eli sähköisesti löytyvät niin lomakkeet kuin ohjeet. Opinnäytetyöni ei kilpaile Verohallinnon ohjeiden kanssa, vaan ainoastaan pyrkii poimimaan sieltä parhaat palat yksien kansien väliin. Verotus itsessään perustuu lakiin ja säädöksiin. On siis luontevaa, että olen opinnäytetyössäni vastannut joihinkin kysymyksiin suoraan lakipykälillä enkä pelkällä viittauksella, koska pykälä liittyy asiakokonaisuuteen ja vastaa jo suoraan itse kysymykseen.

Opinnäytetyössäni käsittelen pelkästään osakeyhtiön ja osakkaan välisiä tuloverotukseen liittyviä kysymyksiä. Olen tarkoituksella jättänyt pois käsitteet asunto-osakeyhtiö, kiinteistöosakeyhtiö, yleishyödyllinen yhteisö, osuuskunta ja konserni. Oman työni kannalta olisi pelkästään osakeyhtiö-näkökulma tärkein, mutta en silti voi sivuuttaa osakasta tai osakeyhtiössä työskentelevää työntekijää aivan kokonaan. Osakeyhtiö ei yhtiönä toimi ilman ihmisiä. On siis luonnollista, että opinnäytetyössäni otan kantaa myös heidän verotuskysymyksiinsä juuri siinä laajuudessa kuin näitä kysymyksiä lähes päivittäin tulee vastaan.

1.2 Työn rakenne

Olen rakentanut opinnäytetyöni siten, että kaikki asiat käsitellään tyyliin kysymys ja vastaus, eli tämä on eräänlainen kysymysklinikka, joka pyrkii etenemään nopeasti ja selkeästi osakeyhtiön perustamiskysymyksistä aina yhtiön purkautumiseen asti. Aivan viimeisenä on luku 14, Hyvä tietää, ja se perustuu yksittäisiin erityiskysymyksiin, joita ei ollut mahdollista kategorisoida kuuluvaksi muiden lukujen kokonaisuuksiin. Ne ovat aiheita, joita asiakkaat ovat kysyneet. Tilinpäätöksen ja verotuksen suhdetta käsitellään luvussa 7, jossa selvitetään tilinpäätöstietojen viemistä verolomakkeille. Verolomakkeet ovat verovuoden 2009 lomakemalleja.

Osakeyhtiön pääverolomake 6B tulee tarkasteltua melko pintapuolisesti, ei siis kohta kohdalta, koska siihen menisi aivan liian paljon aikaa ja sivuja. Otin opinnäytetyössäni kantaa vain joihinkin tärkeimpiin verolomakkeiden täyttämässä esiin tulleisiin kysymyksiin, kuten poistojen käsittelyyn. Verolomake on tärkeä työväline, mutta suurin osa asiakkaiden esittämistä kysymyksistä liittyy itse verotukseen, sen suunnitteluun, eikä suoraan veroilmoituksen täyttämiseen.

Opinnäytetyöni sisältää joitakin pykälä suoraan verolaista, koska usein kysymykseen voi vastata lyhyesti pelkällä lakipykälällä. Tällaista opinnäytetyötä ei ole mahdollista tehdä ilman mittavaa lähdeaineistoa. Paitsi Verolait-kirjaa, olen käyttänyt apunani kaikkea mahdollista Verohallinnon vapaasti käytettävää materiaalia, kuten ohjeita ja julkaisuja Internet-verkossa. Samoin olen poiminut paljon hyödyllistä tietoa myös Patentti- ja rekisterihallituksen verkkosivuilta. Verkkosivut sellaisenaan ovat kaikille halukkaille vapaasti käytettävissä. Olen saanut työnantajaltani luvan käyttää Verohallinnon verkkosivuilla olevaa aineistoa opinnäytetyöhöni (liite 4). Tämän työn ensisijainen tarkoitus on olla verohallintolaisen työväline.

2 OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN

2.1 Miten osakeyhtiö perustetaan?

Osakeyhtiölain 2. luvussa käsitellään osakeyhtiön perustamista. Osakeyhtiön perustamiseksi on laadittava kirjallinen perustamissopimus, jonka kaikki osakkeenomistajat allekirjoittavat. Perustamissopimuksessa tulee mainita seuraavat seikat:

- sopimuksen päivämäärä
- kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet
- osakkeesta yhtiölle maksettava määrä (merkintähinta)
- osakkeen maksuaika
- yhtiön hallituksen jäsenet. (OYL, 2 luku 2 §.)

Yhtiöjärjestys on laadittava ja siinä on aina mainittava yhtiön toiminimi, kotipaikkana oleva Suomen kunta ja toimiala. Osakkeet on merkittävä ja perustamiskokous pidettävä, mutta jos perustajat merkitsevät kaikki osakkeet, ei erillistä perustamiskokousta tarvitse pitää, vaan perustamiskirjaan otetaan OYL:n 2. luvun 2. §:n asiat. Osakkeen merkintähinta merkitään osakepääomaan. Erikseen voidaan määrätä perustamiskirjassa tai yhtiöjärjestyksessä, että osa merkintähinnasta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiöjärjestys on hyväksyttävä. Tarvittaessa valitaan toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Osakepääoma on maksettava, ja siitä on oltava tilintarkastajan lausunto. Jos merkintähinta maksetaan apporttiomaisuudella, on siitä oltava hyväksytyn tilintarkastajan lausunto, eli että luovutetulla omaisuudella on luovutushetkellä vähintään maksua vastaava arvo yhtiölle. Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai muutoin yhtiön perustaminen raukeaa. (OYL, 2 luku.)

Osakeyhtiö syntyy juridisesti heti kun yhtiö on merkitty kaupparekisteriin. Jos yhtiölle valitaan toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja, on pidettävä myös hallituksen kokous, jossa heidät valitaan. (Holopainen & Levonen 2003, 226.)

2.2 Mitä asiakirjoja tarvitaan perustettaessa osakeyhtiötä?

1. Ilmoituslomake Y1 ja kaupparekisterin liitelomake 1 alkuperäisenä
2. Perustamisilmoitus alkuperäisenä
3. Yhtiöjärjestys
4. Hallituksen kokouksen pöytäkirja
5. Lisäselvitys ulkomaalaisesta.

Ulkomaalaisella tarkoitetaan henkilöä, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta. Hänen passistaan on otettava kopio. Jos osakkeenomistajana on ulkomainen yhtiö, on kyseisen yhtiön kotimaan rekisteristä liitettävä rekisteriote mukaan hakemukseen.

6. Hyväksytyt tilintarkastajan (HTM tai KHT) lausunto siinä tapauksessa, jos osakkeita on maksettu muutoin kuin rahana.

Osakeyhtiön perustamisasiakirjat löytyvät yritystietojärjestelmän (www.ytj.fi) sivuilta, ja ne on toimitettava joko yritysvero- toimistoon, maistraattiin tai kaupparekisteriin. Kaupparekisteriin maksetusta käsittelymaksusta on oltava kuitti. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

2.3 Kuka voi perustaa osakeyhtiön?

Osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Vähintään puolella perustajista on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella. Jos perustaja on oikeushenkilö, niin kotipaikka on oltava EU:n talousalueella. Luonnollisen henkilön on oltava oikeustoimikelpoinen, eli vähintään täysi-ikäinen. (Holopainen & Levonen 2003, 218.)

2.4. Mitä osakeyhtiön perustaminen maksaa?

Yksityisen osakepääoman on oltava vähintään 2500 euroa ja julkisen osakeyhtiön vähintään 80 000 euroa. Suoritettua maksusta on liitettävä maksukuitti perustamisasiakirjojen mukaan. Kuluja saattaa syntyä myös osakemerkinnästä, perustamiskokouksen pitämisestä, yhtiöasiakirjojen laatimisesta ja muista perustamistoimista mahdollisesti maksettavista palkkioista. (Holopainen & Levonen 2003, 218–226.)

Perustamiskustannukset maksavat rekisteröinnin osalta 330 euroa, joka on maksettava ennen kuin perustamisasiakirjat jätetään esimerkiksi Verohallintoon. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

2.5 Miten toiminimi muutetaan osakeyhtiöksi?

Tuloverolain 4. luvussa käsitellään yritysjärjestelyitä. Kun puhutaan toimintamuodon muutoksesta, tarkoitetaan tilannetta, jossa esimerkiksi toiminimi muuttuu osakeyhtiöksi siten, että liikkeen- tai ammatinharjoittaja perustaa omaa toimintaansa jatkamaan osakeyhtiön, jonka kaikki osakkeet hän merkitsee. Samalla aikaisemmin harjoitettuun toimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät samoista arvoista perustettavaa yhtiöön. Kun toimitaan edellä kuvatun mukaisesti, jatkaa toiminimi osakeyhtiönä, ilman että toiminta katsottaisiin lopetuksi. (TVL 4. luku.)

Silloin kun merkintähinta maksetaan apporttiomaisuudella (muulla omaisuudella kuin rahalla) on siitä oltava tilintarkastajan lausunto. Apporttiomaisuus voi olla ainoastaan sellaista omaisuutta, jolla on yhtiölle taloudellista arvoa. Työsuoritus tai sitoumus palvelun suorittamisesta ei voi olla apporttiomaisuutta. (Holopainen & Levonen 2003, 227.)

Lomakkeella Y6 ilmoitetaan toiminimen lopettaminen ja lomakkeella Y1 perustettavan osakeyhtiön tiedot. Lopettamisilmoitus on maksuton. Osakeyhtiön perustamisilmoitus maksaa 330 euroa, ja siitä on liitettävä maksukuitti Y1-lomakkeeseen. Lomakkeet löytyvät www.ytj.fi-verkkosivuilta. Lisätietoa toiminimen muuttamisesta osakeyhtiöksi löytyy kaupparekisterin verkkosivuilta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

2.6 Miten avoin yhtiö muutetaan osakeyhtiöksi?

Avoin yhtiö voidaan muuttaa osakeyhtiöksi TVL:n 24. §:n mukaisesti siten, että harjoitetun toiminnan varat ja velat siirtyvät samoista arvoista, eli tasejatkuvuus säilyy. Avoin yhtiö muutetaan osakeyhtiöksi avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain tarkoittamalla tavalla. Kyseisen lain 8. luvussa 3–5. §:issä käsitellään osakeyhtiöksi muuttamisesta seuraavaa:

- Päätös muuttamisesta on tehtävä siinä järjestyksessä kuin yhtiösopimusta muutetaan.
- On hyväksyttävä osakeyhtiölain mukaisesti laadittu yhtiöjärjestys.
- Muuttamisesta on laadittava asiakirja, johon on otettava tai liitettävä yhtiöjärjestys ja jossa on mainittava kaikki osakkeenomistajat sekä kullekin tulevat osakkeet.
- Yhtiön tilikausi on mainittava joko asiakirjassa tai siitä on määrättävä yhtiöjärjestyksessä.
- Asiakirja on päivättävä ja yhtiömiesten allekirjoitettava.
- Asiakirjan allekirjoittamisen jälkeen yhtiömiesten on toimitettava yhtiökokoukselle kuuluvat vaalit.
- Yhtiömiesten on tehtävä yhdessä osakeyhtiölle valitun hallituksen kanssa ilmoitus yhtiömuodon muuttamisesta kaupparekisteriin.
- Ilmoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa asiakirjan allekirjoittamisesta, tai yhtiömuodon muuttaminen raukeaa.
- Yhtiö muuttuu osakeyhtiöksi kaupparekisterin rekisterimerkinnällä.
- Mikäli velkojat eivät ole antaneet suostumusta, eivät yhtiömiehet vapaudu vastaa-
masta yhtiön aikaisemmasta velasta.
- Jos velkoja ei, kirjallisen ilmoituksen saatuaan, vastusta kolmen kuukauden kuluttua
velkavastuusta vapautumista, katsotaan hänen siihen suostuneen. (Laki avoimesta
ja kommandiittiyhtiöstä, 29.4.1988/389.)

Muutos osakeyhtiöksi katkaisee verovuoden, vaikka identtisyys säilyy ja yhtiö pysyy muu-
toksesta huolimatta samana. Avoimen yhtiön verovuoden katsotaan päättyvän siihen het-
keen, kun osakeyhtiö merkitään kaupparekisteriin. EVL:n 46a §:n 3 momentin mukaan
toimintavaraus purkautuu sinä vuonna, jona yritys muutetaan osakeyhtiöksi. Tuloutus ta-
pahtuu avoimessa yhtiössä. (Verohallinnon tiedote 4/1997, 4.7.1997, uudistettu 2001.)

Maksu henkilöyhtiön muutoksessa osakeyhtiöksi on sama kuin osakeyhtiön perustamis-
maksu. Jos samalla ilmoitetaan henkilöyhtiöstä yhtiösopimuksen muutos ja muutos oy:ksi,
on käsittelymaksu oy:ksi muuttamisen maksu 330 €. Jos halutaan yhtiösopimuksen muu-
toksesta erillinen rekisterimerkintä ennen oy:ksi muuttamista, maksu on 57 € (yhtiösopi-
muksen muutos) + 330 € (oy:ksi muuttuminen). (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

Lomakkeella Y5 tehdään avoimen yhtiön lopettamisilmoitus ja lomakkeella Y1 tehdään
osakeyhtiön aloittamisilmoitus. Lomakkeet liitelomakkeineen löytyvät YTJ:n Internet-

sivuilta, ja ne on palautettava täytettyinä Verohallintoon, kaupparekisteriin tai maistraattiin. Kuitti käsittelymaksusta on liitettävä mukaan. Muutos edellyttää kaikkien yhtiömiesten suostumusta. Lisätietoja avoimen yhtiön muuttamisesta osakeyhtiöksi löytyy kaupparekisterin verkkosivuilta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

2.7 Miten kommandiittiyhtiö muutetaan osakeyhtiöksi?

Kommandiittiyhtiö voidaan muuttaa osakeyhtiöksi TVL:n 24. §:n mukaisesti siten, että harjoitetun toiminnan varat ja velat siirtyvät samoista arvoista perustettavaan yhtiöön. Kommandiittiyhtiö muutetaan osakeyhtiöksi avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain tarkoittamalla tavalla. Kyseisen lain 8. luvun 3–7 §:issä käsitellään muutokseen liittyviä kysymyksiä, mm. osakeyhtiöksi muuttamisen vaikutus velkavastuuseen.

Kommandiittiyhtiö on henkilöyhtiö kuten avoin yhtiö. Muuttaminen osakeyhtiöksi menee yleensä samalla kaavalla kuin avoimen yhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi (ks. kohta 2.6). Erona on se, että kun avoimessa yhtiössä puhutaan yhtiömiehistä, niin kommandiittiyhtiössä sitoumukset tekevät vastuunalaiset yhtiömiehet. Oikeushenkilön Y-tunnus säilyy samana koko oikeushenkilön toiminnan ajan eli myös tilanteessa, jolloin henkilöyhtiö muuttuu osakeyhtiöksi. Lomakkeella Y5 tehdään lopettamisilmoitus henkilöyhtiön lopettamisesta ja lomakkeella Y1 tehdään aloittamisilmoitus osakeyhtiöksi. Kaikki lomakkeet tarvittavine liitelomakkeineen löytyvät YTJ:n verkkosivuilta. Kaupparekisterin ja Verohallinnon verkkosivuilla on linkit YTJ:n verkkosivuille. Muuttaminen osakeyhtiöksi vaatii kaikkien yhtiömiesten suostumuksen, myös äänettömän. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

Yrityksen muuttaminen osakeyhtiöksi katkaisee aina verovuoden, vaikka yritystä sinänsä pidetään muodonmuutoksesta huolimatta samana. TVL:n 24. §:ään on lisätty lailla 1126/1996 uusi 5. momentti, joka koskee yrityksen muuttamista osakeyhtiöksi.

”Sen mukaan jos luonnollisen henkilön, kuolinpesän tai yhtymän elinkeinotoiminta taikka maa- tai metsätalous siirtyy perustettavalle osakeyhtiölle tai henkilöyhtiö muutetaan osakeyhtiöksi TVL 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla, yrityksen verovuoden katsotaan päättyvän osakeyhtiön merkitsemiseen kaupparekisteriin. Yrityksen verovuoden katsotaan näin ollen päättyvän osakeyhtiön merkitsemiseen kaupparekisteriin riippumatta siitä, milloin verovuosi VML 3 §:n mukaisesti päättyy.” (Verohallinnon tiedote 4/artikkeli 585. 1997.)

3 YHTIÖN JA OSAKKAAN VÄLINEN RAHALIIKENNE

3.1 Voiko osakas lainata yhtiöltä rahaa?

Osakeyhtiölain mukaan osakkaalla on oikeus nostaa rahaa yhtiöstä palkkana, osinkona tai lainana, jota selvyiden vuoksi kutsutaan osakaslainaksi. Kun osakas lainaa yhtiöltä rahaa, niin lainasta on tehtävä velkakirja ja lainan määrä on käytävä selville taseessa ja myös veroilmoituslomakkeella. Osakkaan nostama lainamäärä katsotaan osakkaan verotuksessa nostovuonna hänen pääomatulokseen. Jos osakas maksaa lainan takaisin nostovuoden lopussa, on hänen maksettava siitä korkoa yhtiölle vähintään Valtiovarainministeriön vahvistaman peruskoron määrän verran. Jos osakas maksaa lainan takaisin jonain muuna vuonna kuin lainan nostovuonna, on hänen yhtiölle takaisin maksamansa määrä vähennyskelpoista tulonhankkimismenoa pääomatuloista hänen henkilökohtaisessa verotuksessaan, jos maksu on suoritettu viimeistään viidentenä verovuonna lainan nostamisvuoden jälkeen (TVL 54 c §). Mikäli hänellä ei ole pääomatuloja, niin ansiotulojen verosta vähennetään alijäämähyvitys. (Verohallinto. Vero-ohje 3248. 2008; julkaisu 30.09.2009; artikkeli 84. 2002.)

”Tuloverolain 53 a § koskee rahalainaa, jonka osakas tai hänen perheenjäsenensä on saanut osakeyhtiöltään verovuoden aikana ja joka on maksamatta vielä verovuoden päättyessä. Lainaa on lainansaajan veronalaista pääomatuloa, jos lainansaaja tai hänen perheenjäsenensä tai he yhdessä omistavat vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista tai heillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Suoraan omistukseen rinnastetaan välillinen omistus. Säännöstä sovelletaan niihin osakaslainoihin, jotka on nostettu 3.4.1998 tai sen jälkeen.” (Verohallinnon julkaisu 30.09.1.6.2009.)

3.2 Voiko yhtiö lainata osakkaalta rahaa?

Yhtiö voi lainata osakkaalta rahaa. Velasta on tehtävä velkakirja, josta selviää lainan määrä, takaisinmaksuaika ja käytettävä korko. Lainan määrä on käytävä selville yhtiön taseessa ja tasekirjassa.

Pääomalaina on OYL:n 12. luvun 1. §:n mukaan laina, jolla on mm. muita velkoja huonompi etuoikeus yhtiön purkautuessa ja konkurssissa. Pääomalainan pääoma saadaan palauttaa ja sille saadaan maksaa korkoa vain vapaan oman pääoman puitteissa. Uudistetussa osakeyhtiölaissa pääomalaina on määritelty oman pääoman eräksi. OYL:n 12. luvun 2. §:n

mukaan pääomalaina merkitään saajayhtiön taseeseen erillisenä eränä. (Verohallinto. Tiedote 5.1997)

Pääomalainaa voidaan käyttää

- saneerauskeinona selvitystilän estämiseksi
- yhtiön vakavaraisuuden parantaminen, mikä voidaan tarvittaessa toteuttaa pääomailainalla joustavammin kuin osakepääomasijoituksella.

Pääomalainan käyttö on näin ollen mahdollista myös pelkkänä rahoitusvälineenä, eikä vain saneerauskeinona selvitystilän uhatessa. (Verohallinto. Tiedote 5. 1997.)

3.3 Milloin laina yhtiöltä voidaan katsoa peiteltyksi osingoksi?

Peitellystä osingosta säädetään verotusmenettelylain (VML) 29. §:ssä. Kyseisen pykälän mukaan peiteltyllä osingolla tarkoitetaan rahanarvoista etuutta, jonka osakeyhtiö antaa osakkaansa tai tämän omaisen hyväksi osakkuusaseman perusteella. Jos osakas on jättänyt ns. vanhan osakslainan maksamatta takaisin yhtiölle, katsotaan takaisin maksamatta oleva määrä peiteltyksi osingoksi. Vanha osakslaina tarkoittaa rahalainaa, joka on nostettu ennen 3.4.1998 ja joka on kokonaan tai osittain takaisin maksamatta. Takaisin maksamatta jäänyt määrä luetaan sen vuoden peiteltyksi osingoksi, jona takaisinmaksutarkoituksen raukeaminen on todettu. Peitelty osinko on 70 % veronalaista ja 30 % verovapaata ansiotuloa peitellyn osingon edunsaajan verotuksessa. Verohallinnon tiedotteessa 13/1999 käsitellään peiteltyä osinkoa laajemmin. (Verohallinto. Julkaisi 30.09, 2009; Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 620; TVL 33 d 1 mom. §.)

3.4 Onko pääoman palautus verotonta?

Pääomalainan verotuskohtelua arvioitaessa lähtökohtana ei pidetä osakeyhtiölain säännöksiä, joten pääomalainan määritelmästä ei voi päätellä suoraan sen verotuksellista luonnetta. Verotuskohtelu on ratkaistava pääomalainan todellisen luonteen mukaisesti. Pääomalaina voidaan luokitella verotuksessa yleensä vieraaksi pääomaksi, koska pääomalaina perustuu velkasuhteeseen eikä se tuota lainanantajalle osakasoikeuksia. Pääomalainalla voi tapauskohtaisesti tarkastellen olla oman pääoman piirteitä, mutta siitä huolimatta se on verotuksessa katsottava pääsääntöisesti vieraaksi pääomaksi. (Tiedote 5/1997, 4.9.1997.)

3.5 Mitä tarkoittaa SVOP?

”Uuden osakeyhtiölain 8 luvun 2 §:n mukaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota perustamissopimuksen tai osakeanti-päätöksen mukaan ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon voidaan merkitä myös esimerkiksi osakkeenomistajan vastikkeeton sijoitus yhtiöön, eli sijoitus, josta ei anneta vastikkeeksi osakkeita. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto käsittää yhtiöön sijoitettuja varoja, jotka voidaan jakaa samassa järjestyksessä kuin yhtiöön kertyneet voittovarot.” (Verohallituksen ohje Dnro 206/345/2007, 8.3.2007.)

3.6 Mistä syntyy osakkaalle luontoisetua?

Osakkaalle voi syntyä luontoisetua lähes kaikesta siitä, mikä todellisuudessa kuuluu yhtiön varoihin tai jonka yhtiö kustantaa osakkaalle, ja osakas saa käyttää annettua etuutta omaan yksityiseen kulutukseensa ja oman hyvinvointinsa edistämiseen. Esimerkiksi autoetu syntyy muistakin autoista kuin henkilöautosta. Myös pakettiauton käyttämisestä on määrättävä osakkaalle luontoisetu, jos sitä käytetään osakkaan omiin ajoihin. Omia ajoja ovat esimerkiksi kodin ja varsinaisen työpaikan väliset ajot. Jos osakas käyttää yhtiön omistamaa autoa pelkästään satunnaisesti, esimerkiksi lomamatkalla, lasketaan verotettava luontoisedun arvo siten, että kuukausiarvo jaetaan 1500:lla ja saatu määrä kerrotaan ajettujen yksityiskilometrien määrällä. On suositeltavaa käyttää ajopäiväkirjaa tai muuta luotettavaa selvitystä esimerkiksi silloin, kun luontoisetuautolla ajetaan työajoja kalenterivuoden aikana yli 30 000 km, jolloin edun perusarvoksi tulee 80 % normaalista perusarvosta. Jos osakas ha-

luaa vähäisten yksityisajojen takia käyttää edun laskennan pohjana perusarvoa ja kilometrikohtaista arvoa, on ajokilometreistä esitettävä ajopäiväkirja tai muu luotettava selvitys. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 263–266.)

Verohallitus antaa vuosittain päätökset yleisimpien luontoisetujen verotusarvoista, joita ovat asunto-, ravinto-, puhelin- ja autoetu. Kaikki muut luontoisedut on arvostettava käypään arvoon. Oikeuskäytännön mukaan käypänä arvona on joissakin tapauksissa pidetty työnantajalle aiheutuneiden kustannusten määrää. Myös silloin käytetään käypää arvoa, kun edun raha-arvo on alempi kuin vahvistettu luontoisedun arvo. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 263–266.)

3.7 Voiko toimitusjohtajalle kustantaa vapaaehtoisen eläkevakuutuksen?

”Vuoden 2005 alusta vapaaehtoisen, yksilöllisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksu on palkkaa siltä osin kuin maksun vuotuinen määrä ylittää 8500 euroa. Jos useampi työnantaja on ottanut samalle palkansaajalle vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen, maksut lasketaan verotusta toimitettaessa yhteen, ja ylimenevä osa verotetaan palkkana.” (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 279.)

Säännöksessä edellytetään, että jos eläkevakuutusmaksu on otettu ennen 6.5.2004, voi eläkeikä olla joko 55, 58 tai 60, vakuutuksen ottamisajankohtana voimassa olleiden säännösten mukaan. Jos taas vakuutus on otettu 6.5.2004 jälkeen, alkaa vanhuuseläke aikaisintaan 62 vuoden iässä. Myös yhtiön YEL-osakasta koskevat nämä säännökset. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 279.)

3.8 Mitkä ovat lailliset tavat ottaa varoja yhtiöstä?

Osakeyhtiölain 13 luvun 1 § mukaan yhtiön varoja voidaan jakaa osakkeenomistajille:

- ”voitonjaosta (osinko) ja varojen jakamisesta vapaan oman pääoman rahastosta;
- 14 luvussa tarkoitettusta osakepääoman alentamisesta;
- 3 ja 15 luvussa tarkoitettusta omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta; sekä
- 20 luvussa tarkoitettusta yhtiön purkamisesta ja rekisteristä poistamisesta.” (OYL 13 luku 1 §.)

3.9 Mitä suuri käteiskassa vuodenvaihteessa saattaa tarkoittaa?

Olosuhteisiin nähden huomattavan suuri kassa saattaa kertoa siitä, että yhtiön varat ovat osakkaan käytössä. Ei ole olemassa absoluuttista euromäärä kuvaamaan sitä, mikä on ylisuuri kassa. Se on ratkaistava tapauskohtaisesti. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan varat katsottiin verotuksessa osakkaille annetuksi korottomaksi osakaslainaksi. Osakkaan käytössä oleva ylisuuri kassa katsotaan peiteltyksi osingoksi, ellei ole saatu selvitystä näiden varojen takaisinmaksutarkoituksesta. (KHO 1991/3440.)

3.10 Onko yhtiölle annetusta lainasta perittävä korko?

”Pääomatuloksi luetusta lainasta ei tarvitse periä korkoa. Korkoa on perittävä sellaisesta muilta osin TVL 53 a §:n edellytykset täyttävästä osakaslainasta, joka on nostettu ja maksettu takaisin saman kalenterivuoden aikana. Ennen 3.4.1998 nostetusta lainasta on aina perittävä korkoa. Myös 3.4.1998 tai sen jälkeen nostettuun lainaan, jossa pääomatuloksi lukemisen edellyttämä vähintään 10 %:n omistusosuus ei täyty, sovelletaan aikaisempaa oikeus- ja verotuskäytäntöä. Tällaisesta lainasta on siten edelleen perittävä korkoa. Kohdullisena osakaslainan korkona pidetään valtiovarainministeriön vahvistamaa peruskorkoa.” (Verohallinto. Julkaisu 30.09, 2009)

4 NETTOVARALLISUUS

4.1 Mitä yhtiön nettovarallisuus kertoo?

Yhtiön nettovarallisuuden perusteella lasketaan yhtiön osakkeiden matemaattinen arvo. Yhtiön nettovarallisuus lasketaan ns. bruttomenetelmällä (varat – velat). Yritysvaarallisuuden arvostamissäännöt on selvitetty varojen arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa (VAL 1141/2005). Kyseisen lain 2. luvun 2. §:ssä luetellaan muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön nettovarallisuuden käsite. (VAL 1141/2005)

Yleisesti voidaan todeta, että yhtiön varoja ovat käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus. Varoihin ei lueta kirjanpitolain 5. luvun 18. §:ssä tarkoitettuja laskennallisia verosääntöjä eikä sellaisia pitkävaikutteisia menoja, joilla ei ole varallisuusarvoa. Perustamismenot sekä tutkimus- ja kehittämismenot saa verotuksessa vähentää myös vuosikuluina, joten niillä ei näin ollen ole varallisuusarvoa. Kehittämismenot voidaan aktivoida erityistä varovaisuutta noudattaen. Silloin kun ne aktivoidaan, on niillä myös varallisuusarvoa ja ne ovat mukana nettovarallisuudessa. (Tikka, Nykänen & Juusela 2008, 5:10, 5:35, 5:38.)

Työ ja elinkeinoministeriö on antanut asetuksen kehittämismenojen aktivoinnista (TEMA 1066/2008). Kyseisen asetuksen mukaan kehittämismenoja on mahdollista aktivoida, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- Aineettomien hyödykkeiden valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että hyödyke on käytettävissä tai myytävissä.
- Kirjanpitovelvollinen aikoo saattaa aineettoman hyödykkeen valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä sen.
- Kirjanpitovelvollinen kykenee käyttämään aineetonta hyödykettä tai myymään sen.
- On todennäköistä, että aineeton hyödyke tuottaa kirjanpitovelvolliselle vastaista taloudellista hyötyä
- Kirjanpitovelvollisella on käytettävissään riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämishankkeen loppuunsaattamiseen ja myymiseen.
- Kirjanpitovelvollinen kykenee määrittämään luotettavasti aineettomasta hyödykkeestä sen kehittämissä vaiheissa aiheutuvat menot. (Leppiniemi 2009, 9:63.)

Varoina huomioidaan myös sellaiset varat, jotka eivät kuulu yhtiön elinkeinotoimintaan, esimerkiksi Lapin mökki tai muu arvosijoitus. (Tikka, Nykänen & Juusela 2008, 5:10, 5:35, 5:38.)

4.2 Jos toiminta alkaa vuonna 2009 ja päätetään jakaa osinkoa jo aloittamisvuonna, niin minkä mukaan huomioidaan nettovarallisuus?

Yhtiön osakkeen verovuoden matemaattinen arvo lasketaan verovuotta edeltävän vuoden yhtiön tilinpäätöksen nettovarallisuuden perusteella (VAL 1141/2005). Uusi yhtiö voi päättää jakaa jo perustamisvuonna osinkoa. Tällöin yhtiön osakkeen matemaattisena arvona pidetään uuden osakkeen nimellisarvoa, tai jos se puuttuu, niin kirjanpidollista vasta-arvoa. Laskentaperusteena on kuitenkin käytettävä nimellisarvoa tai kirjanpidollista vasta-arvoa korkeampaa osakkeen merkintähintaa, jos yhtiö tai osakas niin vaatii. (VAL 1141/2005.)

Kun yhtiöön on sulautunut toinen yhtiö, käytetään silloinkin nimellisarvoa määräytymisperusteena. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 213).

4.3 Miten eri tilikausien nettovarallisuus vaikuttaa osingonjakoon?

Uuden OYL:n 13. luvun 3. §:n mukaan osinkojen jakaminen perustuu viimeksi vahvistettuun tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Tilinpäätös on vahvistettava varsinaisessa yhtiökokouksessa.

”Esimerkki. Yhtiö A:n tilikausi on kalenterivuosi 2006 ja tilinpäätös on vahvistettu yhtiökokouksessa 15.4.2007. Yhtiöllä on mahdollisuus tehdä kolme varojenjakopäätöstä

1. yhtiökokouksessa 31.1.2007, aikana, jona viimeinen vahvistettu ja tilintarkastettu tilinpäätös on vuodelta 2005
2. yhtiökokouksessa 15.4.2007, kun tilinpäätös vuodelta 2006 on vahvistettu ja tilintarkastettu
3. yhtiökokouksessa 30.7.2007, jolloin osinko on jaettu välitilinpäätöksen perusteella vasta tilikauden 2007 aikana yhtiöön kertyneistä voittovaroista.

Osingonsaajan verotuksessa esimerkin osingot katsotaan kassaperiaatteen mukaisesti verovuoden 2007 tuloksi. Osingot jaetaan verovapaaseen osaan sekä ansio- ja pääomatuloon vuoden 2006 aikana päättyneelle tilikaudelle laadittavan taseen mukaisen nettovarallisuuden perusteella.” (Ohje Dnro 206/345/2007, 8.3.2007.)

4.4 Miten yhtiön nettovarallisuutta voi kasvattaa?

Nettovarallisuus lasketaan siten, että yhtiön varoista vähennetään yhtiön velat. Usein kysytään, mitä kaikkea varallisuutta yhtiö voi ”kerätä” kasvattaakseen omaa nettovarallisuuttaan. Nettovarallisuutta laskettaessa otetaan huomioon ainoastaan elinkeinotoimintaan kuuluvat varat ja velat. Lähtökohtaisesti kaikki taseen vastaaviin sisältyvät erät lisäävät yhtiön varallisuutta, olkoon siellä sitten arvotauluja tai käyttöomaisuutta tai vaikka käteistä rahaa. Varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 3. luvun perusteella voidaan päätellä, että paras tapa kasvattaa yhtiön varallisuutta on lisätä varoja ja vähentää velkaa eli yksinkertaisesti maksaa velat pois. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 555.)

4.5 Miten osakkaan käytössä oleva, yhtiön omistama, kiinteistö vaikuttaa osakkaan nettovarallisuuteen?

Osakkaan intressissä on mahdollisimman korkea nettovarallisuuden arvo sillä hetkellä, kun määritellään osakkaan omistaman osakkeen matemaattista arvoa. Osakkaan intressissä on saada maksimimäärä verovapaita osinkoja. Osakkaan osakkeelle tehdään ennen osingonjakoa ns. osakastason vähennyksiä eli huomioidaan mahdollinen osakaslaina ja asunto, joka kuuluu yhtiön varoihin, mutta on osakkaan käytössä. Ennen kun yhtiö pystyy jakamaan elinkeinotoimintaa harjoittavasta yhtiöstä saadun osingon ansiotulo- ja pääomatulo-osingoksi osingonsaajan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta vähennetään hänen ja perheenjäsenensä ottama, yhtiön varoihin kuuluva rahalaina, jos osakas yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa vähintään 10 % yhtiön osakkeista tai heillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. On huomattava, että osakkeiden matemaattisesta arvosta vähennetään se lainan määrä, joka sisältyy yhtiön *edellisen* vuoden nettovarallisuuteen. (Verohallinto. Ohje 1214/345/2005.)

Jos yrittäjäosakas on verovuonna käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtiön varoihin kuuluvaa asuntoa, on asunnon arvo vähennettävä hänen osakkeidensa matemaattisesta arvosta, ennen kuin osingot jaetaan ansio- ja pääomatulo-osinkoon. Osakkeen matemaattinen arvo pienenee sen jälkeen, kun osakaskohtaiset vähennykset on tehty. Tällä tavalla kiristään osakkaan mahdollisuutta saada nostaa toivottua maksimimäärää verovapaita osinkoja. (Verohallinto. Ohje 1214/345/2005.)

5 OSINGON JAKAMINEN

5.1 Paljonko osakas voi nostaa osinkoa verottomasti yhtiöstä?

Taulukossa 1 kuvataan esimerkein eri osingonjakajia ja -saajia. Kun saajana on luonnollinen henkilö, niin myös hänen intressissään on saada niin paljon verovapaata osinkoa kuin se nykyainsäädännön mukaan on mahdollista. Taulukosta käy ilmi, että 9 % yhtiön edellisen vuoden nettovarallisuudesta on kokonaan verovapaata tuloa. (Verohallinto. Ohje 1214/345/2005; TVL 33b, 1 §.)

TAULUKKO 1. Kotimainen yhtiö jakaa osinkoa, verotus vuodesta 2006 lähtien (Verohallinto. Ohje 1214/345/2005.)

OSINGON JAKAJA	OSINGON SAAJA	VEROTUS
Listattu/listaamaton yhteisö	Listattu yhteisö (pörssiyhtiö)	Osinko verovapaata
Listaamaton yhteisö (ns. tavallinen osakeyhtiö)	Listaamaton yhteisö	Osinko verovapaata
Listattu yhteisö	Listaamaton yhteisö	Osinko verovapaata tuloa, jos osingonsaaja omistaa välittömästi 10 % osakepääomasta. Jos omistaa alle 10 %, osingosta on verovapaata 25 % ja veronlaista 75 %.
Listattu/ listaamaton yhteisö	Elinkeinotoimintaa harjoittamaton yhteisö, jonka yhtiömuoto on muu kuin osakeyhtiö, osuuskunta, keskinäinen vakuutusyhtiö tai säästöpankki.	Henkilökohtaiseen tuloläheteeseen kuuluva osinko on 100 % veronalaista tuloa, ellei kyseessä ole yleishyödyllinen yhteisö.
Listattu yhteisö	Luonnollinen henkilö	70 % pääomatuloa ja 30 % verovapaata
Listaamaton yhteisö	Luonnollinen henkilö	90 000 verovapaa (9 % edellisen vuoden nettovarallisuudesta), jos 90 000 raja ylittyy, niin 70 % po-tuloa 30 % verovapaata. Jos osinkoa maksetaan enemmän kuin 9 % edellisen vuoden nettovarallisuudesta, niin 70 % on ansiotuloa ja 30 % verovapaata.

Verovapaus on saajakohtainen. Ei siis ole mahdollista saada verovapaasti monesta eri yhtiöstä kustakin erikseen aina 9 % verovapaata tuloa maksimimäärään asti. Osingonsaajan verovuonna listaamattomista yhtiöistä saatujen pääomatulo-osinkojen yhteismäärästä 90 000 euroa on verovapaata tuloa. Ylimenevästä osasta 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. (Verohallinto. Ohje 1214/345/2005; TVL 33b, 1 §.)

Esimerkki: Verovuosi 2006. Neiti Suomalainen omistaa Yhteisö XL Oy:n 100 osakkeesta 50 kpl ja saa Yhteisö XL Oy:ltä osinkoa 90 000 euroa. Yhteisö XL Oy:n osakkeen matemaattinen arvo on 20 000 euroa/osake. Lisäksi Neiti Suomalainen omistaa Yhteisö XXL Oy:n 200 osakkeesta 40 kpl ja saa Yhteisö XXL Oy:ltä osinkoa 10 000 euroa. Yhteisö XXL Oy:n osakkeen matemaattinen arvo on 2 500 euroa/osake. Kummankaan yhtiön osakkeet eivät ole julkisesti noteerattuja. Seuraavassa taulukossa kuvataan tätä esimerkkiä.

TAULUKKO 2. Kaksi eri yhtiötä maksavat osinkoa luonnolliselle henkilölle (Verohallinto. Ohje 1214/345/2005.)

	Yhteisö XL Oy	Yhteisö XXL Oy
Osinko	90 000	10 000
Osakkeiden matemaattinen arvo yhteensä	1 000 000 (50 x 20 000)	100 000 (40 x 2 500)
Osakkaan pääomatulo-osinko	90 000 (1 000 000 x 9 %)	9 000 (100 000 x 9 %)
Osakkaan ansiotulo-osinko	0	1 000
Osakkaan pääomatulona verotettava osinkotulo	6 300 ((90 000 + 9 000 - 90 000) x 70 %)	
Osakkaan ansiotulona verotettava osinkotulo	0	700 (1 000 x 70 %)

5.2 Mitä tarkoittaa osakkeen matemaattinen arvo?

Matemaattinen arvo lasketaan vain tuloverolain 33b §:ssä tarkoitettua kotimaisen listaamattoman yhtiön osakkeelle. Verohallinto laskee osakkeen matemaattisen arvon yhtiön edellisenä vuonna päättyneen tilikauden mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella (Verohallitus. Julkaisu 50.08, 2008).

Nettovarallisuudessa otetaan huomioon yhtiön kaikkien tulolähteiden varat ja velat. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan siten, että yhtiön tarkistettu nettovarallisuus (varat – velat) jaetaan ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 682.) Osakkeen matemaattinen arvo ei ole julkinen tieto, ja sen takia Verohallinto ei julkaise verkkosivuillaan osakkeiden matemaattisia arvoja (Verohallinto. Artikkelit 7365, 2009).

5.3 Mitä tarkoittaa osakkeen verotusarvo ja mistä sen saa selville?

Kotimaisen osakeyhtiön osakkeen, laki varojen arvostamisesta verotuksessa 26. §:n 1. momentissa ja 28. §:ssä tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta, verotusarvo ja matemaattinen arvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistettun nettovarallisuuden perusteella. Yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä, 34. §:n 1. momentin 1. ja 2. kohdassa tarkoitettuja eriä sekä pääomalainaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain mukaisia laskennallisia verosaamisia. Velkana ei pidetä 34. §:n 2. momentissa tarkoitettuja liittymismaksuja eikä kirjanpitolain 5. luvun 18. §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja. Osakkeen vertailuarvon (ent. verotusarvo) saa selville yhtiölle lähetetystä verotuspäätöksestä. Sen saa selville myös soittamalla yhtiön kotipaikan mukaiseen verotoimistoon, jolloin on myös ilmoitettava tiedon käyttötarkoitus. Veroilmoituksen täyttäminen on lakisääteistä ilmoittamisvelvollisuutta, ja se riittää tiedustelun syyksi. (Verohallinto. Artikkelit 7365, 2009.)

5.4 Mistä saa selville pörssiosakkeiden vertailuarvon?

Pörssiosakkaiden vertailuarvotietoa tarvitaan arvostettaessa yhtiön käyttöomaisuusarvopereita veroilmoituksella. Julkisesti noteerattujen arvopaperien vertailuarvo on 70 % yhteisön tilinpäätöspäivän mukaisesta päätöskurssista. Nopeasti ja vaivattomasti kurssit löytyvät mm. Kauppalehden sivuilta: www.kauppalehti.fi. Pörssi ja sijoittaminen Pörssikurssit

→ Historiatiedot, valitse yhtiön tilinpäätöspäivä (esim. 31.12.2008) ja arvopaperiksi osakkeet ja pörssiksi Helsinki. Listauksen saa kaikista pörssikursseista yhdellä kerralla. (Verohallinto. Artikkelin 900, 2008.)

5.5 Miten osakas maksaa veronsa niistä osingoista, jotka ovat veronalaisia?

Osakkaan on mahdollista saada osinkotuloja joko julkisesta osakeyhtiöstä (OYj) tai tavallisesta eli noteeraamattomasta (OY) yhtiöstä. Julkinen osakeyhtiö hoitaa ennakonpidätyksen itse tai tekee pidätyksestä sopimuksen pankin kanssa, joka hoitaa ennakonpidätykset, ennen kuin suoritukset maksetaan tilille. Ennakonpidätyksen suuruus on 19 %. (Verohallinto. Artikkelin 8304, 2009.)

Verohallinto on antanut päätöksen (2056/2004), jonka mukaan TVL:n 33b §:n mukaisista tuloista, kun ne ovat muuta kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksamia osinkoja, ei toimiteta ennakonpidätystä. (Verohallinto. Artikkelin 8304, 2009.)

Verohallinnon ohjeesta voidaan vetää se johtopäätös, että kun ennakonpidätys jätetään toimittamatta noteeraamattoman yhtiön maksamista ennakoista, niin veronalaisesta osingon määrästä menevä vero tulee maksuun vasta lopullisessa verotuksessa. Tästä huolimatta osakkaalla on mahdollisuus hakea muutosta ennakonpidätykseensä verotoimistosta, jos hänen verokortillaan olevat tulot on arvioitu liian pieniksi. (Verohallinto. Artikkelin 8304, 2009.)

5.6 Jos yhtiö on tehnyt päätöksen osingon maksamisesta eikä kuitenkaan maksa osinkoa, niin miten osakasta verotetaan?

Suoriteperiaatteen mukaan osinko on sen verovuoden tuloa, jonka aikana osinko on nostettavissa. Jos yhtiö ei esimerkiksi likviditeettivaikkeuksien takia maksa osinkoa, tehdystä päätöksestä huolimatta, verotetaan osakasta joka tapauksessa siten kuin hän olisi saanut osingot. Kun osakas sitten saa kyseiset osingot, esimerkiksi seuraavana vuonna, ei häntä veroteta enää uudestaan samoista osingosta. (Tikka ym. 2008, 17:4.)

Kun osakeyhtiö on tehnyt osingonjakopäätöksen, syntyy osakkaalle saamisoikeus. Jos osakas luopuu osingon nostamisesta ja osinkojen määrä palautetaan omaan pääomaan, palautettu määrä on osakeyhtiön veronalaista tuloa. (Tikka ym. 2008, 7:14.)

5.7 Miten jakamaton osinko käyttäytyy taseessa?

Kun yhtiökokous tekee päätöksen osingon jakamisesta, niin se kirjataan per Jaettavissa olevan vapaan pääoman tili an Osingonjakovelka. Kun osakas nostaa osingon, niin se kirjataan per Osingonjakovelka an Pankki. Kun osinkoa ei makseta, niin se jää taseeseen osingonjakovelaksi ja kasvattaa näin yhtiön taseen vastattavaa puolta. (Leppiniemi, 1985–2009).

5.8 Voiko jo tehdyn päätöksen osingonjakamisesta peruuttaa?

Yhtiön likviditeettiongelmat osingon jakamishetkellä eivät oikeuta peruuttamaan tehtyä osingonjakopäätöstä. Tehdyn päätöksen voi perua, jos se alun perin oli laiton, eli yhtiöllä ei ollut päätöksentekohetkellä jakokelpoisia varoja. Peruuttaminen on siis mahdollista, jos sille löytyy selvä oikeudellinen peruste. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 210.)

5.9 Miten osingonjakopäätös tehdään?

Yhtiön hallitus tekee voitonjakoesityksen. Yhtiökokouksessa päätetään voitonjaosta, jonka on perustuttava hallituksen ehdotukseen tai hyväksymiseen. Varojenjakopäätöksessä on määrättävä jaon määrästä ja siitä, onko kyse voiton, ts. osingon, jakamisesta vai jaetaanko varoja jostakin tietystä vapaan oman pääoman rahastosta. (OYL 13:6.3.)

Osakeyhtiölain 13. luvun 7. §:ssä säädetään osakkaan oikeudesta vähemmistöosinkoon. Tämä tulee kysymykseen silloin kun osakkaat, jotka omistavat vähintään 1/10 kaikista osakkeista, vaativat yhtiötä jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden voitosta, josta on jo vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät määrät. Kyseisten osakkeenomistajien on vaadittava vähemmistöosingon osingonjakoa varsinaisessa yhtiökokouksessa ennen voiton käyttämistä tehtävää päätöstä. On huomattava, että osinkoa ei voi kuitenkaan jakaa enempää kuin osakeyhtiölaissa säädetään ilman velkojien suostumusta

jakamaan. Osinkoa ei voi myöskään jakaa enempää kuin 8 % yhtiön omasta pääomasta. (OYL 13:2; 13:7)

Osingonjaossa on huomioitava yhtiön maksukyky, koska maksu ei saa aiheuttaa maksukyvyttömyyttä. Yhtiön on syytä tehdä maksukykytesti, jolloin tulee otettua huomioon myös tulevaisuuteen kohdistuvat menot, kuten esimerkiksi. erääntyvät velat. (Tomperi 2006, 86.)

Esimerkki:

Vähemmistösuojasäännöksen vaikutus osingonjakoon:

Puolet tilikauden voitosta, 10 000 eurosta = 5 000 euroa

8 % yhtiön omasta pääomasta, 29 100 eurosta = 2 328 euroa

Vähemmistöosakkaiden vaatimuksesta yhtiön on jaettava osinkoa vähintään 2 328 euroa.

(Tomperi 2006, 87.)

5.10 Milloin osingonjakoilmoitus on annettava?

Jokaisesta erillisestä osingonjakopäätöksestä annetaan oma erillinen vuosi-ilmoitus aina sinä vuonna kun osinkoa on maksettu. Tiedot annetaan osingon maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä.

”Osinkoa voidaan jakaa kolmelta eri tilikaudelta

1. osingonjako tai lisäosingonjako viimeksi päättyneeltä tilikaudelta
2. osingonjako viimeisestä edeltävältä tilikaudelta silloin, kun uudempikin tilikausi on jo päättynyt mutta uutta tilinpäätöstä ei ole vielä vahvistettu ja tilintarkastettu
3. osingonjako meneillään olevalta tilikaudelta eli ns. väliosinko, joka perustuu esim. vahvistettuun ja tilintarkastettuun välitinpäätökseen.” (Verohallinto. Artikkelit 7946, 2009.)

”Silloin kun yhtiön tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta, merkitään vuosi-ilmoituslomakkeen kohtaan 7 (Verovuosi, jolta osinko on jaettu) tilikauden päättymisvuosi. Osinkojen vuosi-ilmoituksella kaikki osingot ilmoitetaan jaetuksi siltä tilikaudelta ja siltä verovuodelta, jotka ovat ennen osingonjakopäivää viimeksi päättyneet. Osingonjakopäätöksen ajankohta on ratkaiseva, vaikka osinkoja maksettaisiin myöhemmin kuin ajankohtana, jolloin ne ovat osingonjakopäätöksen mukaan olleet nostettavissa.” (Verohallinto. Artikkelit 7946, 2009.)

”Osingonsaajalle on myös annettava tosite. Siinä tulee olla ainakin seuraavat tiedot

- osingonsaajan nimi ja henkilö- tai Y-tunnus
- tilikausi, jolta osinkoa jaetaan
- osakkeiden lukumäärä ja laatu
- osinkoa jakavan yhtiön nimi
- osingon määrä
- toimitetun ennakonpidätyksen määrä.” (Verohallinto. Artikkelit 7946, 2009.)

6 VÄHENNYSKELPOISET MENOT

6.1 Jos työnantaja maksaa työntekijänsä puolesta kuorma-autokortin, niin onko se vähennyskelpoista yhtiön verotuksessa?

Elinkeinoverolain 7. §:ssä todetaan, että elinkeinotoiminnassa tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot ja menetykset ovat vähennyskelpoisia. Kun yhtiö kustantaa kuorma-autokortin työsuhteessaan olevalle työntekijälle, on kyseinen meno yhtiön elinkeinotoiminnassa syntynyttä ja siten vähennyskelpoista, mutta vain siinä tapauksessa, että se on huomioitu työntekijälle palkkana. Kuorma-autokortin suorittaminen ei lisää pätevyyttä pelkästään siinä työssä, jossa työntekijä koulutetaan, vaan se lisää yleispätevyyttä ajaa kuorma-autolla muuallakin kuin vain kyseisen työnantajan palveluksessa. (Ennakkoperintä 7:36.)

6.2 Milloin kestitys katsotaan edustamiseksi?

Edustusmenoina pidetään asiakkaisiin, liiketuttaviin tai muihin yhtiön elinkeinotoimintaan vaikuttaviin henkilöihin kohdistuvia vieraanvaraisuudesta tai muusta huomaavaisuudesta aiheutuneita menoja, joilla pyritään uusien liikesuhteiden luomiseen, entisten suhteiden säilyttämiseen tai parantamiseen tai liiketoiminnan edistämiseen muutoin. Edustusmenot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia 50-prosenttisesti vaikka edustaminen ei johtaisi positiiviseen tulokseen, esimerkiksi sopimuksen syntymiseen. Edustusmenot kohdistuvat aina yrityksen ulkopuolisiin henkilöihin. (Tikka ym. 2005, 8:10–11.)

Kun yhtiö järjestää markkinointi-, mainos- ja koulutustilaisuuksia, ovat niihin liittyvät kulut 100-prosenttisesti vähennyskelpoisia. Mainostilaisuus on luonteeltaan avoin tilaisuus, johon kaikilla asiakkailla on vapaa pääsy. Edustustilaisuus on suljettu tilaisuus, johon on kutsuttu tietty ennalta rajattu henkilöpiiri. (Tikka ym. 2005, 8:12.)

Yhtiön järjestämä markkinointi- tai mainostilaisuus voi muuttua edustamistilaisuudeksi kuten esimerkiksi KHO:n päätöksessä 1994/6903, jossa matkatoimisto järjesti ennen matkaesitteiden julkaisemista agentuurimatkatoimistojen ammattihenkilökunnalle tilaisuuksia, joihin liittyi ateriointi ravintolassa. Aterioinnista koituneet menot katsottiin edustamiseksi.

Myös aikaisemmassa KHO:n päätöksessä 1989 B 506 oli katsottu, että mm. lääkkeitä maahantuovan yhtiön sairaaloissa ja terveyskeskuksissa pitämät tuote-esittelytilaisuudet olivat kahvitarjoilun osalta edustamista. (Tikka ym. 2005, 8:12 – 13.)

6.3 Kuinka paljon työnantaja voi verovapaasti panostaa työntekijänsä kuntoiluun ja kulttuuriin?

Vuodesta 2009 alkaen on työnantaja voinut tukea verovapaasti työntekijänsä omaehtoista liikunta- ja kulttuuritoimintaa. Omaehtoisen toiminnan kohtuullinen enimmäismäärä on 400 euroa vuodessa. Verovapauden edellytyksenä on, että toiminta on työnantajan järjestämää ja että se on suunnattu koko henkilökunnalle. Verohallinnon ohjeessa 1848/31/2008 on lueteltu työnantajan keinot parantaa työntekijän työmotivaatiota:

- Työnantaja voi yhteisöllisesti varustaa kuntosalin tai varata salivuoron joukkueurheiluun esim. kerran viikossa tietyinä ajankohtana.
- Järjestetyt tennis-, sulkapallo- yms. vakiovuorojen käyttöoikeuden verotuksellinen kohtelu arvioidaan TVL 69 §:n mukaan, jos vuorojen varausmahdollisuus mahdollistaa tosiasiallisesti koko henkilökunnan käyttämään etua, kuitenkin niin, että vuoron rajaus on rajattu 1 – 2 kertaa kerrallaan.
- Työnantaja voi palkata liikunnanohjaajan omiin tiloihinsa.
- Työnantaja voi hankkia kaikkien työntekijöidensä käyttöön kausikortteja urheilu- ja kulttuuritapahtumiin.
- Työnantaja voi järjestää yhteisiä teatterikäyntejä työntekijöilleen.
- Työnantaja voi tukea työntekijän omaehtoista toimintaa antamalla liikuntaseteleitä.
- Työnantaja valitsee virkistys- ja harrastustoiminnan tavan ja ajankohdan.

On huomattava, että työnantajan kuittia vastaan maksamat palkansaajan *itse* valitseman harrastuksen maksut ovat aina veronalaista tuloa. Seteliä tai muuta maksuvälinettä ei voi muuttaa rahaksi, eikä siitä saa rahaa takaisin, vaikka setelin arvo olisi suurempi kuin ostettu palvelu. Jos annettua etua voivat käyttää muut perheenjäsenet, on sen arvo koko määrältään palkkaa. Etu on myös silloin veronalaista palkkaa, jos työnantaja luovuttaa työntekijälleen nimettömiä maksuvälineitä eikä työntekijää voida niistä tunnistaa. (Verohallinto. Ohje 1848/31/2008.)

Myös yhtiön toimitusjohtaja ja hallintoelimen jäsen voivat saada tämän edun verovapaasti, jos he saavat yhtiöstä ennakoperintälain 13. §:ssä tarkoitettua palkkaa. Verovapaiden henkilökuntaetujen pääsääntöinen tarkoitus on työnantajan palkansaajilleen järjestämät edut, joiden avulla edistetään työntekijöiden työssä jaksamista, ja parannetaan heidän suorituskykyään, samoin kuin motivoidaan työntekijöitä ja lisätään viihtyvyyttä työpaikalla. (Verohallinto. Ohje 1848/31/2008.)

6.4 Kuinka suuri joulu- tai syntymäpäivälahja työnantajalta on verovapaata?

Tuloverolain 69. §:n mukaan tulo ei ole veronalaista silloin, kun työnantaja antaa työntekijälleen tavanomaisen tai kohtuullisen merkkipäivä- tai muun vähäisen lahjan. Merkkipäivillä tarkoitetaan yleisesti hyväksytyjä merkkipäiviä. Työntekijän merkkipäivänä voidaan pitää hänen hääpäiväänsä (vihkipäivää), 50-, 60- ja 70-vuotispäiväänsä, pitkäaikaiseen palveluun perustuvaa merkkipäivää tai eläkkeelle siirtymispäivää. Työnantajan merkkipäivänä voidaan pitää yrityksen ikään, esimerkiksi 50 vuotta, liittyvää merkkipäivää. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 285.)

Arvoltaan kohtuullinen merkkipäivälahja on oikeuskäytännön mukaan noin 1–2 viikon bruttopalkkaa vastaava lahja. Jos lahjan saa rahana, niin se katsotaan palkkatuloksi. Myös silloin kun lahjansaaja saa itse valita lahjan (tavaran), on kysymys palkasta. KHO:n päätös vuodelta 1982-B-II-572 käsittelee tapausta, jossa yhtiön pitkäaikaisia työntekijöitä palkittiin tavaralahjoin. Työnantaja oli antanut valmiin ostotilauslomakkeen, johon oli kirjoitettu lahjan arvo. Työntekijä sai itse valitsemastaan liikkeestä valita lahjaesineen, ja ehtona oli ainoastaan, ettei valinnut elintarvikkeita. Kyseinen lahja katsottiin palkaksi, josta oli ennakonpidätys ja työnantajan sosiaaliturvamaksu suoritettava. (Henkilöverotuksen käsikirja, 285.)

Monilla työnantajilla on tapana muistaa työntekijöitään jouluna. Arvoltaan vähäinen muu lahja tarkoittaa esimerkiksi joulukinkkua tai herkkukoria. Lahjan arvo voi olla enintään 100 euroa. Jos kuitenkin työntekijälle annetaan joulurahaa, ostokortti tai muut rahan verrattava suoritus, joka olisi arvoltaan pienempi kuin 100 euroa, katsotaan se palkaksi. (Henkilöverotuksen käsikirja, 285.)

6.5 Onko pakettiautosta maksettava luontoisedun vero, jos se on työntekijän käytössä?

Verohallinto antaa vuosittain päätöksen verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista. Autoedulla tarkoitetaan etua, jonka palkansaaja saa, kun hän tai hänen perheensä käyttää työnantajan omistamaa henkilö- tai pakettiautoa yksityisajoihinsa. Jos palkansaajan ja hänen perheensä yksityiskäytössä on useampia työnantajan omistamia tai hallitsemia autoja, on jokaisesta autosta erikseen määrättävä autoetu. (Verohallinto. Artikkelit 8016, 2009.)

6.6 Jos yhtiöllä on mökki esimerkiksi Lapissa, niin ovatko kulut vähennyskelpoisia verotuksessa?

Elinkeinoverolain 12. §:ssä sanotaan, että yhtiön elinkeinotoiminnan pysyvään käyttöön tarkoitetut varat ovat käyttöomaisuutta. Näin ollen mm. maa-alueet, arvopaperit, rakennukset, koneet, kalustot ja muut esineet, patentit ja muut erikseen luovutettavissa olevat aineettomat oikeudet ovat käyttöomaisuutta. Lapissa, tai muuallakin, sijaitseva mökki voi kuulua yhtiön käyttöomaisuuteen. Jos hyödykettä käytetään osittain elinkeinotoiminnassa ja osittain yksityisiin tarkoituksiin, kuuluu käyttöomaisuuteen ainoastaan elinkeinotoiminnassa tapahtuvaa käyttöä vastaava osuus. Näin ollen verotuksessa voi vähentää vain sen osan joka kuuluu elinkeinotoiminnan käyttöön. Kun yhtiö hankkii työntekijöidensä käyttöön kesä- ja lomamajan, voidaan ajatella, että maja/mökki edistää epäsuorasti elinkeinotoimintaa. (Andersson & Ikkala 2005, 252.)

6.7 Ovatko yhtiön tekemät lahjoitukset vähennyskelpoisia verotuksessa?

Tuloverolain 57. § 1. momentin 1. kohdan mukaan yhteisö voi tietyin edellytyksin vähentää antamansa rahalahjoituksen verotuksessa. Lahjoitus voi olla vähintään 850 € ja enintään 250 000 €, ja se pitää olla tehtynä tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueeseen kuuluvalla valtiolla tai Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle tai näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

Tuloverolain 57. §:n 1. momentin 2. kohdan mukaan yhteisö voi vähentää verotuksessaan antamansa lahjan myös silloin, kun yhteisö antaa vähintään 850 €:n ja enintään 50 000 €:n suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen. Rahalahjoitus on täytynyt tehdä sellaiselle yhdistykselle tai säätiölle tai näiden yhteydessä olevalle rahastolle, jonka varsinaisena tarkoituksena on tieteen tai taiteen tukeminen taikka suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttäminen ja jonka Verohallitus on erikseen nimennyt ja joka sijaitsee Euroopan talousalueella.

Verohallituksen lista vähennysoikeuden piiriin kuuluvista yhdistyksistä löytyy vero.fi-sivuilta kohdasta Vero-ohjeet/Verotustietoa yritysasiakkaille/Yhdistys ja säätiöt: ”Verohallituksen tuloverolain 57 §:n nojalla nimeämät yhdistykset yms.” (Verohallinto. Artikkelit 1221, 2009.)

6.8 Jos yhtiö ottaa vapaaehtoisen henkivakuutuksen toimitusjohtajalleen, niin onko se vähennyskelpoista verotuksessa?

Elinkeinoverolain 8. §:n 3. momentti 2. kohdan mukaan henkivakuutuksesta suoritettavat vakuutusmaksut ovat vähennyskelpoisia silloin, kun yhteisö suorittaa maksut yksinomaan vakuutetun kuoleman varalta otetusta vakuutuksesta, jossa edunsaajana on yhteisö ja vakuutettuna työntekijä, jonka työpanoksella on yhteisön toiminnalle huomattava merkitys. Käytetään myös nimitystä avainhenkilövakuutus (johtajavakuutus). Tällaisen vakuutuksen ottaminen ja sen käyttäminen tulossuunnittelukeinona on rajattu siten, että vähennyskelpoisuuden ehdoksi on asetettu, että vakuutusmaksut suoritetaan tasaisesti vakuutusajan kuluessa. (Tikka ym. 2007, 8:44.)

6.9 Mikä varaus on vähennyskelpoista osakeyhtiön verotuksessa?

Varauksilla pystytään tasaamaan tulosta. On huomattava, että kirjanpidossa voi tehdä eri varauksia kuin verotuksessa. Taulukossa 3 on ainoastaan osakeyhtiön verotuksessa hyväksyttävät varaukset. EVL:n 54. §:n mukaan varauksen saa vähentää verotuksessa ainoastaan siinä tapauksessa, että samat kirjaukset on tehty myös kirjanpidossa. Usein vielä kuulee kysyttävän investointivarauksesta, mutta sitä ei ole saanut tehdä enää tilikausilta, jotka ovat

päätyneet 1.1.1992 tai sen jälkeen. Taulukkoon 3 on kerätty tällä hetkellä voimassa olevat varaukset. Lähteenä on käytetty lakia elinkeinoverotuksesta (EVL).

TAULUKKO 3. Vähennyskelpoiset varaukset osakeyhtiön verotuksessa

Varaus	Varauksen saaja	Varauksen määrä	Lakipykälä
Luottotappiovaraus	Talletuspankki Luottolaitos	Saa vähentää enintään 0,6 % verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Mutta verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien varausten määrä ei saa ylittää 5 %:a verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.	EVL 46 §
Takuuvaraus	Rakennus-, laivanrakennus-, metalliteollisuus-liikettä harjoittava verovelvollinen	Saa vähentää verovuonna luovutetun hyödykkeen takuukorjauksista odotettavissa olevia menoja vastaavan takuuvarauksen.	EVL 47 §
Hinnanlaskuvaraus	Verovelvollinen	Jos verovelvollinen näyttää toteen, että sitovin kirjallisin sopimuksin kiinteään koti- tai ulkomaanrahan määräiseen hintaan tilattujen, vaihto-omaisuudeksi tarkoitettujen toimittamattomien tavaroiden hinta on tilinpäätöspäivänä vähintään 10 % sopimuksen mukaista hintaa alhaisempi.	EVL 49 §

7 VEROVAPAAT TULOT

7.1 Mitkä tulot ovat verovapaita osakeyhtiön verotuksessa?

Elinkeinoverolain 6. §:ssä luetellaan verovapaat tulot:

- käyttöomaisuuteen kuuluvien osakkeiden (EVL, 6b §, omistusoikeus vähintään 10 % ja omistettu vähintään 1 vuosi) luovutushinnat (pois lukien pääomasijoitustointaa harjoittava osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki tai keskinäinen vakuutusyhtiö)
- osake- tai osuuspääomana ja muuna pääomasijoituksena saadut erät, mukaan lukien osakeyhtiön omien osakkeiden luovutuksesta saamat vastikkeet
- sähkö-, tele-, vesi-, viemäri- tai kaukolämpöverkkoa ylläpitävän yhteisön verkkoon liittymisestä perimät maksut, jotka palautetaan suorittajalle
- kotimaiselle elokuvatuottajalle valtion tai Suomen elokuvasäätiön varoista myönnetty tuotantotuki
- asumisoikeusmaksu asumisoikeusasuntoyhtiössä.

Täysin verovapaita tuloja osakeyhtiölle ovat listaamattomalta yhtiöltä saadut osinkotulot. Jos yhteisö saa osinkoja pörssiyhtiöltä, ovat ne verovapaita silloin, kun yhteisö omistaa välittömästi 10 % osakepääomasta. Jos yhteisö omistaa alle 10 % osakepääomasta, niin saaduista osingoista on 25 % verovapaita. (EVL, 6a § 1. momentti.)

7.2 Onko verovapaat tulot ilmoitettava veroilmoituksella?

Yhteisön verolomake 6B:n sivulla 2 ilmoitetaan erilaiset tuotot, niin verottomat kuin verolliset. Veroton osuus merkitään apusarakkeeseen eli vasemman puoleiseen, joka on kirjanpidon sarake (koodit 332, 337, 342, 346 ja 348). (Verohallitus. Julkaisu 44.09, 2009.)

7.3 Miten huomioidaan verovapaaseen tuloon liittyvät kulut?

Elinkeinoverolain 16. §:ssä säädetään mm. että tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole verovapaan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot, mutta jos menot ylittävät verovapaan tulon, katsotaan ylittävä osa menoista vähennyskelpoiseksi.

7.4 Onko sukupolvenluovutus verovapaata tuloa?

Omaisuuksien luovutus on verovapaata silloin, kun verovelvollinen luovuttaa harjoittamansa yhteisön osakkeita tai osuuksia, jotka oikeuttavat vähintään 10 %:n omistusosuuteen mainitussa yhtiössä ja saajana on joko yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa hänen lapsensa tai tämän rintaperillinen taikka hänen sisarensa, veljensä, sisarpuolensa tai velipuolensa ja jos omaisuus on ollut yhteensä yli 10 vuotta verovelvollisen tai hänen ja sellaisen henkilön omistuksessa, jolta hän on saanut sen vastikkeettomasti. (TVL 48.1 § k 3)

Tuloverolain 48. §:n 5. momentin mukaan luovutusvoiton sukupolvenvaihdoshuojennus menetetään, jos ostaja luovuttaa samaa omaisuutta edelleen, ennen kuin viisi vuotta on kulunut hänen omasta saannostaan. Voiton hankintamenosta vähennetään se veronalaisen luovutusvoiton määrä, jota ei TVL 48.1. §:n 3. kohdan nojalla pidetty hänen saantomiehensä veronalaisena tulona. Verohallinto on julkaissut verkkosivuillaan laajan ohjeen koskien yritysten sukupolvenvaihdosta verotuksessa, ohje Dnro 535/345/2004. (Verohallinto. Artikkelit 3135, 2004.)

8 TULOLÄHDEJAKO

8.1 Mitä tulolähdejako tarkoittaa?

TAULUKKO 4. Tulolähdejako (Andersson & Ikkala 2005 44–51)

Tulolaji	EVL	MVL	TVL
Metsätalous	Metsäkiinteistö kuuluu pääasiallisesti tai yksinomaan elinkeinotoimintaan, esim. metsäteollisuutta harjoittavan yhtiön raaka-aineen hankintaa palvelevat kiinteistöt tai metsäkiinteistö, jota yksinomaan tai pääasiassa käytetään sahaustoimintaa harjoittavan liikkeen tarpeisiin, tai jos puuta käytetään omassa rakennus- tai energian tuotannossa, myös eläkesäätiön sijoitusomaisuutta oleva metsätila.	Jos on valittu pinta-alaverojärjestelmä (järjestelmä päättyi vuonna 2005, huomioitava mahdollisessa muutosverotuksessa).	Kuuluu yleensä henkilökohtaiseen tulolähteeseen.
Kiinteistötulo	Yksinomaan ja pääasiallisesti elinkeinotoimintaa edistävä käyttö, myös välillinen käyttö, kuten henkilökunnan asuin- tai sosiaalitarkoituksiin käytetty kiinteistö		Pääsääntöisesti kuuluu henkilökohtaiseen tulolähteeseen.
Maatalous, meijeriäjo, karjan kasvatusta, tavallisuudesta poikkeavien kasvien peltoviljely		Kaikkien maatalojen maatalouden puhtaitten tulojen yhteismäärä kuuluu maatalouden tulolähteeseen.	
Maataloudesta erillinen toiminta, esim. metalliverstas, hevoskasvatus, kauppapuutarhan pito, untuvikkohautomo, broilerin kasvattamo	Kun käytetään yksinomaan tai pääasiallisesti tätä varten palkattua henkilökuntaa tai jos rehut ja muut tarvikkeet hankitaan pääasiallisesti ulkopuolisilta		

(Jatkuu)

TAULUKKO 4. Tulolähdejako (jatkuu)

Tulolaji	EVL	MVL	TVL
Kaikki liikeomaisuudesta saadut tuotot, luovutushinnat, korvaukset, osingot, korot yms.	Pääsääntöisesti liiketuloa		
Luovutushinnan osana mm. alkuperäisen hankintamenon ylittävä osa käyttöomaisuuden luovutushinnasta	Katsotaan evl-tuloksi		
Liikkeen toimistotilat	Tilojen tilapäinen vuokraus		
Rahoitusvarojen tilapäinen lainaus ja henkilökunnalle annetuista asuntopys. lainoista saadut korot	Liiketuloa		
Osakeyhtiön osakkeilleen myöntämien pitkäaikaisten lainojen korot			Koskee luonnollisia henkilöitä.
Luovutusvoitto			Jos hyödyke ei kuulu liikeomaisuuteen.
Osinko			Jos osakkeet eivät kuulu liikeomaisuuteen

8.2 Onko henkilökohtaisessa tulolähteessä korkeampi verokanta?

Pääomatulon verokanta on 28 %. Yhteisön tuloveroprosentti on 26. Osakeyhtiöllä voi olla kolmen eri tulolähteen tuloa: elinkeinon, maatalouden ja henkilökohtaisen tulolähteen. Henkilökohtaiseen tulolähteeseen voi osakeyhtiöllä kuulua esimerkiksi vuokratulot. Luonnollinen henkilö maksaa vuokratuloistaan pääomatulon verokannan eli 28 %:n mukaisesti veroa, mutta osakeyhtiö maksaa veroa vuokratuloistaankin yhteisön tuloveroprosentin, eli 26 %:n mukaisesti. Vaikka tulolähteet on eroteltava toisissaan, on yhteisön yhteinen verokanta kuitenkin 26 %. (Verohallinto. Artikkelit 185, 2005.)

8.3 Voiko yhdessä tulolähteessä vahvistettua tappiota vähentää toisessa tulolähteessä?

Jos osakeyhtiöllä on tuloa kaikissa kolmessa eri tulolähteessä ja jos kahden tulolähteen tulos olisi tappiollinen ja vain yhden voitollinen, niin voitollisen tulolähteen tuloa ei voi vähentää tappiollisten tulolähteiden tuloksista. Jokaiselle tulolähteelle vahvistetaan voitto tai tappio tulolähdekohtaisesti. (Tikka ym. 2005, 23:2.)

8.4 Milloin kiinteistön katsotaan kuuluvan EVL:n mukaiseen tulolähteeseen?

Elinkeinoverolain 53. §:n mukaan kiinteistö kuuluu elinkeinotoiminnan tulolähteeseen, jos sitä käytetään yksinomaan tai pääasiallisesti elinkeinotoimintaan välittömästi tai välillisesti edistäviin tarkoituksiin. Tehdas-, työpaja-, liike- tai hallintotarkoitukset tai henkilökunnan asumis- tai sosiaalitarkoitukset kuuluvat EVL-tulolähteeseen.

9 POISTOT

9.1 Miksi käyttöomaisuuden hankinta on jaksotettava?

Elinkeinoverolain 3. luvussa käsitellään käyttöomaisuuden hankintamenon jaksottaminen. Käyttöomaisuutta ovat koneet, kalusto ja muu niihin verrattava käyttöomaisuus, ja niistä tehdään poistot yhtenä eränä menojäännöksestä. Poisto tehdään käyttöönnotetuista hyödykkeistä. Hankintamenoksi lasketaan myös irtaimen käyttöomaisuuden laajennus-, muutos-, uudistus- ja muut vastaavat perusparannusmenot. Myös suurehkot korjausmenot otetaan huomioon menojäännöslaskennassa, jos verovelvollinen vaatii. (Tikka ym. 2007, 13:1–2.)

Käyttöomaisuuteen kuuluvat hyödykkeet kuluvat käytössä ja ovat samalla kuitenkin yrityksen pysyvään käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Käyttöomaisuuden avulla yritys pitää yrityksensä rattaat pyörimässä ja pystyy tuottamaan hyödykkeitä, jotka tuovat tuloa yhtiön kassaan. Käyttöomaisuuden kuluminen on jaksotettava, koska sitä normaalisti käytetään useana vuonna mm. myytävien hyödykkeiden tuottamiseen. Jos esimerkiksi tuotantokone voitaisiin poistaa kerralla hankintahintansa perusteella, saattaisi yhtiön tulos mennä jopa tappiolle. Jaksottamisen avulla pystytään tasamaan tulosta ja saadaan peräkkäiset vuodet näyttämään lähes samansuuruisilta. EVL:n 30–45 §:issä säädetään käyttöomaisuuden hankintamenon jaksottaminen vuotuisin poistoin. (Tikka ym. 2009, 13:5.)

9.2 Mitä tarkoittaa ”alle kolmen vuoden kalusto”?

Irtaimen kuluva käyttöomaisuus, jonka todennäköinen taloudellinen käyttöikä elinkeinotoiminnassa on enintään kolme vuotta, poistetaan kokonaisuudessaan, jos verovelvollinen vaatii. (EVL 33 §)

Lyhytikäisyytensä vuoksi puhutaan vuosikulukäsittelyn piiriin kuuluvista hyödykkeistä. Tällaisina voidaan pitää esimerkiksi ravintoloiden ja hotellien astiastoja ja liinavaatteita ja henkilökunnan työpukuja. Vähäarvoiset työkalut, kuten lapiot ja vasarat, käsitellään myös vuosikuluina. Myös jonkin tuotantokoneen hankinta käytettynä saattaa johtaa siihen, että todellinen hyödykkeen käyttöikä jää kolmeen vuoteen. (Tikka ym. 2002, 13:13.)

9.3 Voiko poistosuunnitelmaa muuttaa?

”Poistosuunnitelmaa tulee arvioida säännöllisesti aina tilinpäätöstä laadittaessa sen varmistamiseksi, että valittu poistomenetelmä ja -aika vastaavat todellista hyödykkeen taloudellista pitoaikaa. Jos pysyviin vastaaviin merkityn hyödykkeen tulonodotukset muuttuvat olennaisesti, voidaan kyseessä olevan hyödykkeen poistosuunnitelmaa joutua muuttamaan. Aiempien tilikausien poistoja ja kertynyttä poistoeroa ei tällöin kuitenkaan oikaista. Poistosuunnitelman muutos koskee vain muutostilikauden ja sitä seuraavien tilikausien suunnitelmapoistoja.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Poistosuunnitelmaa on muutettava, jos hyödykkeen tulonodotukset heikkenevät olennaisesti. Olennaiset muutokset pysyvien vastaavien tulonodotuksissa tulee ensisijaisesti ottaa huomioon poistosuunnitelmaa muuttamalla. Jos tulonodotusten pysyväisluonteista alenemista ei ole pystytty ennakoimaan poistosuunnitelmassa, ja tilinpäätöstä laadittaessa havaitaan aktivointiedellytysten lakaneen poistosuunnitelman kohteena olevan pysyvien vastaavien hyödykkeen osan kohdalta kokonaan, on tehtävä KPL 5:13 §:n mukainen arvonalennuskirjaus.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Myös tulonodotusten olennainen paraneminen voi edellyttää poistosuunnitelman muuttamista. Jos tulonodotusten paraneminen johtuu siitä, että pysyvien vastaavien hyödykkeen taloudellisen pitoajan ennakoidaan olevan olennaisesti aiemmin arvioitua pitempi, poistosuunnitelmaa muutetaan siten, että vanhan suunnitelman mukainen poistamaton hankintameno jaksotetaan poistettavaksi uuden pitoajan kuluessa.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Hyödykkeen jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika on tarkastettava säännöllisesti tilinpäätöstä laadittaessa. Jos odotukset poikkeavat aikaisemmista arvioista, jäljellä olevaa poistoaikaa tulee muuttaa. Tällainen muutos on käsiteltävä kirjanpidollisen arvion muutoksena eli muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos jäännösarvon määrittämiseen sisältyy sen sijaan aikaisempia tilikausia koskeva virhe, se tulee oikaista kirjanpitolautakunnan lausunnon 2005/1750 mukaisesti omaa pääomaa (Edellisten tilikausien voitto/tappio) oikaisemalla.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Hyödykkeen jäännösarvo saattaa kasvaa yhtä suureksi tai suuremmaksi kuin hyödykkeen kirjanpitoarvo. Tuolloin on suositeltavaa, että hyödykkeestä ei tehdä poistoja niin kauan kuin jäännösarvo on suurempi kuin hyödykkeen kirjanpitoarvo. Poistot tehdään silloinkin, kun hyödykkeen käypä arvo ylittää sen kirjanpitoarvon, kunhan hyödykkeen jäännösarvo ei ylitä sen kirjanpitoarvoa.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

9.4 Miten pienhankinta poistetaan?

Elinkeinoverolain 33. §:n 1. momentin 2. kohdan mukaan pienhankinta tarkoittaa hankintaa, jonka hinta on pieni, vaikka tuotteen käyttöikä olisikin yli kolme vuotta. Kun hankin-

tameno on enintään 850 euroa, puhutaan pienhankinnasta, ja sen saa poistaa kerralla. Kuitenkin pienhankintoja saadaan verovuonna vähentää yhteensä enintään 2500 euroa. Jos pienhankintoja on kuitenkin tätäkin määrää enemmän, on ylimenevästä osasta tehtävä poistot menojäännöspoistoin.

9.5 Miten perusparannusmenot huomioidaan poistolaskelmalla?

Perusparantaminen tarkoittaa rakennuksen uudistamista, laajentamista tai tason kohottamista. Perusparannusmenoja ei saa vähentää kerralla. Perusparannusmenot on lisättävä elinkeinotoiminnan käytössä olevan kiinteistön hankintamenoihin. (Henkilöverotuksen käsikirja 2007, 77–78.)

”Jos hyödykkeen hankintameno kirjataan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi, pysyvien vastaavien hyödykkeen perusparannusmeno lisätään sen poistamattomaan hankintamenuon. Perusparannusmeno poistetaan vaikutusaikanaan, joka on usein sama kuin perusparannetun pysyvien vastaavien hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää hyödykkeeseen liittyviä tulonodotuksia pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Jos perusparannusmeno kirjataan muihin pitkävaikutteisiin menoihin, aktivoituille menoille määritellään oma poistosuunnitelma. Perusparannusmeno aktivoidaan pitkävaikutteisiin menoihin, jos se koskee esimerkiksi osakehuoneistoa, josta ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Aktivoitavia ovat ne perusparannusmenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky kasvaa alkuperäistä suuremmaksi. Hyödykkeen tulontuottamiskyvyn voidaan katsoa kasvaneen, jos perusparannus johtaa:

- hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvuun,
- suoritteiden laadun merkittävään parantumiseen tai
- tuotantoprosessin kustannusten merkittävään vähentymiseen.”

”Korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky voidaan säilyttää ennallaan, kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Edellä mainittuja kriteerejä sovelletaan perusparannusmenojen aktivointiedellytyksiä arvioitaessa.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

9.6 Voiko poiston jättää tekemättä verotuksessa?

”On mahdollista vaatia verotuksessa vähennettäväksi vähemmän poistoja kuin mitä on kirjattu kirjanpitoon. Tästä muodostuvaa niin kutsuttua hyllypoistoa seurataan verotuksellisia tarkoituksia varten taseen ulkopuolisena eränä.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

Apuna seurannassa käytetään verolomaketta 12A. Myös lomakkeilla 6B ja 62 seurataan hyllypoistojen muutoksia verovuodesta toiseen. (Verohallinto. Artikkelit 4808, 2008.)

TAULUKKO 5. Hyllypoistojen tekeminen verolomakkeilla 12A, 6B ja 62

Käyttöomaisuus, jonka poistoa ei ole vähennetty verotuksessa	Verovuosi, josta poistoa ei ole vähennetty: 2007	12A	6B	62
Koneet ja kalusto	2007 Päätetään hyllyttää 10 000.	”Jäljellä oleva verotuksessa vähentämätön poisto” = 10 000	Kohtiin 364 ja 365 ei merkitä mitään	Ei merkitä mitään.
Koneet ja kalusto	2008 Päätetään käyttää hyllypoistoa 2 000.	10 000 merkitään samaan kohtaan kuin edellä, lisäksi merkitään sarakkeeseen ”Verovuoden poisto” se määrä, joka nyt poistetaan verotuksessa, esim. 2 000. Kohta 879 on yht. 10 000 ja kohta 880 = 2 000.	Kohtaan 364 ei merkitä mitään, kohta 365 merkitään 2 000.	Kohtaan 804 merkitään 2 000
Koneet ja kalusto	2009 Päätetään käyttää hyllypoistoa 500.	”Jäljellä oleva...” merkitään 8 000 ja kohtaan ”Verovuoden poisto” merkitään 500. Kohta 879 = 8 000 ja kohta 880 = 500. Sarakkeet on laskettava yhteen.	Kohtaan 364 ei merkitä mitään, kohtaan 365 merkitään 500.	Kohtaan 804 merkitään 500.

Verolomakkeella 62 kohdassa ”Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden lopussa”, eli esimerkiksi irtaimen omaisuuden ollessa kyseessä, kohdassa 806 oleva luku kertoo sen, missä rajoissa on mahdollista tehdä hyllypoistoja kyseisenä verovuonna.

”Suunnitelman ylittävän poiston osuus esitetään tuloslaskelmassa erässä ”Poistoeron muutos”. Suunnitelman ylittävän poiston tekeminen mahdollistaa myöhemmin tilikauden ko-

konaispoiston tekemisen suunnitelmapoistoa pienempänä. Tuolloin kirjanpidossa puretaan aiemmin kirjattua poistoeroa. Tilikauden kokonaispoistot saavat olla suunnitelmapoistoja pienemmät vain, jos pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenoa on jo aiemmin poistettu poistosuunnitelman mukaista määrää enemmän eli taseessa on kertynyttä poistoeroa. Tuloslaskelmassa suunnitelman mukaisten poistojen kohdassa esitetään kuitenkin myös tällöin tilikauden suunnitelmapoistot, joita oikaistaan poistoeron vähennyksellä.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

”Jos poistot tehdään verotuksessa suunnitelmapoistoja pienempinä eikä taseen vastattavissa ole kertynyttä poistoeroa, palautetaan verotettavaan tuloon kirjanpidon ulkopuolella sellainen määrä tehtyjä tilikauden suunnitelmapoistoja, että verotuksessa vähennettävät poistot ovat tavoitellun suuruiset. Palautuksesta johtuen kirjanpitovelvolliselle syntyy nk. hyllypoistoa, jota seurataan kirjanpidon ulkopuolella. Hyllypoistoa on mahdollista kerryttää myös silloin, kun taseessa on kertynyttä poistoeroa.” (Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007.)

9.7 Mistä tietää, paljonko vanhoja, verotuksessa poistamattomia poistoja voi myöhemmin poistaa verotuksessa?

Edellisessä kohdassa 9.6 on selvitetty, miten hyllypoistoja seurataan vuosi vuodelta. Apuna tarvitaan lomakkeita 12A ja 62. Lomake 62, ”Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden lopussa”, kertoo kussakin hyödykeryhmässä sen, kuinka paljon on vielä vapaa poistopohjaa jäljellä elinkeinoverolain sallimissa maksimimäärissä.

9.8 Mitä tarkoittaa väliaikaisesti korotettu poisto?

Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista astui voimaan 22.10.2009. Valtioneuvosto antoi 22.10.2009 asetuksen, jonka mukaan uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaissa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista saa tehdä korotetun poiston verovuosina 2009 ja 2010. Korotetun poiston enimmäismäärä on kaksinkertainen verrattuna säännönmukaisen poiston enimmäismäärään. Tehtaiden ja työpajojen kohdalla poisto on näin ollen 14 % ja koneiden ja laitteiden kohdalla 50 % poistamatta olevasta hankintamenosta. (Valtiovarainministeriö. Tiedote 135/2009.)

9.9 Miten poistot vähennetään yhtiöiden fuusioituessa toisiinsa?

”Vastaanottava yhtiö saa vähentää sen verovuoden verotuksessa, jonka aikana sulautuminen on tapahtunut, sulautumisessa siirtyneen käyttöomaisuuden hankintamenosta ja muista

pitkävaikutteisista menoista poistoina enintään määrän, joka vastaa verovuoden enimmäispoistoa vähennettynä sulautuvan yhtiön verotuksessa verovuonna hyväksyttävän poiston määrällä.” (EVL 52b §.)

Poistot saa tehdä verovuonna vain kerran. Jos sulautuva yhtiö on tehnyt täydet poistot jo ennen sulautumista, ei vastaanottava yhtiö saa tehdä samoja poistoja sulautumisvuodelta toistamiseen.

10 TAPPION VAHVISTAMINEN

10.1 Miten yhtiön tappio vahvistetaan verotuksessa?

Osakeyhtiön on annettava veroilmoituksensa viimeistään neljä kuukautta tilikautensa päätymisestä. Tappiollinen tulos merkitään verolomakkeelle ja se joko vahvistetaan sellaisenaan tai oikaistuna. Verotusmenettelylaissa (VerMenL 33 § 2 mom.) oli vuoteen 1998 asti voimassa säännös, jonka mukaan yhtiön tappiota ei vahvistettu, jos verolomaketta ei ollut annettu. Enää yhtiö ei menetä oikeutta tappiontasaukseen, vaikka veroilmoitus olisi jäänyt antamatta. Tappio vahvistetaan sen ilmoituksen mukaan, jonka yhtiö on antanut saatuaan kehotuksen. (Andersson & Ikkala 2005, 635.)

Vahvistettu tappio huomioidaan yhtiön verotuksessa tappiovuotta seuraavien kymmenen verovuoden tuloista. Jos tappiota ei tänä aikana tulojen puutteen vuoksi voitu vähentää kokonaan tai osaksi, jää tappioiden vähennysoikeus käyttämättä. Verohallinto hoitaa vahvistetun tappion seurannan viran puolesta. Edellisten vuosien vanhoja tappioita ei erikseen merkitä verolomakkeelle. (Andersson & Ikkala 2005, 634.)

10.2 Missä järjestyksessä tappiot vähennetään?

Tappioiden vähentämisjärjestys noudattaa kaavaa, jossa vanhimmat tappiot vähennetään ensin pois. Tappiot vähennetään tulolähteittäin siten, että henkilökohtaisen tulolähteen tappio vähennetään henkilökohtaisen tulolähteen tulosta, maataloustulolähteen tappio vähennetään maataloustulolähteen tulosta ja elinkeinotoiminnan tulolähteen tappio vähennetään elinkeinotoiminnan tulolähteen tulosta. Tappioita ei voi vähentää tulolähteittäin ristiin. Tappiot vähennetään myös silloin, kun verotettava tulo jää niin pieneksi, ettei erikseen voi määrätä veroa. Tappionvähennys tehdään viran puolesta. (Andersson & Ikkala 2005, 634.)

10.3 Kuinka monta vuotta voi vanhoja tappioita hyödyntää verotuksessa?

Tuloverolain 117–123a §:issä määritetään tappioiden vähentämisoikeus. Yhteisö saa vähentää tappion muun toiminnan tuloksesta sitä mukaa, kun voittoa syntyy seuraavan 10 verovuoden aikana (TVL 120 §).

10.4 Jos yli 50 %:n omistus osakekannasta vaihtuu, niin voiko yhtiö hyödyntää vanhoja tappioitaan verotuksessa?

Tuloverolain 122. §:n 1. momentissa säädetään, että jos yli puolet yhteisön ja elinkeinoyhtymän osakkeista tai osuuksista on tappiovuonna tai sen jälkeen vaihtanut omistajaa, ilman että kyse on perinnön tai testamentin saannosta, ei tappiota vähennetä. Erittäin painavista syistä verovirasto voi kuitenkin myöntää luvan tappioiden vahvistamiseen, mikäli se on yhtiön tai yhtymän toiminnan jatkumisen kannalta tarpeen. (Verohallitus. Ohje 634/348/96, 1996.)

Erittäin painavina syinä voidaan pitää mm. sukupolvenvaihdosluovutuksia, yrityksen myynnistä työntekijöille, toimimattoman valmisyhtiön ostoa, konsernin sisäisiä omistusmuutoksia, yrityksen saneerausohjelmiin liittyviä omistusmuutoksia, erityisiä työllisyysvaikutuksia ja pörssiyhtiöiden omistusmuutoksia. (Verohallitus. Ohje 634/348/96, 1996.)

Lupahakemuksen verovirastolle tekee se yhteisö tai yhtiö, jonka tappion vähentämisestä on kyse. Lupaa on haettava kirjallisesti. Lupahakemuksen voi tehdä joko ennen tai jälkeen omistajanvaihdoksen. Hakemus on tehtävä, ennen kuin tappioiden käyttöaika päättyy.

Hakemus ja liitteet:

- perustiedot yhtiöstä: nimi, toimiala, kotipaikka, perustamisajankohta, tilikausi, liikevaihto, henkilöstömäärä ym. joka vaikuttaa yhtiön toiminnan jatkamiseen, selvitys omistajan vaihdoksesta ja sen ajankohdasta sekä omistuksesta ennen ja jälkeen omistajanvaihdoksen
- selvitys tappioista, joiden vähentämiseen oikeutta haetaan sekä mahdollisesta tappion vähentämisoikeutta koskevasta valituksesta
- selvitys siitä, että tappioiden vähentäminen on tarpeen yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta
- selvitys erityisistä syistä
- hakijayhtiön tai asiamiehen yhteystiedot virka-aikana
- liitteeksi kauppakirja tai yhtiökokouksen pöytäkirja ja kaupparekisteriote osakepääoman korotuksesta, viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätösasiakirjat
- mikäli mainitut asiakirjat löytyvät vaivattomasti verotoimiston verotusasiakirjoista, ei niitä tarvitse liittää hakemukseen. (Verohallitus. Ohje 634/348/96, 1996.)

11 VEROILMOITUSLOMAKKEET

Yhteisön on palautettava päälomakkeensa 6B kotikuntansa verotoimistoon. Lomakkeelle on esitäytetty lähtevän verotoimiston yhteystiedot ja yhteisön yhteystiedot, y-tunnus, tilikausi, toimiala ja toimipaikan osoite, jos toimintaa hoidetaan erillisestä toimipaikasta. Päälomakkeen mukana osakeyhtiölle lähetetään myös liitelomakkeet 62, 66 (Selvitys konsernisuhteista ja verontilitystä varten 2009) ja PRH 09/2009 -lomake, jolla toimitetaan tilinpäätöksen lisätiedot (esim. tilinpäätöksen liitetietoja, konsernitilinpäätöstä tai yhtiökouksen päätöstä voiton tai tappion käsittelystä) erikseen Patentti- ja rekisterihallitukselle siinä tapauksessa, kun tietoja ei ole annettu sähköisesti Verohallinnolle. Yhteisön veroilmoituspaketissa ei ole erikseen palautuskuorta. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 3.)

Yhteisön ilmoittamisvelvollisuuden täyttäminen on sen hallituksen tai hallinnon vastuulla. Veroilmoituksen tulee olla toimitusjohtajan tai ainakin yhden hallituksen tai hallinnon jäsenen allekirjoittama. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 3.)

11.1 Miten lomake 6B (yhteisön päälomake) täytetään?

Paras ohje yhteisön veroilmoituksen täyttämiseen on Verohallituksen julkaisu Yhteisön verotus, Veroilmoituksen 6B täyttöohjeet (44.09). Ohjeen voi tulostaa Internet-sivuilta, mutta ne lähetetään edelleen asiakkaalle esitäytetyn yhteisöverolomakkeen mukana. Verotoimistosta voi aina tarvittaessa hakea täyttöohjeet. Käsittelen tämän otsikon alla ainoastaan useimmiten esiin tulleet ongelmakohdat ja puutteet. Lomake 6B on liitteenä. (Liite 1.)

11.1.1 Miten rahoitustuotot merkitään?

Verolomakkeen kohtaan 337 merkitään yhteisön saamien osinkojen ja muiden voitonjaon luonteisten erien yhteismäärä kirjanpidon mukaisena. Näitä ovat EVL, 6a §:n 4. momentissa mainitut osuuskunnan maksama korko, säästöpankin maksama voitto-osuus ja korko sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksama takuupääoman korko. Tämän lisäksi on annettava osingoista erittely lomakkeella numero 73, paitsi ei siinä tapauksessa, jos yhteisöllä on ainoastaan Suomesta saatuja kokonaan verovapaita osinkoja. Lomakkeelta 74 on ilmoitettava tässä kohtaa ulkomaisesta väliyhteisöstä saadun osingon veronalainen osuus. Kohtaan 338 merkitään osinkojen veronalainen osuus lomakkeelta 73. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 13.)

11.1.2 Mihin merkitään palautetun yhteisöveron verovapaa korko?

”Veronpalautuksen verovapaa korko liittyy asiallisesti veronpalautukseen ja merkitään siten Veronpalautus (357) -kohtaan. Kulujen puolella Veronkorotukset (379) -kohtaan merkitään lisäksi maksettava yhteisökorko sekä veronlisäys ja viivekorko, jotka myös ovat vähennyskelvottomia.” (Yleisimmät kysymykset ja vastaukset – Yhteisöjen veroilmoituslomakkeet 2006.)

11.1.3 Mihin kohtaan merkitään kirjanpidossa tuottona oleva varaston muutos?

”Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutokset merkitään kokonaisuudessaan kohtaan Ostot ja varastojen muutos (359).” (Yleisimmät kysymykset ja vastaukset – Yhteisöjen veroilmoituslomakkeet 2006.)

11.1.4 Mihin kohtaan merkitään edellisten vuosien tappiot?

”Edellisten vuosien tappioita ei enää merkitä lomakkeelle näkyviin. Tappioiden vähentäminen tapahtuu yritysverotoimistossa viran puolesta. Asiakas voi tarkistaa tappiot verotuspäätökseltä.” (Yleisimmät kysymykset ja vastaukset – Yhteisöjen veroilmoituslomakkeet 2006.)

11.1.5 Yhtiö myy irtaimeen käyttöomaisuuteen kuuluvan auton. Myyntihinta ylittää auton poistamattoman hankintamenon ja syntyy myyntivoittoa, jolloin tuloslaskelmaan kirjataan myyntivoiton lisäksi samansuuruinen poistoeron lisäys. Kirjanpidossa ja verotuksessa myynnillä ei siten ole tulosvaikutusta. Miten myynti merkitään veroilmoituslomakkeille?

”62-lomakkeelle merkitään Luovutushinnat kohtaan (802) auton myyntihinta. 6B-lomakkeelle merkitään Tuloslaskelman muut verottomat tuotot (358) -kohtaan auton myyntivoitto ja Poistot (364) -kohtaan poistoeron lisäys. Vastaavasti jos auton myynnistä syntyy myyntitappiota ja yhtiöllä on riittävästi kertynyttä poistoeroa, merkitään Muut vähennyskeltottomat kulut (384) -kohtaan auton myyntitappio ja Poistot (364) -kohtaan poistoeron vähennys.” (Yleisimmät kysymykset ja vastaukset – Yhteisöjen veroilmoituslomakkeet 2006.)

11.2 Miten lomake 62 (poistot) täytetään?

Lomakkeella 62 ilmoitetaan varaukset, arvonmuutokset ja kuluvan käyttöomaisuuden poistot. Lomake on pakollinen kaikille elinkeinonharjoittajille. Lomake 62 on täytettävä aina, kun yhtiöllä on käyttöomaisuutta, vaikka poistoja ja varauksia ei olisikaan tehty. Sosiaaliturvamaksun maksuluokkaa määrättäessä poistot huomioidaan lähtökohtaisesti sen mukaisina kuin verovelvollinen on veroilmoituksellaan ilmoittanut tai ne ovat säännönmukaisen verotuksen yhteydessä muutoin tulleet selvitetynksi. Verovelvollinen ilmoittaa poistot yleensä poistoerittelylomakkeella. (VerohallintoL (1557/95) 2 § 2 momentti).

Eniten kysymyksiä herättää lomakkeella 62 poistoeron käyttäytyminen ja sen merkitseminen lomakkeelle 62 ja lomakkeelle 6B. Taulukkoon 7 on merkitty poiston merkitseminen 6B- ja 62-lomakkeelle. Tyhjä lomake 62 on liitteenä opinnäytetyön lopussa. (Liite 2.)

TAULUKKO 7. Poiston merkitseminen verolomakkeille

Menojäännös	Sumu-poisto	EVL-max	62-lomake	6B-lomake
Kalusto 251 000	62 750	62 750	804 = 62 750	kohtaan 364 = 62750
Rakennus 361 000	15 000	25 270 (7 %)	812 = 25 270 815 = 15 000 850 = 10 270	kohtaan 364 lisätään myös summat 15 000 ja 10270
Kalusto + rakennus				364 = 88 020 ja 365 = 88 020

11.3 Miten lomake 12A (hyllypoistot) täytetään?

Poistolomakkeiden toinen hankala aihe on hyllypoistot eli ne poistot, jotka on tehty kirjanpidossa, mutta jotka jätetään tekemättä veroilmoituksella. Lomake 12A täytetään aina, kun yhtiölle syntyy verotuksessa vähentämättä jäänyttä poistoa eli ns. hyllypoistoa sekä kun hyllypoistoa käytetään. *Käyttöomaisuus, jonka poistoa ei ole vähennetty verotuksessa* -kohtaan merkitään lomakkeen 62 mukainen käyttöomaisuusryhmä (esim. koneet ja kalusto). *Verovuosi, jolta poistoa ei ole vähennetty* -kohtaan merkitään vuosi, jolta hyllypoisto on syntynyt. *Verotuksessa vähentämättä jätetty poisto (hyllypoisto)* -kohtaan merkitään verovuoden alussa oleva, verovuonna käytetty ja verovuoden lopussa oleva poisto. Lomakkeella 12A on muistettava aina täyttää myös lomakkeen alaosassa olevat *Yhteensä* kohdat. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 27.) Lomake 12A on liitteenä. (Liite 3.)

Kun hyllypoistoja käytetään, ne merkitään 6B-lomakkeelle kohtaan (poistojen) *Vähennyskelpoinen osuus* (365). Kohtaan *Poistot* (364) niitä **ei** merkitä, koska ne eivät sisälly kirjanpidon tuloslaskelmaan. Hyllypoistot täytyy merkitä myös 62 -lomakkeella *Säännönmukainen poisto (EVL)* -kohtiin. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 29–30.)

”Aiemmin lomakkeelle 62 ei voinut kirjata negatiivisia lukuja. Verovuodesta 2007 lähtien myös negatiivisten lukujen kirjaaminen on ollut mahdollista Poistoero yhteensä –kohtaan. Näin myös negatiivinen poistoero saadaan kirjattua 62-lomakkeelle. Negatiivinen poistoero kirjataan kyseisen käyttöomaisuusryhmän Poistoero yhteensä –kohtaan. Koska luku on negatiivinen, sen eteen merkitän miinusmerkki.” (Verohallinto. Artikkelit 4808, 2008.)

11.4 Mitä liitelomakkeita on liitettävä veroilmoitukseen?

Veroilmoituksen liitteenä on aina annettava jäljennöksenä yhteisön virallinen, kirjanpitolainsäädännön mukaisesti laadittu tuloslaskelma ja tase. Liitteeksi tulee lisäksi lomake 62, jossa selvitetään yhtiön tekemät poistot ja varaukset ja arvomuutokset. Lomake 62 on pakollinen kaikille elinkeinonharjoittajille joilla on kuluva käyttöomaisuutta. Tarvittaessa on annettava liitteinä taulukossa 8 luetellut liitelomakkeet. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 3.)

TAULUKKO 8. 6B -lomakkeen liitelomakkeet

Verolomake	Sisältö
3 A	Kiinteistöselvitys
3	Kiinteistöselvitys
7A	Erittely yhteisön henkilökohtaisen tulolähteen tuloksesta
8A	Luettelo yhteisön omistamista arvopapereista
12A	Ns. hyllypoistolomake (selvitys verotuksessa vähentämättä jätetyistä poistoista)
18	Luettelo yhteisön käyttöomaisuuskiinteistöistä
65	Selvitys yhteisöistä ja yhtymistä, joissa omistusosuus on vähintään 10 % sekä annetuista ja saaduista konserniavustuksista.
66	Selvitys konsernisuhteista verontilitystä varten. Pakollinen konsernin emoyhtiölle.
70	Vaatimus kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi.
71A	Verovapaat luovutusvoitot ja verotuksessa vähennyskelvottomat luovutustappiot.
71B	Veronalaiset luovutusvoitot ja verotuksessa vähennyskelpoiset luovutustappiot.
72	Osakeyhtiön osakkaat.
73	Erittely osinkotuloista ja muista voitonjaon luontoisista eristä.
74	Laskelma ulkomaisen väliyhteisön tulo-osuudesta.
75	Laskelma kiinteän toimipaikan tuloksesta ulkomailla.
77	Laskelma elinkeino toiminnan tuloksesta: Luottolaitos, sijoituspalveluyritys ja vakuutuslaitos.
Kopio yhtiökokouksen pöytäkirjanotteesta	Ei tarvitse liittää veroilmoitukseen, jos yhtiökokous on pidetty ja tilinpäätös vahvistettu ennen veroilmoituksen jättämistä eikä yhtiö jaa osinkoa. Jos tilinpäätös vahvistetaan tai osinkoa päätetään jakaa vasta veroilmoituksen jättämisen jälkeen, pöytäkirjan kopio lähetetään verotoimistoon viimeistään kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta tai osingonjakopäätöksestä.
Tilintarkastuskertomus	Ei tarvitse liittää veroilmoitukseen jos tilintarkastus on suoritettu ennen veroilmoituksen antamista. Jos tilintarkastus suoritetaan vasta veroilmoituksen antamisen jälkeen, on se lähetettävä verotoimistoon kuukauden kuluessa tilintarkastuksesta. Huom. pienillä yhtiöillä on mahdollisuus jättää tilintarkastaja valitsematta ja tilintarkastuskertomus antamatta, jos sekä päättyneellä että välittömästi edeltävältä tilikaudella on täytynyt enintään yksi seuraavista: <ul style="list-style-type: none"> • taseen loppusumma on yli 100 000 € • liikevaihto on yli 200 000 € • palveluksessa keskimäärin yli 3 henkilöä Tilintarkastaja on valittava jos yhtiöjärjestyksessä, yhtiösopimuksessa tai yhteisön säännöissä on niin sovittu.
Jäljennös toimintakertomuksesta	Velvollisuus koskee pörssi-yhtiötä ja suuria yhteisöjä, joilla sekä päättyvällä että välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy vähintään kaksi seuraavista ehdoista: <ul style="list-style-type: none"> • liikevaihto 7 300 000 • taseen loppusumma 3 650 000 • palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä

11.5 Mitä lomakkeita on lähetettävä kaupparekisteriin?

Patentti- ja rekisterihallitukselle on toimitettava tilinpäätösasiakirjat. Verohallitus on voinut vuodesta 2009 lähtien lähettää suoraan kaupparekisteriin yhteisöjen tilinpäätösasiakirjoja, jotka käyttävät pääverolomakkeenaan lomaketta 6B. Tästä säädetään kaupparekisterilain 31 a §:ssä. Ensimmäisen kerran näin on menetelty vuonna 2008 päättyvältä tilikaudelta. Patentti- ja rekisterihallitukseen lähetetään seuraavat tilinpäätöstiedot ja -asiakirjat:

- tuloslaskelma ja tase
- tilintarkastuskertomus tai tiedot tilintarkastuksen suorittamisesta
- yhtiökokouksen pöytäkirjanote tai tieto tilinpäätöksen vahvistamisesta
- tilintarkastuskertomus, jos se sisältää tilintarkastuslaissa tarkoitettuja kielteisiä lausuntoja
- toimintakertomus, kun se kirjanpitolain 3.1 §:n mukaan on liitettävä tilinpäätökseen:
  1. liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7 300 000 euroa
  2. taseen loppusumma 3 650 000 euroa
  3. palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.

Yhteisöllä on oikeus lähettää kaupparekisteriin myös lyhennelmä tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Lyhennelmässä on mainittava, että siinä ei ole kaikkia KPL:n mukaisessa tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esitettyjä tietoja. (Verohallitus. Julkaisu 38.08.1, 8.)

Verohallinto ohjeistaa veroilmoituksen täyttöoppaassa, että toimintakertomus on annettava erillisinä paperiliuskoina, ei julkaisumuotoisena. Näin on meneteltävä, jotta toimintakertomuksen skannaaminen onnistuu Verohallinnossa. Yhteisöllä, jonka on laadittava konsernitilinpäätös, rajojen ylittyminen ja alittuminen määräytyy konsernitilinpäätöksen perusteella. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 5.)

11.6 Milloin yhteisön on annettava veroilmoituksensa?

Yhteisön on annettava veroilmoitus, jos verovuonna on ollut veronalaista tuloa tai jos varat ovat lisääntyneet tai jos velka on lisääntynyt. Lisäksi, jos on jotain muuta verotukseen vai-

kuttavaa tietoa, on veroilmoitus annettava kehotuksesta. Jos verovirasto vaatii antamaan veroilmoituksen erityisestä syystä, niin se on tällöin aina annettava. Myös siinäkin tapauksessa veroilmoitus on annettava, vaikka yrityksellä ei olisi ollut verovuoden aikana mitään toimintaa tai se on asetettu konkurssiin. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 2.)

Yhteisön on yleensä jätettävä veroilmoituksensa 4 kuukautta tilikauden päättymisestä. Valtio, kunta, kuntayhtymä, evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksisen kirkon seurakunta antavat veroilmoituksensa kuitenkin aina viimeistään huhtikuun 1. päivänä. (Verohallituksen päätös Dnro 141/38/2005, 31.1.2005.)

11.7 Milloin yhteisön on maksettava ennakontäydennysveronsa, jotta se säästyisi viivästyseuraamuksilta?

Yhteisökoron voi välttää kokonaan sillä, että maksaa täydennysveron viimeistään silloin kun veroilmoitus on jätettävä eli neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta. Täydennysmaksun voi maksaa ensimmäisenä arkipäivänä, jos viimeinen maksupäivä sattuu lauantaiksi tai pyhäpäiväksi. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 6.)

11.8 Milloin yhtiölle palautetaan liikaa maksettu ennakkovero?

Yhtiön verotus päättyy (valmistuu) 10 kk tilikauden päättymisen jälkeen. Jos tilikausi on kalenterivuosi, niin yhtiön verotus päättyy 31.10. Yhtiön liikaa maksama vero palautetaan yhtiölle pyytämättä viisi viikkoa verotuksen päättymisen jälkeen eli tässä tapauksessa, joulukuun 7. päivänä. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 2–3.)

11.9 Voiko yhtiö hakea ennakoitua palautettavaksi ennen verotuksen päättymistä?

Ennakkovero on tarkistettava viimeistään silloin, kun yhtiö jättää veroilmoituksensa, eli viimeistään neljää kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen. Yhteisön maksamat ennakkoverot luetaan verotuksessa hyväksi tilikausittain. Vuoden 2009 verotuksessa luetaan hyväksi ne ennakkoveron erät, joiden eräpäivä on ollut yhteisön vuoden 2009 tilikauden aikana ja jotka on maksettu *viimeistään kuukautta ennen verotuksen päättymistä*. Ennakoiden alentamista voi hakea veroilmoituksen jättöajankohtaan asti. Jos ennakot ovat täysin aiheettomat, voidaan ne poistaa myöhemminkin, mutta viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. (Verohallinto. Julkaisu 44.09, 6.)

12 YHTIÖJÄRJESTELYT

12.1 Mitä tarkoittaa sulautuminen?

Osakeyhtiölain 16. luvun mukaan sulautuminen tapahtuu joko siten, että yksi tai useampi sulautuva yhtiö sulautuu vastaanottavaan yhtiöön (absorptiosulautuminen), tai siten, että vähintään kaksi sulautuvaa yhtiötä sulautuu perustamalla yhdessä vastaanottavan yhtiön (kombinaatiosulautuminen). Tämän lisäksi osakeyhtiölaissa puhutaan tytäryhtiösulautumisesta ja kolmikantasulautumisesta, jotka molemmat ovat absorptiosulautumisia. Elinkeinolaki määrittelee sulautumisen seuraavasti:

”1) yksi tai useampi osakeyhtiö (*sulautuva yhtiö*) purkautuen selvitysmenettelyttä siirtää kaikki varansa ja velkansa toiselle osakeyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*) ja jossa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajat saavat vastikkeena omistamiensa osakkeiden mukaisessa suh-

teessa vastaanottavan yhtiön liikkeeseen laskemia uusia osakkeita tai sen hallussa olevia omia osakkeita; vastike saa olla myös rahaa, kuitenkin enintään kymmenen prosenttia vastikkeena annettavien osakkeiden yhteenlasketusta nimellisarvosta tai nimellisarvon puuttuessa osakkeita vastaavasta osuudesta maksettua osakepääomaa; tai

2) sulautuva yhtiö purkautuen selvitysmenettelyttä siirtää kaikki varansa ja velkansa vastaanottavalle yhtiölle, jonka hallussa ovat kaikki sulautuvan yhtiön osakepääomaa edustavat osakkeet, tai tuollaisen yhtiön kokonaan omistamalle osakeyhtiölle.” (EVL 52a §)

Sulautumisen yhteydessä tappion vähentämisestä määrittää tuloverolaki seuraavasti:

”Yhteisöjen sulaututtua tai yhteisön jakaututtua on vastaanottavalla yhteisöllä oikeus vähentää verotettavasta tulostaan sulautuneen tai jakautuneen yhteisön tappio 119 ja 120 §:ssä säädetyllä tavalla, mikäli vastaanottava yhteisö taikka sen osakkaat tai jäsenet taikka yhteisö ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen tai jakautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista. Vastaanottavalla osuuskunnalla tai säästöpankilla on kuitenkin aina oikeus vähentää sulautuneen osuuskunnan tai säästöpankin ne tappiot, jotka ovat syntyneet sinä verovuonna, jona sulautuminen on tapahtunut, tai kahtena sitä edeltäneenä verovuotena.” (TVL 123 §).

Kuvio 1. tapauksessa fuusiolla ei ole mitään vaikutusta Yhtiö A:n verotettavaan tuloon. Koneiden ja kaluston ansiosta poistopohjaa tulee Yhtiö A:lle lisää. Ostajan on tunnettava fuusioitavan tase. Verotuksen näkökulmasta tavoitellaan vastaanotetun varojen vähentämisen vastaanottavalla. (Ossa, 2008.)

KUVIO 1. Sulautuminen eli fuusio. (Ossa, 2008.)

12.2 Purkautuuko sulautuva yhtiö verotuksessa?

”Sulautuvan yhtiön ei katsota purkautuvan verotuksessa. Sulautuvan yhtiön verotuksessa vähentämättä olevat hankintamenot ja muut vähennyskelpoiset menot vähennetään vastaanottavan yhtiön verotuksessa samalla tavalla kuin ne olisi vähennetty sulautuvan yhtiön verotuksessa. Yhtiöiden sulautuessa syntynyt voitto ei ole veronalaista tuloa eikä tappio vähennyskelpoinen meno.

Vastaanottava yhtiö saa vähentää sen verovuoden verotuksessa, jonka aikana sulautuminen on tapahtunut, sulautumisessa siirtyneen käyttöomaisuuden hankintamenosta ja muista pitkävaikutteisista menoista poistoina enintään määrän, joka vastaa verovuoden enimmäispoistoa vähennettynä sulautuvan yhtiön verotuksessa verovuonna hyväksyttävän poiston määrällä. Sulautumisen yhteydessä siirtyneet varaukset ja siirtyneisiin varoihin kohdistuvat 5 a §:ssä tarkoitetut oikaisuerät luetaan veronalaiseksi tuloksi samalla tavalla kuin ne olisi luettu veronalaiseksi tuloksi sulautuvan yhtiön verotuksessa.

Sulautuvaa ja vastaanottavaa yhtiötä käsitellään erillisinä verovelvollisina siihen asti, kun sulautuminen on tullut voimaan.

Sulautuvan yhtiön osakkeenomistajan verotuksessa osakkeiden vaihtamista vastaanottavan yhtiön osakkeisiin ei pidetä osakkeiden luovutuksena. Sulautumisvastikkeena saatujen osakkeiden hankintamenoksi luetaan sulautuneen yhtiön osakkeiden hankintamenoa vastaava määrä. Siltä osin kuin sulautumisvastikkeena saadaan rahaa, sulautumista pidetään osakkeiden luovutuksena.” (EVL 52 b §.)

12.3 Mitä tarkoittaa osakeyhtiön jakautuminen?

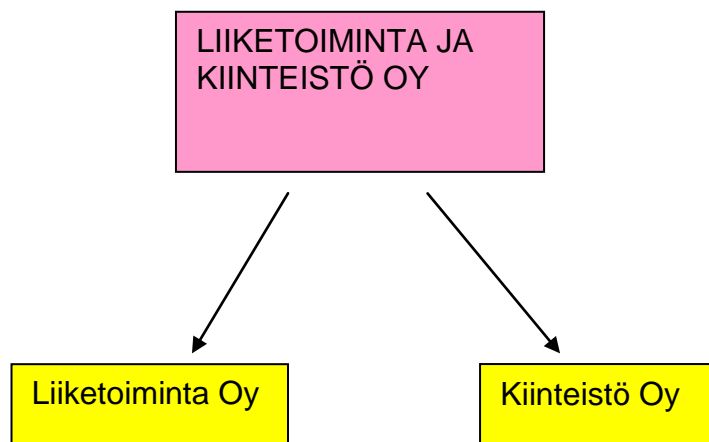
Osakeyhtiölain 17. luvussa määritellään jakautuminen ja sen toteuttamistavat. Jakautumisessa on kyseessä jakautuvan yhtiön varojen ja velkojen, joko kokonaan tai osittain, siirtyminen yhdelle tai useammalle osakeyhtiölle. Puhutaan jakautuvasta yhtiöstä ja vastaanottavasta yhtiöstä. Jakautuvan yhtiön osakkaat saavat jakautumisvastiketta, joka tarkoittaa vastaanottavan yhtiön osakkeita. Jakautumisvastike voi olla myös rahaa, muuta omaisuutta tai erilaisia sitoumuksia. Osakeyhtiölaissa erotellaan kokonais- ja osittaisjakautuminen. Jos jakautuvan yhtiön kaikki varat ja velat siirtyvät kahdelle tai useammalle vastaanottavalle yhtiölle, on kyse kokonaisjakautumisesta, jossa jakautuva yhtiö samalla purkautuu. Osittaisjakautumisessa vain osa jakautuvan yhtiön varoista ja veloista siirtyy kahdelle tai useammalle vastaanottavalle yhtiölle.

”Jakautumisella tarkoitetaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua järjestelyä, jossa jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat saavat vastikkeena omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa kunkin vastaanottavan yhtiön liikkeeseen laskemia uusia osakkeita tai sen hallussa olevia omia osakkeita; vastike saa olla myös rahaa, kuitenkin enintään kymmenen prosenttia vastikkeena annettavien osakkeiden nimellisarvosta tai nimellisarvon puuttuessa osakkeita vastaavasta osuudesta yhtiön maksettua osakepääomaa ja jossa:

- 1) osakeyhtiö purkautuu selvitysmenettelyttä siten, että kaikki sen varat ja velat siirtyvät kahdelle tai useammalle osakeyhtiölle (kokonaisjakautuminen); tai
- 2) osakeyhtiö selvitysmenettelyttä siirtää, ilman että se purkautuu, yhden tai useamman liiketoimintakokonaisuutensa sellaisenaan yhdelle tai useammalle osakeyhtiölle ja jättää

vähintään yhden liiketoimintakokonaisuuden siirtävään yhtiöön (osittaisjakautuminen).” (EVL 52 C §.)

Kuviossa 2 tapahtuu jakautuminen, jossa erotetaan toisistaan liiketoiminta ja kiinteistö. Ennen jakautumista on mahdollista myydä kiinteistö, jos niin tehdään, niin varat tuloutetaan yhtiöllä, josta ne voidaan nostaa osinkona. Jos kiinteistö myydään jakautumisen jälkeen, niin luovutusvoitto verotetaan Kiinteistö Oy:n osakkailla. (Ossa, 2008).

KUVIO 2. Jakautuminen (Ossa, 2008.)

Jakautumisessa ei tarvitse miettiä liiketoimintakokonaisuuksia, ainoastaan velkojien asema on turvattava ja osakeyhtiölakia noudatettava. Sen jälkeen varat ja velat voidaan siirtää halutulla tavalla. Jos kiinteistöyhtiö on keskinäinen kiinteistöyhtiö, niin silloin Kiinteistö Oy:n tuotto tulee suoraan osakkeenomistajille. Kun ja jos jakautumisen yhteydessä syntyy keskinäinen kiinteistöyhtiö, niin kannattaa hakea ennakkotieto. Jakautumisessa on huomioitava, että siinä syntyvien uusien yhtiöiden omistussuhteiden tulee olla samat kuin nykyisessä, jakautuvassa yhtiössä. Mikäli tästä poiketaan, elinkeinoverolain jakautumista koskevat säännökset eivät tule sovellettavaksi. (Ossa, 2008).

Liiketoimintakokonaisuudella tarkoitetaan yhtiön osan kaikkia varoja ja vastuita, jotka hallinnollisesti muodostavat itsenäisen toiminnan eli omavaraiseen toimintaan kykenevän yksikön. (Jaakko Ossa, 2008).

Sulautumisen ja jakautumisen vaikutus tappioiden vähentämiseen

”Yhteisön jakauduttua jakautuvan yhteisön tappiot siirtyvät vastaanottavalle yhteisölle siltä osin kuin on ilmeistä, että tappiot ovat syntyneet vastaanottavalle yhteisölle siirtyneessä toiminnassa. Muilta osin tappiot siirtyvät samassa suhteessa kuin jakautuvan yhteisön varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 2 luvussa tarkoitettu nettovarallisuus siirtyy vastaanottaville yhteisöille. Jos jakautuvan yhteisön verotuksessa on useita tulolähteitä, tulolähteen vahvistetut tappiot siirtyvät niille vastaanottaville yhtiöille, joilla on vastaava tulolähde.

Yhteisöjen sulaututtua tai yhteisön jakauduttua on vastaanottavalla yhteisöllä oikeus vähentää verotettavasta tulostaan sulautuneen tai jakautuneen yhteisön tappio 119 ja 120 §:ssä säädettyllä tavalla, mikäli vastaanottava yhteisö taikka sen osakkaat tai jäsenet taikka yhteisö ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen tai jakautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista. Vastaanottavalla osuuskunnalla tai säästöpankillä on kuitenkin aina oikeus vähentää sulautuneen osuuskunnan tai säästöpankin ne tappiot, jotka ovat syntyneet sinä verovuonna, jona sulautuminen on tapahtunut, tai kahtena sitä edeltäneenä verovuotena.” (TVL 123 §.)

12.4 Mitä tarkoittaa liiketoimintasiirto?

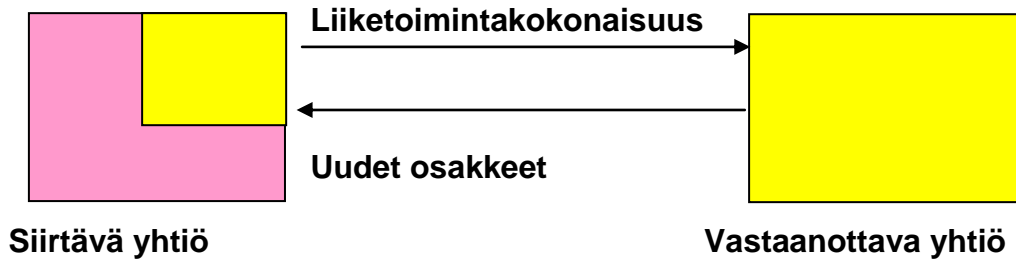
”Liiketoimintasiirrolla tarkoitetaan järjestelyä, jossa osakeyhtiö (siirtävä yhtiö) luovuttaa joko kaikki taikka yhteen tai useampaan liiketoimintakokonaisuuteensa kohdistuvat varat, siirtyviin varoihin kohdistuvat velat ja siirtyvään toimintaan kohdistuvat varaukset siirtyvää toimintaa jatkavalle osakeyhtiölle (vastaanottava yhtiö) saaden vastikkeeksi vastaanottavan yhtiön liikkeeseen laskemia uusia osakkeita tai sen hallussa olevia omia osakkeita.

Siirtävän yhtiön verotuksessa luetaan luovutetun omaisuuden veronalaiseksi luovutushinnaksi omaisuuden verotuksessa poistamatta oleva hankintamenon osa.

Vastaanottavan yhtiön verotuksessa luetaan siirtyneen omaisuuden vähennyskelpoiseksi hankintamenoksi vastaava määrä kuin on 2 momentin mukaisesti luettu siirtävän yhtiön veronalaiseksi luovutushinnaksi. Liiketoimintasiirron yhteydessä siirtyneet muut vähennyskelpoiset menot kuin hankintamenot vähennetään vastaanottavan yhtiön verotuksessa samalla tavalla kuin ne olisi vähennetty siirtävän yhtiön verotuksessa. Siirtyneisiin varoihin kohdistuvat 5 a §:ssä tarkoitetut oikaisuerät ja siirtyneeseen toimintaan kohdistuvat varaukset luetaan vastaanottavan yhtiön verotuksessa veronalaiseksi tuloksi samalla tavalla kuin ne olisi luettu tuloksi siirtävän yhtiön verotuksessa.

Vastikkeeksi saatujen osakkeiden verotuksessa vähennyskelpoiseksi hankintamenoksi luetaan siirrettyjen varojen verotuksessa vähentämättä oleva määrä vähennettynä siirtyneiden velkojen ja varausten määrällä.” (EVL 52 d §.)

Kuviossa 3 yhtiö luovuttaa liiketoimintakokonaisuuden (varat ja niihin liittyvät velat) saaden vastikkeeksi vastaanottavan yhtiön uusia osakkeita. (Verohallituksen koulutusmateriaali 2002).

KUVIO 3. Liiketoimintasiirto.

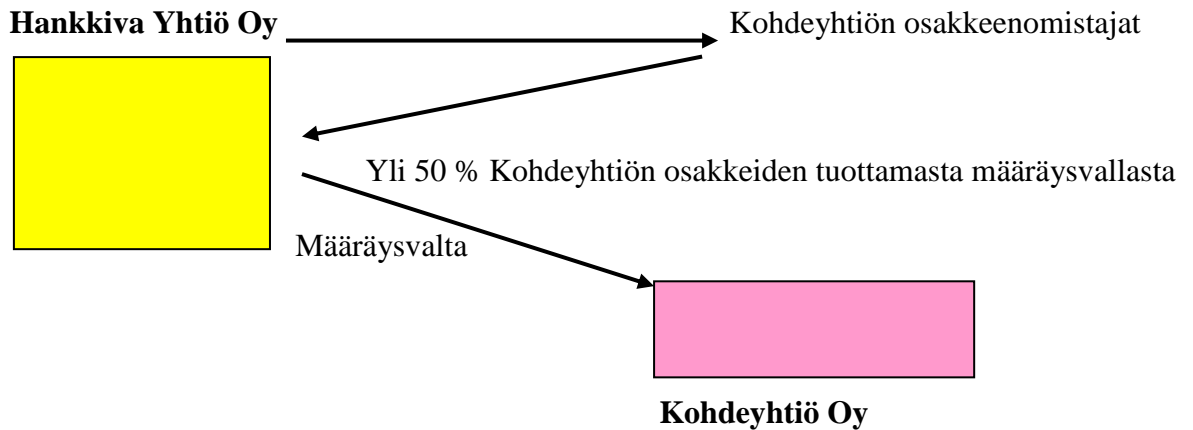
12.5 Mitä tarkoittaa osakevaihto?

”Osakevaihdolla tarkoitetaan järjestelyä, jossa osakeyhtiö hankkii sellaisen osuuden toisen osakeyhtiön osakkeista, että sen omistamat osakkeet tuottavat enemmän kuin puolet toisen yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, tai, jos osakeyhtiöllä jo on enemmän kuin puolet äänimäärästä, hankkii lisää tämän yhtiön osakkeita ja antaa vastikkeena toisen yhtiön osakkeenomistajille liikkeeseen laskemiaan uusia osakkeitaan tai hallussaan olevia omia osakkeitaan. Vastike saa olla myös rahaa, ei kuitenkaan enempää kuin kymmenen prosenttia vastikkeena annettujen osakkeiden nimellisarvosta tai nimellisarvon puuttuessa osakkeita vastaavasta osuudesta maksettua osakepääomaa.

Osakevaihtoa ei pidetä verotuksessa luovutuksena. Vaihdoissa vastaanotettujen osakkeiden hankintamenona pidetään luovutettujen osakkeiden verotuksessa poistamatta olevaa hankintamenon osaa. Siltä osin kuin vastikkeena saadaan rahaa, vaihtoa pidetään osakkeiden luovutuksena.

Jos osakevaihdossa uusia osakkeita saanut henkilö Suomen lainsäädännön tai kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan siirtyy asuvaksi muussa valtiossa kuin Suomessa ennen kuin kolme vuotta on kulunut sen verovuoden päättymisestä, jonka aikana osakevaihto on tapahtunut, määrä, joka olisi ollut veronalaista tuloa ilman 2 momentin säännöstä, luetaan sen verovuoden tuloksi, jona henkilö siirtyy muualla asuvaksi.” (EVL 52 f §.)

Kuviossa 4 yli 50 %:n määräysvallan hankkiminen kohdeyhtiöstä tapahtuu siten, että hankkiva yhtiö luovuttaa kohdeyhtiön osakkeenomistajille liikkeeseen laskemiaan uusia omia osakkeita. (Verohallituksen koulutusmateriaali 2002.)

KUVIO 4. Osakevaihto

12.6 Mikä on ennakkotieto?

Ennakkotiedon hakeminen on keskeinen osa sukupolvenvaihdosprosessia. On mahdollista välttyä veroseuraamuksilta jos yhtiö hakee ennakkollisen kannanoton siitä, miten verottaja tulkitsee verolakia. Yleensä arvostuskysymykset, varsinkin sukupolvenvaihdostilanteissa, ovat niitä tilanteita, jossa haetaan ennakkotietoa tai ennakkoratkaisua verotukseen. Myös peitelty osingonjako ja veronkierto luovat tilanteita, joissa pyritään hakemaan ennakkotietoa, tai lähdetään kansanomaisesti sanottuna, herättämään nukkuvaa karhua. Hakemuksessa on tuotava esiin kaikki ne seikat joilla on merkitystä päätökseen jonka verovirasto tekee. Ohessa on taulukkomuotoon kerätty kaikki ne verolajit, joihin voi hakea joko ennakkotietoa tai ennakkoratkaisua. (Verohallinto. Artikkelit 260, 2008.)

TAULUKKO 8. Kaikki verolajit joihin voi hakea joko ennakkotiedon tai -ratkaisun. (Verohallinnon artikkeli 260, 2008; Verohallituksen ohje 618/345/2009.)

Verolaji	Ennakkotieto vai ennakkoratkaisu	Viranomainen, jolta haetaan	Valitusmahdollisuus
Tulovero	Ennakkotieto	Verovirasto	Lopullisessa verotuksessa verotuksen oikaisumenettely
Tulovero	Ennakkoratkaisu	Keskusverolautakunta	Suoraan KHO:een
ALV	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	Helsingin HaO
ALV	Ennakkoratkaisu	Keskusverolautakunta	Suoraan KHO:een
Perintö- ja lahjavero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	Lahjoittajan tai perinönjättäjän HaO
Varainsiirtovero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	Viraston HaO
Leimavero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	
Kiinteistövero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	HaO
Rajoitetusti verovelvollisen lähdevero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	Helsingin HaO
Korkotulon lähdevero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	Maksajan HaO
Ennakkoperintä ja työnantajan sotu	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	Maksajan HaO
Arpajaisvero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	HaO
Vakuutusmaksuvero	Ennakkoratkaisu	Verovirasto	
Poikkeusluvut			HaO

Hakemus on vapaamuotoinen. Kysymys on yksilöitävä, ja hakijan on esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Yhtiöitä tai elinkeinoverotusta koskevat päätökset maksavat 815 euroa. Veroviraston on verovelvollisen vaatimuksesta noudatettava ennakkotietoa verotusta toimitettaessa, mutta on myös huomattava, että verovelvollisen on toimittava juuri sillä tavalla kuin on tuonut asiat esiin ennakkotietohakemuksessaan ja että myös veroasiamies on hyväksynyt asian. (Verohallinto. Artikkeli 260, 2008.)

Jos hakemus koskee tiettyä verovuotta, on se tehtävä verovirastolle ennen saman vuoden veroilmoituksen jättöajan päättymistä. Hakemuksessa voi esittää useitakin kysymyksiä. Verottajan antama päätös ei ole valituskelpoinen. Valittaa voi säännönmukaisessa verotuksessa oikaisumenettelyn kautta. Veroasiamies ilmoittaa oman kantansa ennakkotiedossa. Jos veroasiamies hyväksyy sen ratkaisun, joka on kuvattu ennakkotiedossa, veronsaajalla ei ole enää muutoksenhakuoikeutta lopullisessa verotuksessa. (Verohallinto. Artikkeli 260, 2008.)

13 TOIMINNAN LOPETTAMINEN VAPAAEHTOISESTI

13.1 Miten osakeyhtiö lopetetaan?

Osakeyhtiö voi lopettaa toimintansa vapaaehtoisesti monestakin syystä. Useimmiten syynä lienee toiminnan hiipuminen kysynnän lopahdettua, tai se, että yhtiön toiminnalle ei löydy varteenotettavaa jatkajaa. Pelkkä ilmoitus kaupparekisteriin Y4-lomakkeella ei riitä. Osakeyhtiö lopetetaan selvitysmenettelyn kautta, ja siitä on sovittava ja päätettävä yhtiökokouksessa. On valittava selvitysmiehet, joiden tehtävänä on ilmoittaa ilman viivytystä tehty päätös kaupparekisteriin rekisteröitäväksi. Selvitystila alkaa, kun sitä sitova päätös on tehty, ellei yhtiökokous määrää myöhempää päivää selvitystilan alkamispäiväksi. Selvitysmenettely kokonaisuudessaan on seuraava:

- Täytetään lomake Y4 (täytetään perustiedot ja muuttuneet tiedot).
- Täytetään liitelomake 13, jossa täytetään muuttuneet tiedot ja sivulla 6 ”Selvitystila, I Selvitystilaan asettaminen”.
- Selvitysmies, tai tämän valtuuttama, allekirjoittaa lomakkeen Y4.
- Haetaan julkinen haaste (voi siis hakea jo selvitystilaa ja selvitysmiehiä koskevan ilmoituksen yhteydessä):
  - voi hakea vapaamuotoisella lomakkeella, tai Y4 ja 13 lomakkeilla (lomake 13, sivu 6 ”Selvitystila, II Julkinen haaste).
  - allekirjoittaa selvitysmies tai tämän valtuuttama
  - käsittelymaksu 175 € (maksusta liitettävä kuitti hakemukseen).
- Pöytäkirjaselvitys yhtiökokouksesta on liitettävä mukaan (jossa on tehty päätös selvitystilasta ja selvitysmiehistä)
- Käsittelymaksu on 57 € (maksusta on liitettävä kuitti Y4 lomakkeeseen).
- Yhtiö katsotaan purkautuneeksi, kun selvitysmiehet ovat esittäneet lopputilityksen yhtiökokouksessa.
- Ilmoitus purkautumisesta on tehtävä kaupparekisteriin:
  - lomake Y4 ja liitelomake 15
  - Y4 lomakkeella täytetään perustiedot ja ilmoitetaan lopettaminen
  - liitelomakkeella 15 täytetään yhtiön toiminimi ja y-tunnus, ja kohdat jotka koskevat selvitystilaa ja kirjanpitoaineistoa
  - lomakkeen Y4 allekirjoittaa selvitysmies, tai tämän valtuuttama henkilö
  - Ilmoitus purkautumisesta on maksuton.
- Ilmoitus lopputilityksestä on tehtävä kaupparekisteriin:
  - menettely muistuttaa tilinpäätöstietojen julkaisemista kaupparekisterissä
  - voi ilmoittaa samalla kertaa kuin purkautumisesta ilmoittaminen
  - Y4-lomakkeella kohdassa ”Lisätietoja” mainitaan lopputilityksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi
  - lopputilitys oheistettava ilmoituksen liitteeksi
  - ilmoitus lopputilityksestä on maksuton. (Patentti- ja rekisterihallitus, päivitetty 16.7.2009.)

Käytännössä yhtiön tase tyhjennetään. Velat maksetaan pois ja varat jaetaan osakkaiden kesken osakkeiden suhteessa. Pelkästään selvitystilailmoituksen tekeminen ja julkisen haasteen hakeminen maksavat yhteensä 232 € (57 + 175). Osakeyhtiön toiminta on mahdollista lopettaa myös sulautumisen, jakautumisen tai konkurssin kautta. Myös viranomaisen voi määrätä yhtiön selvitystilaan. (Verohallinto. Artikkelit 8241, 2009.)

13.2 Miten osakkaita verotetaan osakeyhtiön purkaututtua?

Kun osakeyhtiö on päättänyt lopettaa toimintansa, se asetetaan yleensä selvitystilaan. Selvitystilaan asettamisesta päättää yhtiökokous. Toimintansa lopettanut yhtiö ei yhtiöoikeudellisesti lakkaa olemasta, ellei sitä pureta selvitysmenettelyn kautta. Selvitysmenettelyssä yhtiön varat realisoidaan ja osakas saa omistamiaan osakkeita vastaan oman jako-osansa sen jälkeen, kun yhtiön varat ja velat on selvitetty. Osakeyhtiö katsotaan puretuksi, kun selvitysmies on antanut lopputilityksen yhtiökokouksessa. Purkamisesta tehdään vielä ilmoitus kaupparekisteriin. Yhtiön omaisuuden luovutushinnaksi katsotaan todennäköinen luovutushinta eli puhutaan käyvästä arvosta. Yhteisön osakkeiden luovutusten verokohtelusta löytyy lisätietoa Verohallituksen ohjeessa Dnro 1292/345/2005, 2.11.2005. (Verohallinto. Artikkelit 4242, 2005.)

”Purkautuvan yhteisön verotuksessa vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden sekä muun omaisuuden luovutushinnaksi katsotaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa vastaava määrä. Purkautuvan avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön verotuksessa katsotaan omaisuuden, etuuden ja oikeuden luovutushinnaksi määrä, joka yksityiskäyttöön otossa katsotaan 51 b §:n 3 momentin mukaan luovutushinnaksi.” (EVL 51 d §.)

Purkautuvan yhtiön osakkeiden hankintameno ei ole EVL 6. §:n 1. momentin 1. kohdassa tarkoitettulle yhteisölle purkautuvan yhtiön osakkaana vähennyskelpoinen meno eikä purkautuvasta yhtiöstä saatu jako-osa luovutushintana veronalaista tuloa, jos osakkeet ovat 6 b §:n 1. momentissa tarkoitettuja verovapaasti luovutettavia osakkeita eli käyttöomaisuusosakkeita. Purkautuvan yhtiön osakkeiden hankintameno ei ole vähennyskelpoinen siltä osin, kun hankintameno ylittää jako-osan, jos yhteisö on omistanut purkautuvan yhtiön osakkeet välittömästi ennen purkautumista vähemmän kuin yhden vuoden. (Verohallinto. Artikkelit 4242, 2005.)

”Kun purkautuvan yhteisön osakas saa osakkeitaan vastaan jako-osan, on kysymyksessä vaihto, johon sovelletaan luovutusvoittoverotuksen säännöksiä. Luovutusvoittoa lasketta-

essa jako-osuuden käyvästä arvosta vähennetään TVL:n säännösten mukaan joko osakkeiden todellinen hankintameno tai osakkeiden omistustajan perusteella määräytyvän hankintameno-olettaman (20 % tai 40 %) mukainen määrä, jos se on todellista hankintamenoa suurempi. Säännös ei koske osakkaina olevia yhteisöjä eikä avoimia ja kommandiitti-yhtiöitä. Jako-osana saadun omaisuuden hankintamenoksi katsotaan käypä arvo saannon hetkellä. Jos jako-osana on saatu kiinteistö tai arvopapereita, osakkaalle syntyy varainsiirtoverovelvollisuus. Jako-osan saantoajankohta on normaalisti sen yhtiökokouksen päivä, jolloin selvitysmies on esittänyt lopputilityksen. Jos varallisuutta on jaettu jako-osan ennakkona, katsotaan saantoajankohdaksi jako-osan luovutushetki.” (Dnro 2042/32/2008, 31.12.2008.)

Jos jako-osuus on osakkeiden hankintamenoa pienempi ja osakkeet ovat yksityistä omaisuutta, syntyy luovutustappio. Tämä vähennetään omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verovuonna ja kolmena seuraavana vuotena sitä mukaa kun voittoa kertyy. (TVL 50 §.)

”Jos purkautuvan yhtiön osakkeet liittyvät osakkaan harjoittamaan elinkeinotoimintaan, jako-osaa sovelletaan EVL:n säännöksiä. Purkutappio on yhteisölle vähennyskelpoinen, jos se on omistanut purkautuvan yhteisön osakkeet vähintään yhden vuoden ajan ja omistussuus purkautuvasta yhteisöstä on alle 10 % osakepääomasta. Jos yhteisö on pääomasi-
joitustoimintaa harjoittava yhteisö, on sen purkautuvasta yhtiöstä saama jako-osuus kuitenkin veronalaista tuloa ja tappio vähennyskelpoista menoa.” (Dnro 2042/32/2008, 31.12.2008.)

”Purkautuvan yhteisön osakkaana voi olla myös elinkeinoyhtymä. Elinkeino-yhtymien luovutustappioiden vähennysoikeutta ei ole rajoitettu. Verotusta toimitettaessa on kuitenkin veronkiertämistä koskevan säännöksen nojalla perusteltua puuttua järjestyihin, joissa yhteisön omistaman henkilöyhtiön tulo-osuudesta on keinotekoisesti pyritty vähentämään luovutustappiota. Tämä voi ilmetä esimerkiksi vaiheittaisina omistusjärjestelyinä, joihin saattaa liittyä hinnoittelupoikkeamia.” (Dnro 2042/32/2008, 31.12.2008.)

13.3 Miten määritellään osakkeen käypä arvo?

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä todennäköistä luovutushintaa, joka siirtyvästä omaisuudesta saataisiin toisistaan riippumattomien tahojen välisessä kaupassa. Todennäköinen luovutushinta voidaan selvittää useilla eri menetelmillä. Käytetyin ja totuudenmukaisin lienee kauppa-arvomenetelmä. Ellei vertailukauppoja ole saatavilla, arvostamisessa voidaan käyttää tuottoarvoon tai tasearvoihin perustuvaa laskentakaavaa, jolloin selvitetään substanssi- ja tuottoarvot. (Verohallinto. Artikkelit 4644, 2008.)

13.3.1 Osakkeen substanssiarvo

Substanssiarvoa (yrityksen velattoman omaisuuden arvo eli varat miinus velat) käytetään arvonmäärittämisessä usein tuottoarvon kanssa rinnakkain. Näiden kahden arvonmäärittämistavan avulla pyritään löytämään riittävän kattava arvonmäärittämisperusta. Substanssiarvon määrittämisen pohjaksi on syytä ottaa yhtiön viimeisin virallinen tase. (Suomen Yrittäjät. Yrittajat.fi 2009.)

Yksinkertaisimmillaan substanssiarvo saadaan vähentämällä yrityksen varoista velat, ja lopputuloksena on yrityksen varallisuus. Lähtökohtana on kuitenkin kirjanpidollinen tase, joka noudattaa omaa verotuslaskentalogiikkaansa. Omaisuuden käyttöarvo (esimerkiksi koneet, jotka eivät kulu loppuun) tai käypä arvo voi olla taseissa olevia arvoja korkeampi tai matalampi. Tilanteen selvittäminen edellyttää asiantuntemusta ja perehtymistä yritykseen. Vasta kun yrityksen tase muutetaan oikeita käyviä arvoja vastaavaksi, voidaan laskea yhtiön substanssi. (Suomen Yrittäjät. Yrittajat.fi 2009.)

Länsi-Suomen verovirastolla on perintö- ja lahjaverotuksen yhtenäistämisohjeessa lueteltu arvostamismenetelmät. Ohje on päivätty 6.2.2009, ja se on julkinen. Verohallinnon verkkosivuilta löytyy lisäksi laaja ohje (Dnro 535/345/2004, 24.6.2004), jossa käsitellään yrityksen sukupolvenvaihdokseen liittyviä verotuksellisia kysymyksiä.

Yritys, jonka substanssi on pieni ja tuotto suuri on ostajan kannalta mielenkiintoisempi kuin saman alan yritys, jolla on paljon omaisuutta, mutta joka tuottaa huonosti. On siis syytä nähdä ero yritystoiminnan ja yrityksen omistajan omaisuuden välillä. Yritystoiminnan arvo perustuu ainoastaan siihen omaisuuteen, jolla yritystoimintaa pyöritetään ja jolla syntyy myös tulosta. Kaikki muu omaisuus, joka on yrityksen nimissä, kuten purjeveneet, mökit tai sijoitukset, eivät välttämättä kiinnosta sitä, jonka tarkoituksena on jatkaa yrityksen pyörittämistä. Nämä ylimääräiset omaisuuserät herättävät varauksellista suhtautumista myös rahoittajan leirissä. (Suomen Yrittäjät. Yrittajat.fi 2009.)

13.3.2 Osakkeen tuottoarvo

Osakkeen tuottoarvo lasketaan siten, että kolmen verovuotta viimeksi edeltäneen vuoden tarkistettujen vuositulosten keskiarvo jaetaan osakkeiden lukumäärällä ja näin saatu osakkeen tuotto päämitetaan 15 prosentin korkokannan mukaan. Osakkeiden lukumäärään ei tällöin lueta yhtiölle lunastettuja osakkeita. Jos näin laskettu tuottoarvo on negatiivinen, otetaan se huomioon nollan suuruisena. (Valtiovarainministeriön päätös liikeosakkeen verotusarvon perusteista; 30.12.1992.)

Esimerkki tuottoarvon laskennasta kun yhtiöllä on kaksi tappiollista tilikautta:

$2\ 080,79 + (-64\ 988,62) + (-64\ 828,79) / 3 / 0,15 = -283\ 859,16 / 15 \text{ osaketta} = -18\ 923,95$ euroa/kpl. Koska luku on negatiivinen, jää tämän esimerkki yhtiön tuottoarvoksi nolla.

Jos yhtiön tuottoarvo on suurempi kuin substanssiarvo, on yrityksen käypä arvo tuottoarvon ja substanssiarvon keskiarvo. Muussa tapauksessa yhtiön käyväksi arvoksi vahvistetaan sen substanssiarvo. (Usein kysytyt kysymykset perintö- ja lahjaverotuksessa).

13.4 Voiko osakeyhtiön muuttaa henkilöyhtiöksi?

Henkilöyhtiöitä ovat avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. Avoin yhtiö on itsenäinen oikeushenkilö, joka perustuu kahden tai useamman yhtiömiehen tekemään yhtiösopimukseen. Avoimessa yhtiössä on vähintään kaksi yhtiömiestä, jotka kaikki vastaavat yhtiön veloista koko omaisuudellaan. Avoimen yhtiön perustajien on syytä tuntea toisensa hyvin, jos he valitsevat yhtiömuodoksi avoimen yhtiön, koska he vastaavat koko omaisuudellaan yhtiön velvoitteista. Kommandiittiyhtiössä on vastuullisia yhtiömiehiä vähintään yksi ja lisäksi on oltava vähintään yksi äänetön yhtiömies, joka on yrityksessä mukana vain sijoituspanoksella. Karrikoidusti voidaan sanoa, että kommandiittiyhtiössä toisella perustajalla on idea ja toisella rahat. Äänetön yhtiömies ei ole vastuussa yhtiön veloista omaisuudellaan. Molemmissa muodoissa yhtiömiehinä voivat olla sekä luonnolliset henkilöt että oikeushenkilöt.

Osakeyhtiö (ei-julkinen), jossa on vähintään kaksi osakkeenomistajaa, voidaan muuttaa avoimeksi yhtiöksi tai kommandiittiyhtiöksi. Osakkeenomistajista tulee avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiömiehiä. Muutokseen liittyvästä menettelystä säädetään uuden osa-

keyhtiölain 19. luvussa 4.–8. §:issä, joissa käydään läpi muutokseen liittyvä päätöksenteko, päätöksen rekisteröinti, kuulutus velkojille ja edellytykset rekisteröimiseen. Yritysmuodon muutos tulee voimaan, kun se on rekisteröity. Yhtiön on ilmoitettava yritysmuodon muutosta koskeva päätös rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä ja haettava osakeyhtiölain 19. luvun 7. §:n mukaisen kuulutuksen antamista rekisteriviranomaiselta, tai päätös raukeaa. Kaupparekisterin sivuilla on tarkemmat ohjeet itse rekisteröinnistä. Muutoksen käsittelymaksu on 430 euroa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

13.5 Voiko osakeyhtiön muuttaa toiminimeksi?

Osakeyhtiön (ei-julkinen) ainoa osakkeenomistaja, joka on Euroopan talousalueella asuva luonnollinen henkilö, voi jatkaa osakeyhtiön toimintaa yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Muutoksiin liittyvästä menettelystä säädetään uuden osakeyhtiölain 19. luvussa 4.–8. §:issä. Yritysmuodon muutos tulee voimaan, kun se on rekisteröity. Yhtiön on ilmoitettava yritysmuodon muutosta koskeva päätös rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä ja haettava osakeyhtiölain 19. luvun 7. §:n mukaisen kuulutuksen antamista rekisteriviranomaiselta, tai päätös raukeaa. Kaupparekisterin sivuilla on tarkemmat ohjeet itse rekisteröinnistä. Muutoksen käsittelymaksu on 430 euroa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2009.)

13.6 Miten kauan osakeyhtiö voi ”roikkua” lepävänä?

Kaupparekisteri poistaa rekisteristä yhtiön, jos se ei ole osoittanut elonmerkkejä kymmenen vuoteen. Rekisteristä poistaminen ei tarkoita sitä, että yhtiö purkautuisi. Rekisteristä poistetun yhtiön varoja ei yleensä voida jakaa ilman selvitystilamenettelyä.

Verotuksessa yhtiö kuuluu ns. lepääviin yhtiöihin, jos yhtiöllä ei ole mitään tosiasiallista toimintaa ja yhtiö toistuvasti palauttaa Verohallinnolle tyhjän verolomakkeen, jossa on ilmoitettu, että yhtiöllä ei ole toimintaa. Tällainen yhtiö roikkuu lepävänä niin kauan, että se on selvitysmenettelyn kautta lopetettu tai että kaupparekisteri on sen poistanut (kuultuaan ensin yhtiötä) sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut ilman elonmerkkiä. (Verohallinto. Artikkelit 8241, 2009.)

13.7 Mikä on omistajien velkavastuu?

Osakeyhtiön osakkaat eivät ole henkilökohtaisessa vastuussa yhtiön toiminnasta ja veloista, ainoastaan sijoittamansa pääoman kautta (Verohallinto. Artikkelit 3244, 2008). Jos osakas on myynyt osuutensa yhtiöstä ja siitä on tehty myös rekisterimerkintä, ei hänellä ole enää velvoitteita yhtiötä kohtaan esimerkiksi tilanteessa, jossa karhutaan yhtiöltä maksamattomia laskuja tai veroja.

14 HYVÄ TIETÄÄ

14.1 Mitkä ovat yhteisöveroprosentit vuosina 1995–2009?

Taulukkoon 9 on kerätty vuosien 1995—2009 yhteisöveroprosentit. Lähteinä on käytetty kulloisenkin vuoden Verolait -kirjaa.

TAULUKKO 9. Yhteisöveroprosentit vuosina 1995–2009

1995	25 %
1996	28 %
1997	28 %
1998	28 %
1999	28 %
2000	29 %
2001	29 %
2002	29 %
2003	29 %
2004	29 %
2005	26 %
2006	26 %
2007	26 %
2008	26 %
2009	26 %

14.2 Miten yhteisövero jakaantuu eri käyttäjien kesken?

Yhteisöjen tuloveroprosentti vaihtelee yhteisön tyypin mukaan. Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on 26 %, ja osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 6,2322 %. Uskonnolliset yhdykunnat maksavat tuloveroa 5,7278 %:n mukaan. Tilityksissä käytettävät veronsaajaryhmien osuudet ovat verovuodesta 2008 lähtien taulukon 10 mukaisia.

Taulukko 10. Verosaajaryhmien osuudet verotuloista

26 % verokanta	Osittain verovapaat	Uskonnolliset seurakunnat
Valtio 76, 22%	Kuntayhtymä 92,6409 %	Kuntaryhmä 100 %
Kuntayhtymä 22,03 %	Seurakuntaryhmä 7,3591 %	
Seurakuntayhtymä 1,75 %		

Ortodoksisten seurakuntien osuus on 0,08 % seurakuntien yhteisöverosta. (Verohallinto. Artikkelit 234, 2008.)

14.3 Mitä sähköisiä veropalveluja Verohallinto tarjoaa?

Taulukko 11. Verohallinnon tarjoamat sähköiset palvelut

www.vero.fi	Tietoa verotuksesta ja Verohallinnosta, vero-ohjeita, julkaisuja ja lomakkeita
www.suomi.fi/asiointi	Julkishallinnon lomakkeita ja asiointipalveluja
www.ytj.fi	Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallituksen yhdessä ylläpitämä yritys- ja yhteisötietojärjestelmä
Tyvi	Yritysten vero- ja valvontailmoitusten sähköinen välitys Verohallintoon
Palkka.fi	Verkkopalvelu pientyönantajille ja kotitalouksille palkanlaskentaa, -maksua ja työnantajan ilmoituksia varten. Palvelu on toteutettu yhteistyössä vakuutus- ja työeläkeyhtiöiden, pankkien ja kolmen ministeriön kanssa.
Verokortti verkossa, www.vero.fi/verokortti	Henkilöasiakkaiden verokortin tilaaminen verkosta.
Veroilmoitus verkossa, www.vero.fi/veroilmoitus	Esitetyt veroilmoituksen tietojen korjaaminen verkossa.
Verotili – verkkopalvelu, 1.1.2010	Yritykset näkevät koosteen oma-aloitteisista veroistaan ja maksuistaan
Tilinumeron ilmoittaminen (www.suomi.fi/asiointi)	Ajan tasalla olevan pankkitilinumeron ilmoittaminen.
Arvonlisäveroilmoitus (www.suomi.fi/asiointi)	Alkutuottajan ja kuvataiteilijan arvonlisäveroilmoitus

(jatkuu)

TAULUKKO 11. Verohallinnon tarjoamat sähköiset palvelut (jatkuu)

Verovelkatodistuksen tilaus (www.vero.fi/verovelkatodistus)	Tilauslomake: Verovelkatodistus tai Todistus verojen maksamisesta.
Vuosi-ilmoituksen erittely 2009	Työnantajan vuosi-ilmoitusten lähettäminen.
Vuosi-ilmoituksen yhteenveto 2009	
Liite vuosi-ilmoitukseen / Sosiaaliturvamaksua koskeva alueellinen maksuvapautus	
Rajoitetusti verovelvollisen vuosi-ilmoitus (www.suomi.fi/asiointi)	
Tyvi (www.vero.fi/tyvi)	ALV:n ja työnantajasuoritusten valvontailmoitukset, vuosi-ilmoitukset sekä yrityksen veroilmoitus. Verokorttien suorasiirtopyynnöt.
Ilmoitin (www.ilmoitin.fi)	Ilmoitin-palvelulla voit tarkastaa, korjata ja lähettää ilmoitustiedostoja verohallintoon.
Sähköisen tuloveroilmoituksen sähköiset liitteet	Mikäli tuloveroilmoitus on lähetetty sähköisesti, voi siihen liittyvät vapaamuotoiset liitteet lähettää myös sähköisesti (skannattuna tai tiedostomuodossa) esimerkiksi ilmoitin.fi :n kautta. Tiedostojen (Word-, Excel- tai pdf-) lähettämistä varten tarvitaan Katso -tunniste, jolla on voimassaoleva tuloveroilmoittaminen-rooli.

14.4 Mitkä tiedot ovat julkisia tietoja?

”Verotietolain 5 §:n 2 momentin mukaisesti yhteisöjen ja yhteisöjen tuloverotuksen julkiset tiedot sisältävät yhteisöjen ja yhteisöjen julkisiin tietoihin merkitään verovelvollisten yksilöintitiedoiksi nimi, kotikunta ja Y-tunnus. Verovelvollisten osoite ei sisälly julkisiin tietoihin. Rajoitetusti verovelvollisista kuolinpesistä merkitään julkisiin tietoihin henkilötunnuksen sijasta syntymävuosi. Muut julkiset tiedot ovat verotettava tulo, maksuunpannun veron yhteismäärä, ennakoiden yhteismäärä sekä veronkannossa maksettava tai palautettava määrä eli jäännösvero ja veronpalautus.” (Verohallinto. Artikkelit 8471, 2009.)

Julkisten tietojen luettelot ovat nähtävillä verotoimistoissa. Asiakkaat voivat tehdä itse muistiinpanoja luettelolta ja esimerkiksi kerätä tietoja tietokoneelleen tai käyttää digi-

tekniikkaa ja skannata. Verovirasto voi antaa erikseen otteita ja kopioita toimialueensa kuntien tuloverotuksen julkisten tietojen luetteloilta, ja nämä suoritteet ovat maksullisia. (Verohallinto. Artikkeliki 8471, 2009.)

14.5 Mikä on verotili?

Verotili-palvelu on Verohallinnon ensimmäinen oma yrityksille suunnattu asiointipalvelu. Palvelu avataan tammikuussa 2010. Verotilimenettelyyn siirtyvät kaikki oma-aloitteisia veroja maksavat asiakkaat yritysmuodosta riippumatta, sekä esim. satunnaisia palkkoja maksavat luonnolliset henkilöt.

Taulukko 12. Verotilin oma-aloitteiset verot ja tärkeät päivät

OMA-ALOITTEISET VEROT	ILMOITUSPÄIVÄ	MAKSUPÄIVÄ
Arvonlisävero Ennakonpidätys Sosiaaliturvamaksu Vakuutusmaksuvero Arpajaisvero Ennakonpidätys koroista ja osuuksista Puun myyntitulon ennakonpidätys Osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai muulta yhteisöltä toimitettu ennakonpidätys Korkotulon lähdevero Rajoitetusti verovelvollisen pidätetyt lähdeverot	Kuukauden 12. päivä kun antaa kausiveroilmoituksen sähköisesti. Kuukauden 7. päivä, kun antaa kausiveroilmoituksen paperilla. Ilmoituksen on oltava Verohallinnossa perillä 7. päivä. Kalenterivuosimenettelyssä olevien asiakkaiden arvonlisäveron ilmoittamisen määräpäivä on 28.2. (koskee sekä sähköisesti, että paperilla tehtyjä ilmoituksia).	Yleinen eräpäivän on kuukauden 12. päivä. Poikkeuksena kalenterivuosimenettelyssä olevien alv, joka on maksettava 28.2.
	Myöhässä ilmoitetulle verolle määrätään 20 % vuotuista korkoa vastaava myöhästymismaksu	

Pidennettyyn menettelyyn pääsee, jos yrityksen kalenterivuoden liikevaihto on enintään 25 000 euroa, ja samalla yritykseen tulee olla alv-, ta- ja enpere-rekistereissä. Jos tällainen yhtiö toimii myös työnantajana, on työnantajasuoritusten jakso joka neljännesvuosi. Jos yhtiön kalenterivuoden liikevaihto on enintään 50 000 euroa, on sekä arvonlisäveron että

työnantajasuoritusten ilmoitus- ja maksuajanjakso neljännesvuosi. Jos liikevaihto ylittää 50 000 euroa kalenterivuodessa, ei ole mahdollista päästä pidennettyyn menettelyyn. (Verohallinto, Kysymyksiä ja vastauksia verotilistä, 2009.)

”Verotili-palvelussa voi:

- antaa kausiveroilmoituksen ja lisäilmoituksen
- seurata verotilin saldoa ja tilitapahtumia
- selata arkistossa olevia tiliotteita ja ilmoituksia
- tulostaa verotilin tiliotteita ja selvityksiä
- hakea tilitapahtumia kalenterikuukausittain
- hakea maksettuja veroja verolajeittain ja verovuositain
- laskea saldolaskurilla, mikä on maksettava määrä (mahdollisine viivästyskorkoineen) haluttuna maksupäivänä.”

”Kausiveroilmoitus ja maksetut maksut ovat nähtävissä Verotili-palvelussa yleensä parin päivän kuluttua siitä, kun ne ovat saapuneet Verohallintoon. Verotiliote tulee Verotili-palveluun kuukausittain viimeistään kymmenentenä päivänä yleisen eräpäivän jälkeen eli yleensä kuukauden 22. päivänä. Verotiliotteet säilyvät Verotili-palvelussa kolme vuotta.” (Verohallinto. Artikkel 8384, 2009.)

”Yksityishenkilöt kuten kotitaloustyönantaja, alkutuottaja tai yksityinen elinkeinonharjoittaja kirjautuvat Verotili-palveluun pankkitunnuksilla tai HST-kortilla. Yrityksen tai yhteisön puolesta toimivat käyttävät kirjautuessaan Katso-tunnistetta. Verotili-palvelu julkaistaan tammikuussa 2010 osoitteessa www.vero.fi/verotili. Marraskuusta 2009 alkaen on palveluun voinut tutustua demon avulla.” (Verohallinto. Artikkel 8384, 2009.)

14.6 Mitä tarkoittaa luottamuksensuoja?

Käsitteenä luottamuksensuoja on sen verran monimutkainen käsite, että sen auki selvittämiseen tarvitaan hieman useampi lause. Tämän otsikon alle on liitetty luottamuksensuojakäsitettä selventämään Verotusmenettelylain (VML) 26.2 §:n lisäksi myös Verohallituksen ohje 569/38/2000. Jotta käsitettä olisi hieman helpompi hahmottaa, on pitkään ohjeeseen lisätty väliotsikot.

”Jos asia on tulkinnanvarainen tai epäselvä ja jos verovelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä viranomaisen noudattaman käytännön tai ohjeiden mukaisesti, on asia ratkaistava tältä osin verovelvollisen eduksi, jos ei erityisistä syistä muuta johdu. Jos vero kuitenkin maksuunpannaan, voidaan veroon liittyvä veronlisäys, viivästyskorko, viivästyskorkoa vastaava korko, jäämämaksu, viivekorko, yhteisökorko ja jäännösveron korko jättää perimättä kokonaan tai osittain, jos niiden perintä olisi asian tulkinnanvaraisuuden tai epäselvyyden vuoksi kohtuutonta.” (VML 26.2 §.)

14.6.1 Asiakkaan kannalta

”Asiakkaan kannalta luottamuksensuojaperiaate tarkoittaa, että asiakkaalla on oikeus luottaa veroviranomaisen toimivan lainmukaisesti, pysyvän päätöksissään ja että viranomainen noudattaa omaksumaansa tulkintalinjaa johdonmukaisesti eikä muuta sitä takautuvasti. Toisin sanoen tulkinnallisesti virheelliseksi osoittautunutta verotuspäätöstä ei voida muuttaa jälkikäteen asiakkaalle epäedulliseksi, jos VML 26.2 §:n tarkoittamat luottamuksensuojan edellytykset täyttyvät.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.2 Veronsaajan kannalta

”Veronsaajan kannalta luottamuksensuoja tarkoittaa, että veronsaaja kantaa VML 26.2 §:n soveltuessa taloudellisen riskin virheellisestä verotuspäätöksestä. Eli kun virhe korjataan, on asia tässä yhteydessä ratkaistava asiakkaan eduksi. Kuitenkaan, vaikka veroviranomaisen toiminnalta edellytetään johdonmukaisuutta samaa asiaa koskevissa vuosittaisissa ratkaisuisissa, ei selkeästi vastoin lakia toimitettu verotus saa luottamuksen suojaa. Selvä lainvastaisesti toimitettu virheellinen verotus on aina oikaistava entiseen tapaan. Verovelvolliselle voidaan antaa luottamuksen suojaa vain, jos asia on tulkinnanvarainen tai epäselvä.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.3 Soveltamisedellytykset

”Luottamusperiaatetta on sovellettu 1.11.1998 ja sen jälkeen päätettäviin asioihin kaikissa VML:ssa säännellyissä verotuksen vaiheissa ennakkoperinnästä jälkiverotukseen.

Kun kaikki VML 26.2 §:ssä mainitut soveltamisedellytykset täyttyvät yhtä aikaa eli

1. asia on joko tulkinnanvarainen tai epäselvä,
2. verovelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä,
3. verovelvollinen on toiminut joko viranomaisen omaksuman käytännön tai sen antamien ohjeiden mukaisesti,

verovelvollinen saa luottamuksensuojaa, ja verotus (säännönmukainen verotus, jälkiverotus, veronoikaisu, jne.) on toimitettava hänen edukseen, ellei erityisistä syistä muuta johdu. Luottamuksen suojaa ei saa, jos joku edellä mainituista edellytyksistä (1, 2, tai 3) ei täyty.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.4 Vero jätetään maksuunpanematta

”Asian ratkaiseminen verovelvollisen eduksi tarkoittaa, että vero tältä osin jätetään maksuunpanematta. Esimerkiksi jos on kyse tulkintalinjan muutoksesta, joka merkitsee vero-

seuraamuksia verovelvolliselle, verotus on toimitettava aikaisemman tulkinnan mukaisena.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.5 Koronluontoisten liitännäisseuraamusten perimättä jättäminen

”Vaikka luottamuksensuojan edellytykset täyttyvät, voi olla erityisiä syitä olla ratkaisematta asiaa verovelvollisen eduksi. Tällöin kuitenkin mahdolliset koronluonteiset liitännäisseuraamukset voidaan jättää perimättä kokonaan tai osittain, jos niiden periminen asian epäselvyyteen tai tulkinnallisuuteen nähden olisi kohtuutonta. Tässä kohtuuttomuudella tarkoitetaan asian tulkinnanvaraisuudesta tai epäselvyydestä johtuvaa kohtuuttomuutta. Verovelvollisen taloudellisella asemalla ei ole tässä yhteydessä erityistä merkitystä. VML 88 §:ää sovelletaan esimerkiksi taloudellisista olosuhteista johtuvan kohtuuttomuuden huojentamiseen.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.6 Viranomaisen virheellinen neuvonta

”Viranomaisen noudattama käytäntö muodostuu verotuksen yhteydessä tehdyistä päätöksistä ja annetuista ennakkotiedoista. Joskus yksikin päätös voi olla osoituksena viranomaisen käytännöstä. Tällöin lienee kyse verovelvollisen omaan verotukseen liittyvästä päätöksestä. Esimerkiksi ennakkoperinnän yhteydessä tehtyyn ratkaisuun on voitava luottaa ennakointaessa viranomaisen käytäntöä myös lopullisessa verotuksessa. Viranomaisen ohjeet ilmenevät täyttöoppaista ja erilaisista tiedotteista (vero-, asiakas-, jne). Kun viranomainen on antanut toimivaltansa nojalla ohjeen tai neuvon, se luo perustan luottamuksensuojalle. Jos ohje havaitaan jälkikäteen tulkinnallisesti virheelliseksi, sitoo se virheellisenäkin viranomaista itseään, kunnes virhe on oikaistu. Toisin sanoen, toimittuaan virheellisen ohjeen mukaisesti, verovelvollisella on peruste vaatia VML 26.2 §:n soveltamista asiassaan siltä osin, kun muutoksesta johtuvat veroseuraamukset kohdistuvat virheen oikaisun julkistamista edeltävään aikaan.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.7 Verohallinnon koulutusmateriaali ja kouluttajan omat pohdinnat

”Koska verovelvollisen on voitava luottaa viranomaisen toiminnan johdonmukaisuuteen, verovirastoista saatavan paikallisen ohjauksen tulee olla yhtenevää sekä valtakunnallisen ohjauksen että virastosta annettujen ennakkoratkaisujen kanssa. Tämä tulee ottaa huomioon myös suullisesti annettavassa ohjauksessa. Verohallinnon järjestämän koulutuksen yhteydessä jaetaan yleensä hallinnon omaa kurssimateriaalia. On mahdollista, että myös tätä materiaalia pidettäisiin verohallinnon ohjeena. Tämän vuoksi tulee kurssimateriaalissa selkeästi erottaa esim. opetuksellisista syistä esitettävät kouluttajan omat pohdinnat. Erottelu tulisi tehdä silloinkin, kun pohdinnat näyttäisivät olevan yhteneviä verohallinnon muun ohjeen tai ohjauksen kanssa.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.8 Yhdenvertaisuusperiaate

”Kansalaisten yhdenvertainen kohtelu voi olla esimerkkinä erityisestä syystä, jonka vuoksi vero on kuitenkin pantava maksuun, vaikka muut luottamuksensuojan saamisen edellytykset täyttyvät. Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että samanlaiset tapaukset tulee käsitellä ja ratkaista tasapuolisesti ja samalla tavoin. Useimmiten verotuksessa on kyse lähinnä tapausten suhteellisesta samankaltaisuudesta. Yksittäiset tapaukset ovat harvoin keskenään samanlaisia eli identtisiä. Tästä syystä myös veron maksuunpano on poikkeuksellinen menettely VML 26.2 §:ää sovellettaessa. Toisin sanoen, kun edellytykset VML 26.2 §:n soveltamiseksi täyttyvät, VML 26.2 §:n tarkoittama veron osa jätetään pääsääntöisesti maksuunpanematta. Luottamuksen suoja perustuu ajatukseen, että veroviranomaisen aiemmin ottama tulkintalinja on pitävä myös silloin, kun verotukseen joudutaan tekemään muutoksia jälkikäteen.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.9 Virheelliseksi havaitusta tulkinnasta on ilmoitettava asiakkaalle

”Kun VML 26.2 §:ää on päätetty soveltaa, verotus on useimmiten toimitettava vielä avoimena olevalta verovuodelta aiempien vuosien tapaan. Tällöin asiakkaalle on ilmoitettava verotusta toimitettaessa virheelliseksi havaitusta tulkinnasta ja sen vaikutuksesta tuleviin verovuosiin. Muuttuvasta verotuskäytännöstä voidaan ilmoittaa esimerkiksi lähettämällä muistio asiakkaalle tiedoksi. Kun tulkinnan muutoksesta on tiedotettu verovelvolliselle, poistuu verovelvolliselta peruste vedota luottamuksensuojaan ja saada edullisempi verotuskohtelu kyseisessä asiassa. Toisin sanoen tulevina verovuosina verotus on toimitettava oikean, veroseuraamuksiltaan ankaramman tulkinnan mukaisesti. Luottamuksen suoja eivät siten saa esimerkiksi sellaiset verovelvolliset, jotka ovat tehneet aiemmin lievempiin veroseuraamuksiin johtaneita taloudellisia päätöksiä sen jälkeen, kun heidän on katsottava saaneen tiedon jo tapahtuneesta tai tulevasta tiukentuvasta linjanmuutoksesta verotuksessa.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.10 KHO:n vaikutus verotuskohteluun ja aikataulut

”Useimmiten verotusta jälkikäteen kiristävä tulkinta perustuu KHO:n antamaan prejudiikaattina pidettävään ratkaisuun. Jos KHO:n ratkaisuun liittyy myös VML 26.2 §:n soveltaminen, VML:n mukaan toimitettavassa lopullisessa verotuksessa on uutta tulkintaa sovellettava verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi yleensä päätöksen julkaisemista seuraavan verovuoden alusta lukien (ks. esim. KHO 1998/2104 ja sen johdosta annettu Verohallituksen tiedote 13/1998). Ennakkoperintään liittyviä linjamuutoksia sovelletaan yleensä KHO:n päätöksen julkaisemisen tai päätöksestä tiedottamisen jälkeen. Julkaiseminen katkaisee mahdollisuuden soveltaa VML 26.2 §:ää kussakin KHO:n päätöksessä ratkaistuihin verotuskysymyksiin.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.11 Veroseuraamukset ja perimättä jättäminen

”Kun luottamuksensuojan edellytykset täyttyvät, asia ratkaistaan aina ensisijaisesti verovelvollisen eduksi. Vain silloin, kun on erityisiä syitä, voidaan vero panna maksuun ja jättää seuraamukset perimättä kokonaan tai osittain. Näin ollen menettelyyn seuraamusten perimättä jättämiseksi joudutaan vain poikkeuksellisesti. Verotuksen päättymisen yhteydessä määrättäviä seuraamuksia ovat yhteisökorko, jäännösveron korko ja ennakon viivekorko. Jos seuraamuksen perimättä jättämisestä tehdään päätös ennen veron eräpäivää, muita seuraamuksia ei ehdi kertyä. Muita VML 26 §:ssä tarkoitettuja seuraamuksia ovat edellisten lisäksi viivästyskorkoa vastaava korko, veronlisäys, viivekorko, viivästyskorko ja jäämämaksu. Veronkorotus ei ole VML 26.2 §:ssä lueteltu seuraamus. Se voidaan jättää määräämättä VML 32 §:n nojalla. Sitä ei voida jättää perimättä VML 26.2 §:n perusteella.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.6.12 Taloudellisen aseman vaikutus

”Seuraamusten perimisen kohtuuttomuuden arvioimiseen ei vaikuta verovelvollisen taloudellinen asema, vaan kohtuullisuutta arvioidaan suhteessa asian tulkinnanvaraisuuteen tai epäselvyyteen. Käsitteillä tulkinnanvarainen asia tai epäselvä asia on seuraamusten perimättä jättämisen yhteydessä sama sisältö kuin luottamuksensuojan antamista koskevan ratkaisun yhteydessäkin (ks. edellä s 2). Seuraamusten perimättä jättämisen edellytykset tutkitaan jo verotusta toimitettaessa muilta osin kuin seuraamusten määrän osalta. Verotoimisto laatii lyhyen muistion seuraamusten perimättä jättämisestä. Muistiossa on perustelut toimenpiteelle. Muun ohessa on oltava se erityinen syy, jonka vuoksi vero pannaan maksuun ja jätetään seuraamuksia joltain osin perimättä. Lisäksi muistiossa tulee nimenomaan mainita, että päätöksessä on sovellettu VML 26.2 §:ää. Kun seuraamusten lopullinen kokonaismäärä on tiedossa, verotoimisto päättää, miltä osin seuraamukset jätetään perimättä. Tämän erillisen päätöksen perustelut saadaan edellä mainitusta muistiosta. Päätöksestä tulee ilmetä seuraamusten alun perin maksuunpannut määrät, perimättä jätetyt määrät sekä seuraamusten määrät perimättä jättämisen jälkeen. Päätös lähetetään veronkannolle tiedoksi sekä liitetään asiakirjoihin.” (Verohallinto. Artikkel 437, 2009.)

14.7 Milloin tilintarkastus on pakollinen?

Pienet yhtiöt ja osuuskunnat on vapautettu lakisääteisestä tilintarkastusvelvollisuudesta. Lain voimaantulo ei kuitenkaan poista tilintarkastusvelvollisuutta, jos yhtiöjärjestys, säännöt tai yhtiösopimus sisältävät määräyksen tilintarkastajan tai tilintarkastajien valitsemisesta. Jos halutaan luopua tilintarkastuksesta, on muutettava yhtiöjärjestystä, sääntöjä ja yhtiösopimusta. Mikäli yhtiöjärjestys, säännöt tai yhtiösopimus sallivat, voivat yhtiöt ja osuuskunnat päättää olla valitsematta tilintarkastajaa, jos sekä päättyneenä että sitä välittömästi edeltäneenä tilikautena **enintään** yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Asunto-osakeyhtiölain mukaisissa yhtiöissä edellytetään lisäksi, että huoneistoja on alle 30. Kun kaksi edellä mainituista edellytyksistä täyttyy sekä päättyneellä että sitä edeltävällä tilikaudella, tulee tilintarkastaja valita. Edellä mainittu helpotus ei koske kaikkia erityistilanteita, joissa laki muutoin edellyttää tilintarkastajan valitsemista. Esimerkiksi, tilintarkastaja on aina valittava yhteisössä, jonka pääasiallisena toimialana on arvopapereiden omistaminen ja hallinta ja jolla on kirjanpitolain 1. luvun 8. §:ssä tarkoitettu huomattava vaikutusvalta toisen kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan tai rahoituksen johtamisessa. (PRH Viimeksi päivitetty: 11.4.2008.)

14.8 Miten yhtiö voi alentaa omaa pääomaansa?

Osakepääoman alentamisesta on säädetty osakeyhtiölain 14. luvussa. Siitä on aina tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoittamisen yhteydessä on haettava kuulutuksen antamista yhtiön velkojille, mikäli velkojilla on oikeus vastustaa osakepääoman alentamista. Kuulutusta ei tarvitse hakea, jos alentamismäärä käytetään tappion kattamiseen tai jos osakepääomaa samanaikaisesti korotetaan vähintään alentamismäärällä (ylikurssi- tai vararahastoa käyttämällä tapahtuvaa osakepääoman korotusta ei oteta huomioon). (Kaupparekisterin www-sivut, 2009.)

Osakepääoman alentamisesta päättää yleensä yhtiökokous. Päätös alentamisesta tehdään yleensä (riippuu yhtiöjärjestyksestä) yksinkertaisella enemmistöllä, joka tarkoittaa sitä, että enemmän kuin puolet annetuista äänistä tarvitaan päätöksen tekemiseen. Jos osakepääoman alentaminen edellyttää yhtiöjärjestyksen muuttamista, päätökseen tarvitaan 2/3 kokouksessa annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista. (Kaupparekisterin [www-sivut](#), 2009.)

Alentamista koskevassa yhtiökokouksen päätöksessä on mainittava:

- osakepääoman alentamismäärä tai alentamisen enimmäismäärä
- osakepääoman alentamisen tarkoitus eli onko syynä esimerkiksi osakepääoman jakaminen vai osakepääoman alentaminen, koska varoja siirretään SVOP-rahastoon tai halutaan käyttää osakepääomaan sellaisen tappion välittömään kattamiseen, johon vapaa oma pääoma ei riitä. (Kaupparekisterin [www-sivut](#), 2009.)

Yhtiön omien osakkeiden mitätöiminen ei kelpaa syyksi pääoman alentamiseen. Päätöksenteko omia osakkeita hankittaessa ja lunastettaessa voidaan toteuttaa myös osakepääomaa alentamalla. Tällöin on haettava yhtiön velkojien suostumus toimenpiteelle (kuulutushakemus). Hankinta/lunastaminen voidaan lopullisesti suorittaa vasta velkojien suostumuksen ja osakepääoman alentamisen jälkeen. Hankkimispäätöksen tai lunastamispäätöksen sisältö käy ilmi osakeyhtiölain 15. luvun 7. §:stä. Päätös on liitettävä hakemukseen. Muutosilmoitus osakepääoman alentamisesta on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksen päätöksestä. (Kaupparekisterin [www-sivut](#), 2009.)

Osakepääoman alentamisesta on täytettävä lomake Y4 ja liitelomake 13. Joku hallituksen jäsenistä tai toimitusjohtaja tai jommankumman valtuuttama henkilö allekirjoittaa lomakkeen Y4. Jos valtuutettu hoitaa ilmoituksen allekirjoittamisen, niin mukaan on liitettävä avoin valtakirja alkuperäisenä tai yksilöity valtakirja oikeaksi todistettuna jäljennöksenä. Yhtiökokouksen pöytäkirjasta kopio ja kuitti käsittelymaksun (57 €) suorittamisesta on myös liitettävä mukaan. Jos samalla ilmoitetaan yhtiöjärjestyksen muutos, niin käsittelymaksu on 330 euroa. Lomakkeet toimitetaan joko yritysveroimistoon, maistraattiin tai Patentti- ja rekisterihallitukseen. Osakepääoma on alennettu sillä hetkellä, kun alentaminen on rekisteröity. (Kaupparekisterin [www-sivut](#), 2009.)

14.9 Mitä tarkoittaa suunnattu osakeanti?

Osakeanniksi kutsutaan tilannetta, jossa yhtiö laskee liikkeeseen uusia osakkeita tai luovuttaa hallussaan olevia omia osakkeitaan. Se voi olla maksullinen tai maksuton. Siitä päättää yhtiökokous tai hallitus ja valtuutus on pitänyt tulla yhtiökokoukselta. (Patentti- ja rekisterihallitus [www-sivut](#).)

Osakkeenomistajilla on etuoikeus annettaviin osakkeisiin omien entisten osakkeidensa suhteessa. Tästä etuoikeudesta voidaan poiketa, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Maksuttomassa annissa etuoikeudesta poikkeamiseen tarvitaan kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy. (Patentti- ja rekisterihallitus [www-sivut](#).)

Suunnatussa osakeannissa voi poiketa osakkaiden etuoikeudesta, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, ja silloin merkintäoikeutta tarjotaan vain joillekin yhtiön osakkaista tai kokonaan ulkopuolisille. Suunnatun osakeannin tarkoituksena on oltava yhtiön taloudellisen aseman tai toimintakyvyn parantaminen. Painava taloudellinen syy voi olla esimerkiksi yrityskauppa, jossa ostava yhtiö antaa maksuksi omia osakkeitaan. Painava taloudellinen syy voi olla, että ulkomaille suunnatulla annilla käytetään hyväksi kansainvälisiä pääomamarkkinoita tai joissa osakkailta ei saataisi uusmerkinnällä tarpeeksi riskipääomaa taikka saneeraustilanteet, eli selvitystilan tai konkurssin välttäminen. Painava taloudellinen syy ei koskaan voi olla osakekaupoista johtuvien omistussuhteiden muutosten estäminen tai tietyn osakkaan enemmistöaseman turvaaminen. (Patentti- ja rekisterihallitus [www-sivut](#).)

”Uuden osakeyhtiölain mukaan suunnattu osakeanti voi olla myös maksuton, mutta vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy. Maksuton suunnattu osakeanti voi siten tulla kysymykseen vain poikkeuksellisesti. Lain edellyttämä erityisen painava taloudellinen syy voisi olla esimerkiksi maksuttomassa suunnatussa osakeannissa henkilökunnalle, jonka palkkiojärjestelmä voidaan sitoa yhtiön tuottoon ja jaettaviin osinkoihin.” (OYL, luku 9.)

”Maksullista osakeantia koskeva päätös on ilmoitettava rekisteröitäväksi, jos osakeannissa annetaan uusia osakkeita. Lähtökohta on, että uusien maksullisten osakkeiden merkintähinnalla korotetaan osakepääomaa. Yhtiö voi kuitenkin päättää toisin. Toisin sanoen maksullinenkaan osakeanti ei välttämättä johda osakepääoman korotukseen. Jos osakkeilla kui-

tenkin on nimellisarvo, osakepääomaa on samalla korotettava vähintään uusien osakkeiden nimellisarvon määrällä.” (Patentti- ja rekisterihallitus www-sivut.)

”Kaupparekisteriin ilmoitetaan ensi vaiheessa osakeantipäätös. Toisessa vaiheessa ilmoitetaan uudet osakkeet ja korotukset, kun ne on merkitty ja maksettu. Tämä voi tapahtua useammassa erässä. On mahdollista että osakeantipäätös, uudet osakkeet ja osakepääoman korotus ilmoitetaan rekisteriin samalla kertaa. Huom! Jos on päätetty annettavien osakkeiden tarkasta määrästä tai vähimmäismäärästä, voidaan ilmoitus uusista osakkeista tehdä vasta, kun kyseinen määrä osakkeita on saatu merkittyä ja maksettua. Tämä koskee myös kyseisiin osakkeisiin liittyvää osakepääoman korotusta.” (Patentti- ja rekisterihallitus www-sivut.)

”Maksullisen osakeannin päätöksen sisällöstä on säädetty OYL 9 luvun 5 §:ssä. Jos merkintähinta maksetaan apporttiomaisuudella, on tästä mainittava osakeantipäätöksessä. Päätöksessä tulee lisäksi olla selvitys, jossa yksilöidään apporttiomaisuus. Ilmoitus kaupparekisteriin tehdään lomakkeella Y4 ja liitelomakkeella 13. Liitteeksi yhtiökokouksen tai hallituksen valtuutuksen nojalla tekemä päätös yhden henkilön oikeaksi todistamana jäljennöksenä. Käsittelymaksu on 57 euroa ja kuitti maksusta on liitettävä mukaan. Ilmoitus on tehtävä viipymättä, kuitenkin viimeistään puolen vuoden kuluttua päätöksestä.” (Patentti- ja rekisterihallitus www-sivut.)

”Maksutonta osakeantia koskeva päätös on ilmoitettava rekisteröitäväksi, jos osakeannissa annetaan uusia osakkeita. Maksuton osakeanti ilmoitetaan kaupparekisteriin yhdellä kertaa. Maksuttoman osakeannin päätöksen sisällöstä on säädetty OYL 9 luvun 17 §:ssä. Jos yhtiö päättää maksuttomasta osakeannista itselleen, ei sovelleta suunnattua osakeantia koskevia säännöksiä. Lisäksi on huomattava, että kun yhtiöllä on hallussaan omia osakkeitaan, ei yhtiötä itseään pidetä osakkeenomistajana, jonka hallussa osakkeet tuottaisivat oikeuksia yhtiössä. Muutoin uusi osake tuottaa osakkeenomistajan oikeudet pääsääntöisesti heti kun rekisteröinti on tapahtunut.” (Patentti- ja rekisterihallitus www-sivut.)

14.10 Miten oikeuskäytäntöä hyödynnetään verotuspäätöksissä?

Verotus perustuu lakiin. Lain tulkinnallisuus johtaa joskus siihen, että tietyt verotuskysymykset joudutaan ratkaisemaan valitusmenettelyn kautta aina korkeimmassa hallinto-oikeudessa asti. KHO:n tekemiä päätöksiä voidaan käyttää, eri verolakien ohessa, apuna pyrittäessä ratkaisemaan hankalimpia verotuskysymyksiä. Tällöin on syytä käyttää aina viimeisintä eli uusinta päätöstä ja samalla on syytä muistaa, että tehdyt päätökset ovat tapauskohtaisia eivätkä ole suoraan sovellettavissa kaikissa tilanteissa. ”On syytä muistaa, että oikeuskäytännöllä tarkoitetaan lainkäyttöelinten antamia ratkaisuja, verotuskäytännöllä taas viranomaisten noudattamaa käytäntöä.” (Verohallinto. Päätösten perusteleminen-koulutus, 2009).

Itse asiassa on siis hyvä, että asiakas valittaa verotuksestaan, varsinkin tulkinnallisissa tapauksissa, jolloin KHO:n päätös tekee raamit lain tulkinnallisuudelle. Valituksen tekee usein myös veroasiamies, joka puolestaan valvoo veronsaajien etua. Parhaassa tapauksessa voi käydä niin, että Verohallitus muuttaa verolakia vastaamaan tehtyä päätöstä. Tästä on esimerkkinä KHO:n päätös 2008:69, diaarinumero 848/2/06, jossa on kyse henkilökohtaisen tulon verotuksesta tilanteessa, jossa verovelvollinen oli pyytännyt vähennettäväksi asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset ansiotuloistaan. Vähennettäväksi vaadittu työmatka tehtiin verovelvollisen omistamaan yhtiöön, josta hän sai ainoastaan osinkotuloja. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että näistä matkoista aiheutuneita kustannuksia ei voitu pitää tuloverolain 93. §:n 1. momentissa tarkoitettuina ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina vaan osinkotulon hankkimisesta johtuneina menoina. Näistä matkoista aiheutuneita kustannuksia ei myöskään voitu vähentää verovelvollisen muualta saamasta ansiotulosta. Koska kysymys oli tuloverolain 5. luvun mukaisesti ansiotulosta tehtävästä vähennyksestä, vähennystä ei voitu tehdä verovelvollisen omistamastaan osakeyhtiöstä saamasta osinkotulosta.

Hallitus on antanut esityksen (HE 133/2009), jossa kyseiseen tuloverolain 93. §:ään lisätään uusi 5. momentti, jossa mm. osakeyhtiön osakas saa vähentää ansiotulostaan matkakustannukset asunnosta työpaikkaan ja takaisin siten kuin lainkohdassa säädetään. Vähennys tehtäisiin aina verovelvollisen ansiotuloista riippumatta hänen yrityksestä verovuonna saamansa tulon laadusta ja määrästä. Jos verovelvollisella ei olisi ansiotuloa verovuonna, niin matkakulujen perusteella vahvistettaisiin mahdollinen tappio. Voidaan siis todeta, että vaikka verotuspäätöksissä hyödynnetään oikeuskäytäntöä, niin myös lakia joudutaan hienosäätämään tehdyn verotuspäätöksen jälkeen. (KHO:2008:69.)

14.11 Milloin voi antaa konserniavustusta?

Konserniavustus on monesti vaihtoehtoinen osingonjaon kanssa. Kun emoyhtiö omistaa yksin tai tytäryhteisöjensä kanssa vähintään 90 % tytäryhtiön osakkeista ja molemmat harjoittavat liiketoimintaa, on näiden yhtiöiden välillä mahdollista antaa konserniavustusta. Laki konserniavustuksista verotuksessa on vuodelta 1986. Avustuksen antava yhtiö saa vähentää sen verotuksessaan, ja vastaanottava yhtiö lukee avustuksen verotuksessaan tuloksi. Avustuksen antaja saa vähentää avustuksen verotuksessaan, siitäkin huolimatta, että saajalla olisi vahvistettuja tappioita. (Tomperi 2007, 198.)

Konserniavustuslain 5. §:n mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää antamansa konserniavustus kuluna vain, mikäli vastaavat meno- ja tulokirjaukset on tehty antajan ja saajan kirjanpidossa. Samaisen lain 6. §:n mukaan konserniavustus ei saa ylittää elinkeinotoiminnan tulosta ennen konserniavustuksen vähentämistä, toisin sanoen ei ole mahdollista antaa yhtiön tuloksen mennä tappiolle konserniavustuksen antamisen johdosta. (Laki konserniavustuksesta verotuksessa 21.11.1986/825.)

Konserniavustus on nopeampi vaihtoehto säädellä tulosta kuin yhtiöiden välinen osingonjako. Osingonjako tapahtuu vasta seuraavana vuonna tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen (jollei ole kysymys ennakko-osingosta), mutta konserniavustus vaikuttaa jo sen vuoden verotukseen, jolloin se annetaan tai saadaan. Osinkoa voi antaa ainoastaan tytäryhtiö emoyhtiölleen, ei siis toisinpäin. Konserniavustusta voi antaa kumpi yhtiö vain. Jotta konserniavustusta voi antaa, on konsernisuhteen täytynyt kestää koko verovuoden ja osakkeenomistuksen pitää olla vähintään 90 %. Molempien yhtiöiden on harjoitettava liiketoimintaa, ja tilikausien on päätyttävä samaan aikaan. (Tomperi 2007, 198.)

14.12 Milloin osakeyhtiö voi päästä velkasaneeraukseen?

Laki yrityssaneerauksesta on annettu vuonna 1993 eli aikana, jolloin Suomessa nähtiin yhdeksänkymmentäluvun taitteen ns. kerskakulutushuhlaa, koettiin pankkikriisit, ja yritykset joutuivat ennennäkemättömiin vaikeuksiin liian kevyin perustein annettujen pankkilainojen takia.

”Yritys, joka on joutunut taloudellisiin vaikeuksiin, mutta jonka yritystoiminta on edelleen jatkamiskelpoista, voi päästä yrityssaneeraukseen velkajärjestelyjen aikaansaamiseksi. Yritys voi päästä saneerausohjelmaan jos se on joutumassa maksukyvyttömäksi tai jos se on maksukyvytön. Kyseisessä laissa maksukyvyttömyydellä tarkoitetaan, että yhtiö on muuten kuin tilapäisesti kykenemätön hoitamaan velkansa määrääjässä. Lisäksi on oltava vähintään kaksi velkojaa, joiden yhteenlasketut saavat edustavat viidennestä velallisen tunnetuista veloista ja jotka eivät ole takaisinsaannista konkurssipesään annetuin lain tarkoitetuista velallisen läheisiä, tekevät velallisen kanssa yhdessä hakemuksen tai ilmoittavat puoltavansa velallisen hakemusta.” (Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47, 1. luku 6 §.)

14.13 Mitä tarkoittaa liiketoimintakielto?

Laki liiketoimintakiellosta on annettu 1985. Liiketoimintakieltoon voidaan määrätä henkilö, jos hän on toiminut törkeän sopimattomasti konkurssiin johtaneessa liiketoiminnassa velkojia kohtaan ja siinä muulla tavoin törkeästi laiminlyönyt liiketoimintaan liittyvät velvollisuudet. Myös toistuvat konkurssit ja niihin johtaneissa liiketoiminnassa tehdyt laiminlyönnit antavat osviittaa siitä, että kyseinen yrittäjä on ilmeisen sopimaton harjoittamaan liiketoimintaa. Perustelut liiketoimintakieltoon ovat olennainen laiminlyönti lakisääteisten velvollisuuksien hoitamisessa ja syyllistyminen rikolliseen menettelyyn. (Laki liiketoimintakiellosta, 1985.)

Liiketoimintakieltoon määrätty henkilö ei saa harjoittaa sellaista liiketoimintaa, josta on kirjanpitolaissa säädetty kirjanpitovelvollisuus. Hän ei voi myöskään toimia vastuunalaisena yhtiömiehenä eikä olla yhteisön tai säätiön hallituksen jäsen, varajäsen tai toimitusjohtaja. Hän ei myöskään voi tosiasiallisesti johtaa edellä mainitun yhteisön toimintaa tai hoitaa sen hallintoa. Liiketoimintakielto voidaan määrätä vähintään kahdeksi ja enintään viideksi vuodeksi. (Laki liiketoimintakiellosta, 1985.)

15 LOPUKSI

Tämä opinnäytetyö sisältää sata kysymystä ja sata vastausta osakeyhtiöön liittyvissä verotuskysymyksissä. Välillä sivutaan myös osakkaan verotusta, koska yhtiötä ei ole olemassa ilman osakasta tai osakkaita. Kysymyksiä olisi voinut olla monta sataa. Itse keskityin opinnäytetyössäni ainoastaan osakeyhtiön tuloverotukseen, eli jätin tarkoituksella välillisen verotuksen pois. Myös tuloverotukseen liittyviä kysymyksiä olisi voinut lähteä laajentamaan moneen eri suuntaan, kuten todellisessa elämässä, kun verohallintolaisille esitetään eriasteisia verosuunnitteluun liittyviä kysymyksiä. Pitäydyin kuitenkin perusasioissa, jotta kokonaisuus ei karkaisi käsistä.

En ole keksinyt opinnäytetyössäni mitään uutta ja mullistavaa. Olen ainoastaan koontanut yhteen palasia, joita toivottavasti voi työn ohessa käyttää työkaluna esimerkiksi valtakunnallisessa yhteisöverotuspuhelinpalvelussa tai asiakaspalvelussa. Omassa työssäni koen usein vaikeaksi sen, että pitäisi hallita ja muistaa hyvin paljon pikkutarkkaa tietoa. Tietoa pitää käytännössä hakea monesta lähteestä, usein eri kirjoista, mutta yhä useammin verkosta. Aina ei ole mahdollista päästä verkkoon. Silloin olisi hyvä, jos käsillä olisi kirja, josta voisi nopeasti saada ensiapua osakeyhtiöön liittyviin peruskysymyksiin. Opinnäytetyöni on tarkoitettu verotuksen parissa työskenteleville, ei välttämättä konsulteille, mutta kuitenkin niille, jotka haluavat käyttää kirjallisenä apuvälineenään jotain muuta kuin pelkkää lakikirjaa. Tulen pitämään tätä kirjaa aina käden ulottuvilla, koska olen jokaisen kysymyksen hakemalla hakenut ja vastauksen etsimällä etsinyt. Toisin sanoen minun pitäisi itse hallita edes nämä sata kysymystä vastauksineen.

Kysymykset, joita olen opinnäytetyössäni käsitellyt, ovat todellisia, verovelvollisten esittämiä. Opinnäytetyöni tarkoitus ei ole olla verosuunnittelun aapinen, vaan puhtaasti käypä työkalu perusasioiden hallintaan osakeyhtiöön liittyvissä verotus- ja yhtiöoikeudellisissa kysymyksissä. Työni on ollut kaiken vaivan arvoista, jos ainakin itse saan tästä kirjasta avun seuraavan kerran, kun menen Verohallinnon valtakunnalliseen osakeyhtiöverotuksen puhelinpalveluun, korvakuulokkeet tiukasti korvissa, vastaamaan esitettyihin kysymyksiin.

LÄHTEET

Kirja

- Andersson, E. & Ikkala, J. 2005. Elinkeinoverolain kommentaari. Jyväskylä. Gummerus.
- Henkilöverotuksen käsikirja. 2007. Helsinki. Edita.
- Holopainen, T. & Levonen, A. 2003. Yrityksen perustajan opas. Helsinki. Edita.
- Koski, P. & Sillanpää, M. 2009. Yhtiöoikeus. Helsinki. WSOY.
- Laitinen, M. 2009. Ennakkoperintä. Helsinki. WSOY.
- Laki avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389.
- Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360.
- Laki konserniavustuksesta verotuksessa 21.11.1986/7825
- Laki liiketoimintakiellosta 13.12.1985/1059.
- Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.
- Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47.
- Leppiniemi, J. 2009. Liikekirjanpito. Helsinki. WSOY.
- Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.
- Rissanen, K. & Airaksinen, M. & Castrén, M. & Harju, I. ym. 1999. Yritysoikeus. Helsinki. WSOY.
- Tikka, K. & Nykänen, O. 2009. Yritysverotus I ja II. Helsinki. WSOY.
- Tilintarkastuslaki 13.4.2007/459.
- Tomperi, S. 2006. Kehittyvä kirjanpito. Helsinki. Edita.
- Tomperi, S. 2007. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsinki. WSOY.
- Tuloverolaki 30.12.1992/1558.
- Verohallintolaki 18.12.1995/1557.

Sähköinen julkaisu

- Alijäämähyvitys. Artikkelin 84, 2002. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/84>.
Luettu 1.11.2009.

Arvopapereiden ja arvo-osuuksien luovutusvoiton verotus. Artikkelin 4644, 2008. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/4644>. Luettu 11.10.2009.

Ennakkoperintärekisteriin merkitsemisen edellytykset ja rekisteristä poistamisen perusteet. Artikkelin 8241, 2009. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/8241>. Luettu 18.10.2009.

Ennakkotiedot ja -ratkaisut. Verohallinnon ohje 26.2.2008. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/260>. Luettu 6.9.2009.

Ennakkonpidätyksen toimittaminen. Artikkelin 8304, 2009. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/8304>. Luettu 31.5.2009.

Kirjanpitolautakunnan yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista 16.10.2007. HTML. Saatavissa: <http://www.edilex.fi/virallistieto/kilaohje/poistot2>. Luettu 31.10.2009.

Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetusta poistosta. HTML. 22.10.2009./Valtiovarainministeriön tiedote 135/2009. Saatavissa: http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20091022Lakitu/name.jsp. Luettu 22.10.2009

Luontoisedut. Artikkelin 8016, 2009. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/8016>. Luettu 11.10.2009.

Luottamuksensuojasta verotusmenettelyssä. Verohallituksen ohje Dnro 569/38/2000, 22.3.2000. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/437>. Luettu 31.10.2009.

Osakeyhtiö/Perustaminen. Artikkelin 3244, 2008. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/3244>. Luettu 17.5.2009.

Osakeyhtiölain uudet rahoitusvälineet verotuksessa. Verohallinnon tiedote 5, 1997. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/556>. Luettu 24.5.2009.

Osakeyhtiön ja osakkaan välinen rahaliikenne. Artikkelin 3248, 2008. Pdf-tiedosto. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/3248>. Luettu 23.5.2009

Osakkeen arvo. Artikkelin 900, 2008. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/900>. Luettu 24.5.2009.

Osinkotulojen verotus. Verohallituksen julkaisu 50.08 1.5.2008. Pdf-tiedosto. Saatavissa: <http://www.vero.fi/download.asp?id=4796;47970>. Luettu 18.8.2009.

Osinkotulojen verotus. Verohallinnon ohje 1214/345/2005. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/4186>. Luettu 24.5.2009.

Patentti- ja rekisterihallitus. HTML. Saatavissa: <http://www.prh.fi>. Luettu 19.4.2009.

Pääomatuloksi luettava osakaslaina. Verohallinnon julkaisu 30.09, 1.6.2009. Pdf-tiedosto. Saatavissa: <http://vero.fi/download.asp?id=663;51810>. Luettu 23.5.2009.

Suhteellinen vero. Artikkelin 3135, 2004. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/3135>. Luettu 14.11.2009.

Suomen Yrittäjät. HTML. Saatavissa: <http://www.yrittajat.fi>. Luettu 3.10.2009.

Tietoja osakkeiden ja arvopapereiden verotuksesta. Artikkelin 900, 2008. Pdf-tiedosto. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/900>. Luettu 31.5.2009.

Toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi. Verohallinnon ohje 4/1997, 4.7.1997. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/585>. Luettu 23.5.2009.

Tuloverotuksen julkiset tiedot, verovuosi 2008. Verohallinnon ohje Dnro 973/09/2009, 16.10.2009. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/8471>. Luettu 19.9.2009.

Tutustu verotiliin. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/8384>. Luettu 24.10.2009.

Työntekijän omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta verovapaana etuna. Verohallinnon ohje 1848/31/2008. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/7707>. Luettu 20.9.2009.

Usein kysytyjä kysymyksiä perintö- ja lahjaverotuksessa. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/7582>. Luettu 17.10.2009.

Uuden osakeyhtiölain vaikutuksia verotukseen. Dnro 206/345/2007. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/5399>. Luettu 24.5.2009.

Vahvistettu tappio ja omistajanvaihdos. Verohallituksen ohje 634/348/96. Pdf-tiedosto. Saatavissa: <http://www.vero.fi/download.asp?id=5769;465480>. Luettu 5.9.2009.

Verohallinnon yhtenäistämisohje vuodelta 2008 toimitettavaa verotusta varten. Dnro 2042/32/2008, 31.12.2008. HTML. Saatavissa: http://www.vero.fi/default.asp?path=5,40,437&article=7727&domain=VERO_MAIN. Luettu 6.9.2009.

Verohallituksen päätös veroilmoituksesta. Verohallituksen päätös Dnro 141/38/2005, 31.1.2005. HTML. Saatavissa: http://www.vero.fi/default.asp?path=5,40,421&article=3750&domain=VERO_MAIN. Luettu 5.9.2009

Verohallituksen tuloverolain 57. §:n nojalla nimeämät yhdistykset yms. Artikkelin 1221, 2009. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/1221>. Luettu 19.4.2009.

Verotiedote 1. Verohallinnon julkaisu 38.07.1, 2007. Pdf-tiedosto. Saatavissa: <http://vero.fi/download.asp?id=5873;201465>. Luettu 14.11.2009.

Verotiliohjeet. Usein kysytyt kysymykset, 2009. HTML Saatavissa: <http://portal.vero.fi/Public/default.aspx?nodeid=7951&culture=fi-FI&contentlan=1>. Luettu 7.11.2009.

Vuosi-ilmoitus maksetuista osingoista (Veroh 7812) ja tietojen korjaaminen (Veroh 7813), Artikkel 7946, 2009. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/7946>. Luettu 31.5.2009.

Yhteisön verotus 2009 – Veroilmoituksen 6B täyttöohjeet. Verohallinnon julkaisu 44.09. Pdf-julkaisu. Saatavissa: <http://www.vero.fi/download.asp?id=2498;361993>. Luettu 5.9.2009.

Yhteisöveron tilittäminen. HTML. Saatavissa: <http://vero.fi/artikkeli/234>. Luettu 12.9.2009.

Yhtiön osakkeiden luovutusten verokohtelu. Artikkel 4242, 2005. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/4242>. Luettu 10.5.2009.

Yleisimmät kysymykset ja vastaukset – Yhteisöjen veroilmoituslomake 6B. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/4808>. Luettu 18.8.2009.

Yrityksen sukupolvenvaihdos verotuksessa. Artikkel 3135, 2004. HTML. Saatavissa: <http://www.vero.fi/artikkeli/3135>. Luettu 4.10.2009

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Saatavissa: <http://www.ytj.fi>. Luettu 20.5.2009.

Koulutustilaisuudet

Koskinen, S. 2002. Verohallituksen koulutusmateriaali. Sukupolvenvaihdoksesta osakeyhtiön verotuksessa.

Ossa, J. 2008. Vero-opisto, Helsinki. Yrityskauppa, sukupolvenvaihdokset ja yritysjärjestelyt. (Kysytty lupa viitata aineistoon koulutuksen järjestäjältä, 17.11.2009.)

LIITTEET

Liite 1 Lomake 6B. Saatavissa:

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=4619;631680>

Liite 2 Lomake 62. Saatavissa:

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=3210;275382>

Liite 3 Lomake 12A. Saatavissa:

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=3206;69296>

Liite 4 Verojohtajan lupa materiaalin käyttämiseen opinnäytetyössä

**ELINKEINOTOIMINNAN VEROILMOITUS
YHTEISÖ**

Verohallinnon yksikön nimi ja osoite

Verovelvollisen nimi ja osoite

Y-tunnus	197 Ilmoituksen saapumispvmm	
Tilikausi (ppkkvvvv - ppkkvvvv)		
092 Postiosoite on muuttunut	167 Kiinteä toimipaikka ulkomailla	
168 Osakkaana väilyhteisössä	172 Osakkaana ulkomaisessa yhtymässä	
173 Tilinpäätös kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukainen	184 Toimintaa sekä Manner-Suomessa että Ahvenanmaalla	
Yhtiö on velvollinen laatimaan siirtohinnoitteludokumenttaation (VML 14 a §) (täytettävä lomake 78)	Yhtiö on verovuonna siirtänyt liiketoimintakoneistuksen EVL 52 d §:n mukaisesti	Yhtiö on verovuonna ollut hankkivana osapuolena EVL 52 f §:n mukaisessa osakevaihdossa
182	174	176

Tätä lomaketta käyttävät mm. osakeyhtiö ja osuuskunta.

Toimiala	175 Toimiala on muuttunut
Toimipaikan osoite (ellei ole sama kuin verovelvollisen postiosoite)	092 Toimipaikan osoite on muuttunut
Pankkiyhteys (ks. täyttöopas)	093 Pankkitilin numero on muuttunut (ks. täyttöopas)
Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antaa (nimi, puhelin)	

I Osakkeenomistajat sekä heille ja heidän omaisilleen suoriteperusteisesti kirjatut suoritukset (palkkoja tai osinkoja ei ilmoiteta tässä kohdassa) sekä osakaslainojen yhteismäärä tilikauden lopussa. Tiedot osakkaista on ilmoitettava, vaikka vuokria yms. ei ole maksettu.

a) Nimi	Osakkeiden lukumäärä kpl	Suoritus		Suoritus		Osakslainat	
		euro	snt	euro	snt	euro	snt
b) Henkilötunnus tai Y-tunnus							
a)		Vuokrat		Luovutukset			
b)		Korot		Muut			
a)		Vuokrat		Luovutukset			
b)		Korot		Muut			
a)		Vuokrat		Luovutukset			
b)		Korot		Muut			
a)		Vuokrat		Luovutukset			
b)		Korot		Muut			

Osakkeenomistajia on enemmän kuin 4. Lisälomake (lomake 72) on täytetty. 185 Kaikkien osakkaiden omistusosuus alle 10 %.

II Yhtiön omistamat huoneistot ja kiinteistöt, joita yrittäjäosakas tai hänen perheensä on verovuonna käyttänyt asuntona ¹⁾

Osakkaan henkilötunnus	Kiinteistön tai kiinteistö-/asunto-osakeyhtiön nimi	Käyttöaika asuntona ppkkvvvv - ppkkvvvv	Nettovarallisuuslaskelmassa käytetty arvo euro snt

III Yhtiön tilinpäätöksen vahvistaminen ja päätös voitonjaosta

183 Tilinpäätös on vahvistettu yhtiökokouksessa	537 Osingonjakopäätös tehty (ppkkvvvv)	538 Osinko on nostettavissa (ppkkvvvv)	522 Jaettavaksi päätetty osinko yhteensä euro snt	2) 293 Vapaan oman pääoman rahastosta jaettavaksi päätetty määrä euro snt
☐ Kyllä				

IV Osakepääoman muutokset tilikauden päättymisen jälkeen ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet

Osakepääomaa korotettiin euro snt		Osakepääomaa alennettiin euro snt		Osakkeiden lukumäärä muutoksen jälkeen, kpl		Nimellisarvo/kirjanpidollinen vastarvo euro snt	
591		592		580		582	
Uuden osakkeen merkintähinta euro snt		Merkintähintaa on käytettävä uuden osakkeen matemaattisena arvona		Korotus		Yhtiö on lunastanut/hankkinut/luovuttanut omia osakkeitaan	
583		585	☐ Kyllä ☐ Ei	565	☐ 2 Maksullinen ☐ 3 Maksuton	586	☐ Kyllä
							571

1) Yrittäjäosakkaalla tarkoitetaan johtavassa asemassa olevaa henkilöä, joka yksin tai yhdessä perheensä kanssa omistaa yli puolet yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (TEL 2.7 §). 2) Maksetuista osingoista on aina annettava myös vuosi-ilmoitus.

6B

2009

30521

VEROH 3052 1/4 11.2008

Liikevaihto		330		
Valmistus omaan käyttöön		331		
Liiketoiminnan muut tuotot			euro	snt
Käyttöomaisuusosakkeiden luovutusvoitot ja purkuvoitot (erittely lomakkeella 71A ja/tai 71B)	332			
Veronalainen osuus (EVL 6b ja 51d §) (erittely lomakkeella 71B)		333		
Muun käyttöomaisuuden luovutusvoitot		334		
Saadut avustukset ja tuet		335		
Muut liiketoiminnan muut tuotot		336		
Rahoitustuotot				
Saadut osingot (erittely lomakkeella 73)	337			
Veronalainen osuus (EVL 6a §)		338		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		339		
Korkotuotot omistusyhteisyrityksiltä		340		
Muut korkotuotot		341		
Voitto-osuudet yhtiöistä	342			
Tulo-osuuksien veronalainen osuus (TVL 16 ja 16a §)		343		
Rahoitusomaisuuden luovutusvoitot		344		
Muut rahoitustuotot		345		
Palautuvat arvonalennukset	346			
Veronalainen osuus (EVL 5a §)		347		
Satunnaiset tuotot	348			
Veronalainen osuus		349		
Varausten vähennykset	350			
Veronalainen osuus (EVL 43 ja 47 §)		351		
Osuus väliyhteisön tuottoon (erittely lomakkeella 74)		352		
Muut veronalaiset tuotot (ei tilikauden tuloslaskelmassa)		353		
ELINKEINOTOIMINNAN VERONALAISET TUOTOT YHTEENSÄ		354		

Henkilökohtaisen tulolähteen tuotot ja veronalainen luovutusvoitto (erittely lomakkeella 7A)		355		
Maatalouden tulolähteen tuotot		356		
Veronpalautus	357			
Tuloslaskelman muut verottomat tuotot	358			

B Elinkeinotoiminnan kulut

Materiaalit ja palvelut		359		
Ostot ja varastojen muutokset				
Ulkopuoliset palvelut		360		
Henkilöstökulut		361		
Palkat ja palkkiot				
Eläkekulut		362		
Muut henkilösivukulut		363		
Poistot ja käyttöomaisuuden arvonalentumiset				
Poistot	364			
Vähennyskelpoinen osuus (EVL 24, 30-34, 36-41 §) (erittely lomakkeella 62)		365		
Käyttöomaisuuden arvonalentumiset	366			
Vähennyskelpoinen osuus (EVL 42 §)		367		

B Elinkeinotoiminnan
kulut

Y-tunnus

6B

euro

snt

T

Liiketoiminnan muut kulut									
Edustuskulut	368							euro	snt
Vähennyskelpoinen osuus (EVL 8 § kohta 8)						369			
Annetut lahjoitukset	370								
Vähennyskelpoinen osuus (mm. TVL 57 §)						371			
Käyttöomaisuusosakkeiden luovutustappiot ja purkutappiot (erittely lomakkeella 71A ja/tai 71B)	372								
Vähennyskelpoinen osuus (EVL 6b ja 51d §) (erittely lomakkeella 71B)						373			
Muun käyttöomaisuuden luovutustappiot						374			
Leasingmaksut						375			
Myyntisaamisten arvonalentumiset						376			
Muut vähennyskelpoiset liiketoiminnan muut kulut						377			
Vähennyskelvottomat kulut									
Välttömät verot	378								
Veronkorotukset	379								
Sakot ja muut rangaistusmaksut	380								
Fuusiotappio	381								
Käyttöomaisuusosakkeiden arvonalentumiset	382								
Pakolliset varaukset	383								
Muut vähennyskelvottomat kulut	384								
Rahoituskulut						385			
Korkokulut saman konsernin yrityksille						386			
Korkokulut omistusyhteisyrityksille						387			
Muut korkokulut									
Konsernituki ja saamisten arvonalentumiset (EVL 16 § 1 mom. kohta 7)	388								
Muun rahoitusomaisuuden menetykset ja arvonalentumiset	389								
Vähennyskelpoinen osuus						390			
Rahoitusomaisuuden luovutustappiot						391			
Muut rahoituskulut						392			
Satunnaiset kulut						393			
Varausten lisäykset	394								
Vähennyskelpoinen osuus (EVL 43 ja 47 §)						395			
Muut vähennyskelpoiset kulut (ei tilikauden tuloslaskelmassa)						396			
ELINKEINOTOIMINNAN VEROTUKSESSA VÄHENNYSKELPOISET KULUT YHTEENSÄ						397			
Henkilökohtaisen tulolähteen kulut (erittely lomakkeella 7A)						398			
Maatalouden tulolähteen kulut						399			

30523

TULOS		euro	snt	TAPPIO		euro	snt
		—	—	Erät, joita ei oteta huomioon tappiota vahvistettaessa	504		
Elinkeinotoiminnan tulos	500			Elinkeinotoiminnan tappio	505		
Henkilökohtaisen tulolähteen tulos	501			Henkilökohtaisen tulolähteen tappio	506		
Maatalouden tulolähteen tulos	502			Maatalouden tulolähteen tappio	507		

T

A Varat

euro

snt

Käyttöomaisuus	400		
Aineettomat oikeudet	401		
Pitkävaikutteiset menot	402		
Kiinteistöt (erittely lomakkeella 18)	403		
Koneet ja kalusto	404		
Ennakkomaksut	405		
Käyttöomaisuusarvopaperit (erittely lomakkeella 8A)	406		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	407		
Saamiset omistusyhteyserityksiltä	408		
Muut käyttöomaisuussaamiset	409		
Muu käyttöomaisuus	410		
Käyttöomaisuus yhteensä	410		
Vaihto-omaisuus	411		
Aineet ja tarvikkeet	412		
Keskeneräiset tuotteet	413		
Valmiit tuotteet	414		
Tavarat	415		
Vaihto-omaisuuskiinteistöt	416		
Vaihto-omaisuusarvopaperit	417		
Muu vaihto-omaisuus	418		
Vaihto-omaisuus yhteensä	418		
Rahoitusomaisuus	419		
Myyntisaamiset	420		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	421		
Saamiset omistusyhteyserityksiltä	422		
Lainasaamiset	423		
Muut saamiset	424		
Rahoitusomaisuusarvopaperit (erittely lomakkeella 8A)	425		
Siirtosaamiset	426		
Rahat	427		
Pankkisaamiset	428		
Muu rahoitusomaisuus	429		
Rahoitusomaisuus yhteensä	429		
Muut pitkäaikaiset sijoitukset (TVL)	430		
Arvopaperit	431		
Kiinteistöt	432		
Osakslainat	433		
Muu TVL-omaisuus	434		
Muut pitkäaikaiset sijoitukset (TVL) yhteensä	434		
VARAT YHTEENSÄ	435		

180 Vapaamuotoisia liitteitä (muuta liitteitä kuin verohallinnon lomakkeet, tuloslaskelma, tase, tilintarkastuskertomus tai yhtiökokouksen pöytäkirja)

1 Kyllä 2 Ei

B Velat

euro

snt

Joukkovelkakirjalainat	450		
Vaihtovelkakirjalainat	451		
Lainat rahoituslaitoksilta	452		
Ostovelat	453		
Velat saman konsernin yrityksille	454		
Velat omistusyhteyserityksille	455		
Velat osakkaille	456		
Siirtovelat	457		
Muut velat	458		
Pääomalainat	459		
VELAT YHTEENSÄ	460		
Lyhytaikaiset velat yhteensä	461		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	462		
NETTOVARALLISUUS - POSITIIVINEN	573		
NETTOVARALLISUUS - NEGATIIVINEN	574		

C Oma pääoma

Sidottu oma pääoma	470		
Osake- tai osuuspääoma	495		
Muu sidottu oma pääoma	496		
Vapaa oma pääoma	496		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	497		
Muut rahastot	474		
Edellisten tilikausien voitto	475		
Edellisten tilikausien tappio	476		
Tilikauden voitto	477		
Tilikauden tappio	—		
Verotettava tulos	—		
Verotuksessa vahvistettava tappio	—		
Verovapaat tuotot	—		
Verotuksessa vähennyskeivottomat kulut	—		
Muut kirjanpidon ja verotuksen tulosten erot	—		
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	478		

VII Tilintarkastus

177 Tilintarkastus suoritettu

1 Kyllä 2 Ei, suoritetaan myöhemmin 3 Ei, tilintarkastuslain 4 §:n perusteella tilintarkastaja on jätetty valitsematta.

178 Sisältääkö tilintarkastuskertomus tilintarkastuslain 15 §:ssä tarkoitettuja kielteisiä lausuntoja, huomautuksia tai lisätietoja?

1 Kyllä 2 Ei

VIII Tappion vähentäminen sekä käyttämättömän hyvityksen vähentäminen veroista (Tämä kohta on aina täytettävä.)

Onko yhteisön osakkeista tai osuuksista vaihtanut yli puolet väliittömästi tai välillisesti omistajaa tapplovuoden aikana/käyttämättömän hyvityksen syntymisvuonna tai sen jälkeen muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut?

179 2 Ei 1 Kyllä 531 Verovuosi, jolloin vaihto on tapahtunut:

Päiväys

Allekirjoitus ja nimen selvennys

30524

VEROH 3052 4/4 11.2008

Verovelvollisen nimi	Y-tunnus
	Tilikausi (ppkkvvvv - ppkkvvvv)

I Erittely kirjanpidossa tehdyistä varauksista			
		euro	snt
1 Toimintavaraus	871		
2 Jälleenhankintavaraus	872		
3 Luottotappiovaraus	873		
4 Takuuvaraus	874		
5 Asuinalovaraus	877		
6 Pakolliset varaukset (KPL 5:14 §)	881		
7 Muut varaukset	865		

II Erittely arvonnmuutoksista			
		euro	snt
1 Tulosvaikutteiset arvonnlisäykset	866		
2 Arvonnlisäysten veronalainen osuus	867		
3 Tulosvaikutteiset arvonnalentumiset	868		
4 Arvonnalentumisten vähennyskelpoinen osuus	869		

III Veronhuojennuspoistot yhteensä			
		euro	snt
Kehitysalueiden veronhuojennuspoistoja on tehty yhteensä	846		

IV Erittely poistoista			
A Irtain käyttöomaisuus (EVL 30 ja 31 §)		B Rakennukset, esim. myymälä, tehdas (EVL 34.2 § 1 k)	
		euro	snt
1 Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden alussa	800		
2 Lisäykset	801		
Vähennykset			
3 Luovutushinnat ja vakuutuskorvaukset	802		
4 Katettu jälleenhankintavaruksella	803		
5 Säännönmukainen poisto (EVL) ¹⁾	804		
6 Lisäpoisto (EVL 32 §) ja kehitysalueiden veronhuojennuspoisto	805		
7 Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden lopussa	806		
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	807		
9 Poistoeron lisäys	847		
10 Poistoeron vähennys	848		
11 Poistoero yhteensä (jos negatiivinen, merkitään eteen - merkki)	849		
1 Poistamaton hankintameno verovuoden alussa	808		
2 Lisäykset	809		
Vähennykset			
3 Luovutetun hyödykkeen verotuksessa poistamaton hankintameno (EVL 41 §)	810		
4 Katettu jälleenhankintavaruksella	811		
5 Säännönmukainen poisto (7 %) ¹⁾	812		
6 Muu poisto ²⁾	813		
7 Poistamaton hankintameno verovuoden lopussa	814		
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	815		
9 Poistoeron lisäys	850		
10 Poistoeron vähennys	851		
11 Poistoero yhteensä (jos negatiivinen, merkitään eteen - merkki)	852		

1) Jos rakennuksesta, rakennelmasta tai irtaimesta käyttöomaisuudesta on tehty veronhuojennuspoisto tai EVL 32 ja 40 §:issä tarkoitettu lisäpoisto, kohtaan 5 merkitään EVL:n säännönmukaisena poistona aina kyseisen hyödykkeen enimmäispoisto (esim. 25, 7 tai 4 %). Sijoitusomaisuudesta tehtyä poistoa ei merkitä tähän kohtaan. Säännönmukainen poisto on täytettävä aina kun poistoa on tehty, sillä sen perusteella määräytyy työnantajan sosiaaliturvamaksuluokka.

2) Lisäpoisto (EVL 40 §) ja kehitysalueiden veronhuojennuspoisto.

T
30501

Y-tunnus	
----------	--

C Rakennukset, esim. toimisto, asunto (EVL 34.2 § 2 k)		
	euro	snt
1 Poistamaton hankintameno verovuoden alussa	816	
2 Lisäykset	817	
Vähennykset		
3 Luovutetun hyödykkeen verotuksessa poistamaton hankintameno (EVL 41 §)	818	
4 Katettu jälleenhankintavarauksella	819	
5 Säännönmukainen poisto (4 %) ¹⁾	820	
	821	
6 Muu poisto ²⁾		
7 Poistamaton hankintameno verovuoden lopussa	822	
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	823	
9 Poistoeron lisäys	853	
10 Poistoeron vähennys	854	
11 Poistoero yhteensä (jos negatiivinen, merkitään eteen - merkki)	855	

E Muut poistot, esim. ATK-ohjelmat, patentit (EVL 33.3 §, 33a §, 36-39 §)		
	euro	snt
1 Poistamaton hankintameno verovuoden alussa	832	
2 Lisäykset	833	
Vähennykset		
3 Luovutetun hyödykkeen verotuksessa poistamaton hankintameno (EVL 41 §)	834	
4 Katettu jälleenhankintavarauksella	835	
5 Säännönmukainen poisto (EVL) ¹⁾	836	
	837	
6 Muu poisto ²⁾		
7 Poistamaton hankintameno verovuoden lopussa	838	
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	839	
9 Poistoeron lisäys	859	
10 Poistoeron vähennys	860	
11 Poistoero yhteensä (jos negatiivinen, merkitään eteen - merkki)	861	

30502

D Rakennukset ja rakennelmat, esim. säiliöt (EVL 34.2 § 3-5 k)		
	euro	snt
1 Poistamaton hankintameno verovuoden alussa	824	
2 Lisäykset	825	
Vähennykset		
3 Luovutetun hyödykkeen verotuksessa poistamaton hankintameno (EVL 41 §)	826	
4 Katettu jälleenhankintavarauksella	827	
5 Säännönmukainen poisto (EVL) ¹⁾	828	
	829	
6 Muu poisto ²⁾		
7 Poistamaton hankintameno verovuoden lopussa	830	
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	831	
9 Poistoeron lisäys	856	
10 Poistoeron vähennys	857	
11 Poistoero yhteensä (jos negatiivinen, merkitään eteen - merkki)	858	

F Pitkävaikutteiset menot (EVL 24 §)		
	euro	snt
1 Poistamaton hankintameno verovuoden alussa	840	
2 Lisäykset	841	
5 Säännönmukainen poisto (EVL)	842	
	843	
6 Lisäpoisto		
7 Poistamaton hankintameno verovuoden lopussa	844	
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	845	
9 Poistoeron lisäys	862	
10 Poistoeron vähennys	863	
11 Poistoero yhteensä (jos negatiivinen, merkitään eteen - merkki)	864	

1) Jos rakennuksesta, rakennelmasta tai irtaimesta käyttöomaisuudesta on tehty veronhuojennuspoisto tai EVL 32 ja 40 §:issä tarkoitettu lisäpoisto, kohtaan 5 merkitään EVL:n säännönmukaisena poistona aina kyseisen hyödykkeen enimmäispoisto (esim. 25, 7 tai 4 %). Sijoitusomaisuudesta tehtyä poistoa ei merkitä tähän kohtaan Säännönmukainen poisto on täytettävä aina kun poistoa on tehty, sillä sen perusteella määräytyy työnantajan sosiaaliturvamaksuluokka.

2) Lisäpoisto (EVL 40 §) ja kehitysalueiden veronhuojennuspoisto.

LÄNSI-SUOMEN YRITYSVEROTOIMISTO

PL 236
65101 VAASA

08.10.2009

Birgit Puolakka-Pöyhtäri
PL 16
67101 Kokkola

Viite / Diaarinumero

Verohallinnon aineiston käyttö lopputyön materiaalina

Birgit Puolakka-Pöyhtäri on tekemässä lopputyötä opintoihinsa liittyen Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakouluun. Lopputyön tuloksena syntyvää kysymysten ja vastausten muodostamaa aineistokokonaisuutta on mahdollista hyödyntää contact center -palvelussa vastaajien tukimateriaalina. Puolakka-Pöyhtäri viittaa tekstissään verohallinnon tuottamaan materiaaliin, joka on asiakkaiden käytössä vapaasti erilaisina verohallinnon ohjeina ja mm. internet-palvelun kautta. Lisäksi aineistossa käytetään lakitekstiä ja mahdollisesti hallituksen esityksen perusteluita.

Verohallinnon julkinen aineisto ja lakitekstit hallituksen esityksineen ovat vapaasti lainattavissa lähdeviittauksin, eikä siihen tarvita erityistä lupaa verohallinnosta.

Marja Koskimäki
Verojohtaja